

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta pedagogická
Katedra společenských věd

Diplomová práce

Pronikání LGBT tematiky do young adult literatury

Vypracovala: Bc. Kristýna Kudielková
Vedoucí práce: Mgr. Jiří Krejčí, PhD.

České Budějovice 2023

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci na téma Pronikání LGBT tematiky do young adult literatury jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu své diplomové práce panu Mgr. Jiřímu Krejčímu, Ph.D., za jeho cenné rady, vstřícnost při konzultacích, věcné připomínky, trpělivost a ochotu, které mi v průběhu zpracování diplomové práce věnoval.

Obsah:

Anotace a klíčová slova	6
Abstract	7
Úvod	8
1. 1 Pohlaví a gender	10
1. 2 Sexualita	13
1. 3 Sexuální identita	15
1. 4 Homosexualismus.....	17
1. 4. 1 Antické Řecko a homosexuální pedagogika	17
1. 4. 2 Lesbismus	19
1. 4. 3 Sodomie — společenský pohled na homosexuály	19
1. 5 Transsexualismus	22
1. 5. 1 Rozdíly mezi MtF a FtM	24
1. 5. 2 Slavné postavy mezi transgender.....	25
1. 5. 3 Transsexualismus v dětství	26
1. 6 Heterosexualismus	28
1. 6. 1 Registrované partnerství	29
1. 7. Bisexualismus	31
1. 7. 1 Bisexualita z biologického hlediska	32
1. 8 LGBT.....	34
1. 8. 1 Historie LGBT	35
1. 8. 2 Organizace LGBT & slavné osobnosti podporující LGBT	36
1. 9 LGBT a literatura.....	40
1. 9. 1 LGBT v young adult.....	42
1. 9. 2 Knihovna Gender studies.....	43
1. 9. 3 Kdo čte LGBT literaturu.....	44
1. 9. 4 Témata v LGBT literatuře.....	46
1. 9. 5 Jak literatura ovlivňuje smýšlení mladé generace o LGBT	47
1. 9. 6 Kritické čtení	48
1. 9. 6. 1 Špatný dopad kritického čtení	49
1. 9. 7 Současná LGBT beletrie.....	51
1. 9. 8 Ovlivnění sexuální orientace čtením LGBT tematiky	52
2. 1 Young adult literatura	53
2. 2 Nakladatelství YOLI	55
2. 3 Vybraní autoři s LGBT tematikou	56

2. 3. 1 Becki Albertalli	56
2. 3. 2 John Green	57
2. 3. 3 David Leviathan	57
2. 3. 4 Adam Silvera	58
2. 4 Knihy s LGBT tematikou	59
2. 4. 1 Will Grayson, Will Grayson	59
2. 4. 2 Co když jsme to my.....	62
2. 4. 3 Probuzení Simona Spiera	67
2. 5 Společné body v probíraných knihách	72
2. 6 Reakce mladých čtenářů na LGBT tematiku v knihách pro mladistvé	74
2. 7 Analýza dějových částí s LGBT tematikou v knize „Probuzení Simona Spiera“	78
Závěr	105
Seznam použité literatury	107
Prameny	107
Internetové zdroje.....	108
Beletrie	111

Anotace a klíčová slova

Anotace:

Diplomová práce „Pronikání LGBT tematiky do young adult literatury“ pojednává o nových způsobech reprezentace v literatuře pro mladistvé, především se zajímá o její zařazení do daného žánru. Jak již bylo řečeno, stěžejní tematikou diplomové práce je LGBT. V teoretické části se práce věnuje samotnému pojmu LGBT, zároveň ale přibližuje i samotné sexuální skupiny, které tuto skupinu utvářejí. Dále v teoretické části práce přiblíží propojení LGBT a literatury. V praktické části se práce věnuje pojmu young adult literatura, nakladatelstvím, které tuto literaturu vydávají a vybraným autorům. Dále práce přiblíží několik knih na dané téma a provede detailní analýzu jedné knihy z young adult literatury, ve které analyzuje jednotlivé zmínky o LGBT. Analyzuje, jak je v nich LGBT nahlížena, jak často se objevuje a především, jak je vnímána — z pohledu postav a v průběhu děje.

Klíčová slova:

LGBT, transsexualita, homosexualita, bisexualita, young adult literatura, coming out, gender, pohlaví, sexualita

Abstract

The thesis „Pronikání LGBT tematiky do young adult literatury" deals with new modes of representation in young adult literature, and is particularly interested in its inclusion in the genre. As already mentioned, the central theme of the thesis is LGBT. The theoretical part of the thesis deals with the term LGBT itself, but it also introduces the actual sexual groups that make up this group. Furthermore, the theoretical part of the thesis will present the connection between LGBT and literature. In the practical part of the thesis, the concept of young adult literature, publishing houses that publish this literature and selected authors are discussed. Furthermore, the thesis will introduce several books on the topic and will make a detailed analysis of one book from young adult literature, in which it analyses the various references to LGBT. It will analyze how LGBT is viewed in these books, how often it appears and, most importantly, how it is perceived - from the characters' point of view and in the course of the plot.

Key words:

LGBT, transsexuality, homosexuality, bisexuality, young adult literature, coming out, gender, sex, sexuality

Úvod

Diplomová práce se zabývá tematikou LGBT, jejím pojetí ve společnosti, vznikem a charakteristikou složení dané zkratky; tedy na souhrnné pojmenování, což jsou lesby, gayové, bisexuálové a transsexuálové.

V teoretické části se práce věnuje rozlišení těchto čtyř skupin a jejich charakteristice. LGBT tematika se v posledních letech dostává mezi kontroverzní témata. Nejen jako taková, ale i její složky. V mnoha případech společnost naráží na otázky spojené s homosexualitou a v mnoha ohledech se názory společnosti rozchází. V poslední době se LGBT rozrůstá o další skupiny a často místo názvu LGBT se můžeme setkat s názvem LGBTQIA, LGBTQ či LQBT+.

V teoretické části se práce nejprve věnuje pojům jako je sexualita, sexuální identita, pohlaví a gender. Dále se práce soustřeďuje na celkový pojem LGBT, na jeho vznik a historii. Nahlíží i na jednotlivé skupiny sexuální orientace označené v názvu probírané tematiky.

Každá jednotlivá skupina se věnuje jiným kapitolám. Počáteční charakteristice, jediná kapitola, která je obsažena ve všech skupinách, má každá skupina rozlišné kapitoly a směr teorie. U homosexuality se práce věnuje například Antickému Řecku a homosexuální pedagogice, lesbismu v Antice nebo sodomii — jak je společensky na homosexuály nahlíženo.

U heterosexuální skupiny je heterosexualita vysvětlena jako pojem. U heterosexualismu se nachází také kapitola o registrovaném partnerství.

U transsexuální skupiny se práce věnuje nejen pojmu transsexuality, ale snaží se vysvětlit, co vše se za tímto pojmem skrývá. Nejen, jaký je rozdíl mezi MtF a Mtf, ale také vysvětluje, že se transsexualismus vyskytuje i u dětí. Jako ozvláštňující kapitolu zde práce zmiňuje, jaké jsou a byly slavné postavy mezi transgender.

Jako poslední rozebíranou skupinou je skupina bisexuálů a zaměřující se na bisexualitu jako pojem a na bisexualitu z pohledu biologického.

Ve druhé polovině teoretické části se práce věnuje samotnému LGBT. Vysvětluje jej jako pojem, popisuje jeho historii a jaké organizace pod něj spadají. Jako volné pokračování těchto kapitol se práce soustřeďí na vztah mezi LGBT a literaturou. Kdo tuto tematiku vyhledává, jaká je její historie, kdo ji propaguje, ale také kdo v ní píše a

jaká jsou nejčastější témata. V konečné fázi teoretické části se práce soustředí na pojem kritického čtení LGBT literatury pro adolescenty.

V praktické části se práce věnuje literatuře pro mladistvé, známá pod pojmem jako young adult. V praktické části budou rozebrány tři knihy, které spadají pod žánr young adult. Jedna kniha bude rozebrána detailně, tedy obsáhne všechny zmínky, které představují diskusi nebo zmínku o tematice LGBT. Tyto zmínky budou analyzovány z pohledu postav a čtenáře. Další dvě knihy budou pouze přiblíženy z pohledu děje a charakteristiky postav. Praktická část se nejprve věnuje samotnému tématu literatury pro mladistvé. Vysvětluje daný pojem, jak vznikl, kdo pro něj píše a jak jsou knihy, které do tohoto žánru spadají, charakterizovány.

V další krátké kapitole práce uvádí nakladatelství, které knihy publikovalo. Na tuto kapitolu poté volně navazuje kapitola, která se věnuje autorům, kteří napsali knihy, které jsou zmíněny v dalších kapitolách práce a osobně je považují za jedny z průkopníků této literatury.

Práce je zakončena kapitolou, kde jsou probírány reakce mladých čtenářů na LGBT literaturu — na tuto otázku odpovědělo a souhlasilo se zveřejněním odpovědi osm respondentů ve věku od 18 do 24 let.

1. 1 Pohlaví a gender

Pojem gender vychází ze společenského konstruktů. Nicméně nahlížení na tento termín se liší. Je vnímán jako sociální konstrukt a lze ho měnit, v závislosti na společnosti. Označujeme jím sociální stereotypy a vůči tomu máme určitá očekávání, které se vztahují a opisují tím jednotlivá pohlaví. Gender je hodně spojován s předsudky. V době, kdy se ženy začaly vzdělávat, narušilo to tehdejší očekávání vůči ženskému pohlaví a gender se začal vytvářet a formovat jinak. Existovaly doby, kdy ženy byly pouze vedeny k tomu, býti doma s dětmi a jejich místo ve společnosti se omezovalo.

Martin Fafejta ve své knize uvádí příklad, kdy ženy rodí děti, jelikož je to dáno jejich pohlavím. „*Představa, že každá žena má, či dokonce musí porodit dítě, že je to její povinnost daná přirozeností, je sociálním očekáváním, a tedy součástí ženského genderu.*“¹ Naráží zde na to, že pokud žena je schopna dítě porodit, nemusí a nepatří to již mezi priority, které by žena musela splňovat. „*Tato povinnost není součástí přirozenosti (pohlaví), ale sociálních stereotypů (gender).*“² Poukazuje na to, že na tomto příkladu je krásně vidět, jak se gender mění a utváří se podle sociálních konstruktů. Dříve bylo povinností ženy dát mužům dítě, v dnešní době to chápeme jako něco, co je pro ženu možné, ale není to nezbytné, nepovažujeme to za její povinnost. Gender se sice může orientovat na dobu a vyšší toleranci, ale pořád se více orientuje podle společnosti — v dnešní době se pořád nacházejí kultury, v nichž pokud žena nemá dítě, či neporodila, je považována za neplnohodnotnou.

Z pohledu sociologie je nám jasné, že se sociální konstrukt může měnit. Není pevně daný, záleží na společenském uznání. Stejně ale tak si gender může každý vyložit jinak. Jde o roli, kterou si každý může představovat úplně jinak, i vzhledem k tomu, že nám je od malička předestírán určitý formát — ženy musejí mít děti, být v domácnosti, muži by se měli živit rukama atp.

Formování genderu a ukazování cesty vnímání genderu nám velmi dobře prezentují některá média, např. reklamy. „*Například výrobci alkoholu, kteří hledají nové spotřebitele, ukazují ženy v barech se sklenkou v ruce. Společnost, tedy muži a*

¹ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004. s. 30

² tamtéž, s. 30

ženy, to začíná vnímat jako normální. Takto se formuje ženský gender.“³

Jsou zde tedy reklamy, které nám „pomáhají“ gender určitou cestou formovat. Jsou zde ale i reklamy, které uživatele, tedy nás, společnosti, předhazují stereotypům. Jedná se například o reklamy na prací prášky, domácí spotřebiče apod.

Gender je tedy sociální konstrukt, který je spojovaný s pohlavím. Avšak gender nemá s pohlavím častokrát stejnou definici. Dva lidé, kteří jsou stejného pohlaví, mohou ale nemusí žít ve stejných genderech. Gendery nemusí být pouze dva, jak bylo již výše zmíněno, gender je tvořen a koncipován společností a společenskými názory. *„Homosexuální muž může mít jiný gender než muž heterosexuální, neboť mužství homosexuála se může pojit s jinými představami než mužství heterosexuála. Vzhledem k tomu, že gender je sociální konstrukt a počet genderů je dán sociálně, teoreticky jich může být nekonečně mnoho.“⁴*

Nacházejí se zde kultury, které uznávají pouze dvě pohlaví a tři gendery. V Latinské Americe jsou společenství, které uznávají pohlaví jako mužské a ženské, ale gendery mají tři. Mužský gender se řídí podle sexuální aktivity, ženský podle sexuální pasivity. Třetí gender je spojován s osobami, které jsou mužského pohlaví, ale působí a chovají se žensky a stejně tak, jako je u ženského genderu zmiňována, patří sem sexuální pasivita — není to jen při sexu, ale například i u námluv apod.

Martin Fafejta ve své knize pokládá otázku, kolik genderů by se mohlo objevit v dnešní společnosti. Je faktem, že v dnešní době je pohlaví dítěte známo již před narozením. Tudíž je dítě spojováno a uváděno do svého genderu již před narozením. Rodíme se do společenské role a jsme vedeni tuto roli žít, aniž bychom si uvědomovali, že je to něco, co za nás někdo již rozhodl. Postupem času si k rolím, které v životě „hrajeme“ vytváříme vztah — jsou to role, které plnit musíme. které hrajeme s oblibou nebo role, ke kterým si postupem času vytváříme odstup nebo je opustíme úplně. Do genderové role se narodíme a nepředpokládá se, že bychom tuto roli měli opustit. Mužství nebo ženství je považován za biologický fakt, se kterým se narodíme. Určuje to také naše chování, rysy a schopnosti. Tak jsme vnímáni společností a postavít se proti

FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004., s. 30

⁴ tamtéž, s. 30

tomu, je jako postavit se přirozenosti. „*Pohlaví je nepochybné a nezpochybnitelné. Nestavíme jej, ale stavíme se na něm.*“⁵

V reálném životě se však nerozdělujeme podle pohlaví, to jediné, co nás rozlišuje a definuje je gender. Sledujeme to, jak se lidé oblékají, jaký mají make-up, jaké mají vlasy a jak se chovají. Proto děti v raném věku dokáží poznat rozdíl mezi ženou a mužem, napříč tomu, že jsou oblečení. Definice pohlaví vychází tudíž z genderu a ne naopak. Biologické pohlaví je tedy něčím, co potvrzuje můj gender, ale zároveň můj gender musí potvrzovat mé pohlaví. Jsem-li tedy žena, ale chovám se podle norem mužského genderu, může dojít k tomu, že začnu zpochybňovat své pohlaví. V opačném případě (mužské pohlaví, ženský gender) je to stejné, příkladem může být film, kde Robin Williams je otcem od rodiny, ale aby mohl trávit čas se svými dětmi, převléká se za chůvu a chová se jako žena, napříč tomu, že jeho biologické pohlaví je mužské.

Pohlaví vnímáme jako něco, co není zpochybnitelné, kdežto gender je vnímán jen jako konstrukt, který vše utváří. Proč si tedy muži neoblékají sukně? Není to něco, co odporuje pohlaví, je to něco, co odporuje mužskému genderu. Stejně jako to, že muži odmítají žehlit a ženy nemění žárovky. Proto je velmi těžké určit, zda jsou rozdíly dány biologickou stránkou (pohlavím), či stránkou sociální (genderem).

FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 32

1. 2 Sexualita

Sexualita je rozsáhlý a komplexní pojem, který zahrnuje různé aspekty lidské sexuality, včetně biologických, psychologických, emocionálních a sociálních prvků. Je to způsob, jakým lidé prožívají a vyjadřují své sexuální touhy, přitažlivost, fantazie, intimitu a chování. Sexualita je a může být velmi rozmanitá — je osobní, každý jedinec má svou vlastní a určuje, kým jako jedinec jsme.⁶ Někdy jsou za projevy sexuality označovány zejména ty, které souvisejí s pohlavním rozmnožováním, genitální a erotickou slastí ze sblížení, blízkosti nebo styku.⁷

Sexualita je výrazně ovlivněna biologickými faktory, jako jsou hormonální hladiny, fyziologie reprodukčních orgánů a sexuální odpovědi. Biologické faktory mohou ovlivňovat sexuální touhy, libido a fyzickou schopnost prožívat sexuální potěšení.

Sexuální identita je také součástí psychologické dimenze sexuality. Jedná se o vnitřní pocit a uvědomění si vlastního pohlaví a sexuální orientace. Lidé se mohou identifikovat jako heterosexuální, homosexuální, bisexuální, pansexuální, asexuální nebo jinou sexuální orientací.⁸

Sexualita je často spojena s emocionálním prožíváním. To zahrnuje romantické pocity, lásku, náklonnost, intimitu a emocionální propojení s jinou osobou. Emoční aspekty sexuality mohou ovlivnit vztahy a sexuální prožitky. Sexualita je také silně ovlivněna sociálním prostředím, normami a očekáváními společnosti. Kultura, náboženství, rodinné hodnoty a společenské normy mohou ovlivnit způsob, jakým lidé prožívají a vyjadřují svou sexualitu a také to, jak na jedince sexualitu bude nahlížet společnost, ve které jedinec žije.⁹

Je důležité respektovat a uznávat různé formy sexuality a dodržovat zásady souhlasu a vzájemného respektu v sexuálních interakcích. Sexualita je jedinečná a

⁶ American Psychological Association (APA), dostupné online - <https://www.apa.org/topics/sexuality>, citováno [16.6.2023]

⁷HARTL, HARTLOVÁ, 2000). Pavel Hartl, Helena Hartlová: Psychologický slovník, Portál, Praha, 2000, str. 532

⁸ World Health Organization (WHO), dostupné online z https://www.who.int/topics/sexual_health/en/, citováno [15. 3. 2023]

⁹ tamtéž

osobní záležitost každého jednotlivce, a každý by měl mít možnost prožívat a vyjadřovat svoji sexualitu bez diskriminace či násilí.

1. 3 Sexuální identita

Sexuální identita se týká toho, jakým způsobem se jedinec identifikuje v oblasti sexuality a jaké je jeho sebepojetí. Zahrnuje to nejen to, ke komu se jedinec sexuálně přitahuje, ale také jak se definuje v rámci své genderové identity — zda se považuje za muže či ženu. *„Jde o příslušnost k sociosexuální roli. Nemusí vždy být v souladu s biologickým pohlavím a skutečnou sexuální orientací, stejně tak ani se sexuálním chováním. Může se jednat o heterosexuální, homosexuální, bisexuální, pansexuální nebo asexuální identitu.“*¹⁰

Heterosexuální identita se týká jedinců, kteří cítí sexuální přitažlivost k osobám opačného pohlaví, homosexuální identita zahrnuje jedince, kteří cítí sexuální přitažlivost k osobám stejného pohlaví. Bisexuální identita se týká jedinců, kteří cítí sexuální přitažlivost k osobám obou pohlaví. Pansexuální identita zahrnuje osoby, které cítí sexuální přitažlivost k lidem bez ohledu na jejich pohlaví či genderovou identitu. Asexuální identita se týká osob, které necítí sexuální přitažlivost k žádnému pohlaví.

Se sexuální identitou souvisí i transsexualita — jedinec, který se neztotožňuje se svým pohlavím a touží po změně, tedy stát se pohlavím opačným, ale také transvetitismus — jedinec, který se touží opačnému pohlaví se pouze podobat, netouží se jím stát, touží po podobě jen v určitých faktorech a situacích.¹¹

Pohlavní (sexuální) identita se utváří v raném dětství, nejpozději do 3 let věku, přičemž rozhodující je pravděpodobně věk do 18 měsíců. Stále trvají spory o to, jestli při utváření identity převažují faktory biologické, nebo sociokulturní. Zabývají se tím teorie učení, kognitivně-vývojová teorie nebo teorie sociální interakce. Pocit příslušnosti k určitému pohlaví se vytváří nejspíše ve 2. trimestru nitroděložního vývoje na základě genetických a fetálně-gonadálních činitelů, které jsou zprostředkovány organizačním vlivem pohlavních steroidů na centrální nervovou soustavu. Po porodu pak probíhá definitivní formování podle této predispozice a okolních vlivů. Základem

¹⁰ RABOCH, PAVLOVSKÝ: Psychiatrie - minimum pro praxi, s. 31

¹¹ Diamond, L. M., Sexual identity, attractions, and behavior among young sexual-minority women over a 2-year period., dostupné online https://www.researchgate.net/publication/12567450_Sexual_identity_attractions_and_behavior_among_sexual_minority_women_over_a_2-year_period_Developmental_Psychology_36_241-250, citovano [1. 07. 2023]

sexuální identifikace je koncepce sebeobrazu, utvářená v procesu učení.¹²

Je důležité si uvědomit, že sexuální identita se může měnit v průběhu života a jedinci mají právo na to, aby sami určili svou sexuální identitu bez nátlaku a diskriminace.

¹² WEISS, Petr. Sexuologie. Praha: Grada, 2010. kap. 6.2.1 Pohlavní identita, str. 102

1. 4 Homosexualismus

Homosexualita bývá chápána jako opak heterosexuality. V případě heterosexuální orientace je jedinec přitahován opačným pohlavím, v případě homosexuality jedinec tíhne k jedinci/jedincům stejného pohlaví jako je on sám. *„Zároveň ji většinová společnost a my jako její členové vnímáme jako analogii heterosexuality. A v jakém smyslu? Jsme přesvědčeni, že se člověk s touto orientací rodí (nejde o volbu), provází jej po celý život (neomezuje se jen na určitý úsek jedincova života), je neoddělitelnou součástí jeho identity.“*¹³

To, co Martin Fafejta zmiňuje ve své knize Úvod do sociologie pohlaví a identity je vnímáno jako fakt, který platí pro všechny sexuální orientace, nejen pro homosexualitu, a je neměnný napříč dějinami.

Pokud by se homosexualita a nahlížení na ni lišilo, způsobuje to tolerance společnosti, ve které se homosexuální jedinec nachází. Na vliv společenského chápání může mít i vliv území, na kterém se ona společnost nachází. V některých zemích se homosexualita dodnes trestá, ať vězením či smrtí. V jiných zemích se na homosexualitu nahlíží pravým opakem. Homosexuálové jsou tolerováni, je jim dovoleno jako homosexuálnímu páru adoptovat dítě nebo se sezdat. A tím není myšleno pouze registrované partnerství, ale právoplatný manželský svazek.

1. 4. 1 Antické Řecko a homosexuální pedagogika

I homosexualita je jakýmsi sociálním konstruktem. Není však něčím individuálním — jedná se o jednu z institucí, které společně vytvářejí podobu dnešní společnosti. V antickém Řecku vztah a rozdíl mezi homosexualitou a heterosexuální neexistoval. *„Homosexuální chování bývalo v mnoha společenstvích součástí výchovy mladých chlapců (a na některých odlehlých místech naší planety, jako jsou pralesy Nové Guineji tomu tak stále ještě je).“*¹⁴

Toto pojetí je pro nás jako pro jedince a pro společnost jako celek nepředstavitelné.

FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 80

FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 84

V dnešní době by se dalo polemizovat o označení homosexuální pedofilie, která je vnímána jako poškozování a zneužívání mladých chlapců, některé společnosti a kultury ji mohou vnímat jako nepřekonatelnou překážku při výchově chlapců, jiné společnosti na tom nevidí nic špatného, ba dokonce to považují za nutnou součást výchovně - vzdělávacího procesu. Lze tak hovořit o instituci homosexuální pedagogiky. „*S ní se můžeme setkat například v antickém Řecku. Sami Řekové používali termín „pederastie“ — což znamená láska k chlapcům. Šlo o vztah mezi „erastem“ — učitelem (doslova přeloženo „milovníkem“) a „eromenem“ — žákem („milovaným“). Zhruba od dvanácti do dvaceti let byl jedinec v pasivní roli žáka/eronema, od dvaceti v aktivní roli erasta-zasvěcovatele (učitele).*“¹⁵

Řekové věřili, že mezi žákem a učitelem musí vzniknout pevný vztah. Šlo o vztah lásky spojený s erotikou. Odůvodněním bylo, že pouze v případě tohoto pevného vztahu bude žák obdivovat svého učitele a dobrovolně se podřídí jeho autoritě. Platilo to i pro učitele. V případě, kdy má pevný vztah z žákem, kterýho ho na základě vztahu bude obdivovat a respektovat, učitel bude mít zájem o to, předat všechny své znalosti a dovednosti svému žákovi. Samotný Platón vkládal podbná slova a vysvětlení vztahu mezi učitelem a žákem do úst jedné z postav v Symposiu.

„*Platón v Zákonech či v Symposiu sexuální styk mezi erastem a eroneme přímo odmítá a mluví pouze o erotické náklonnosti. Chlapci často ani neprožívali sexuální rozkoš, ne že by ji nebyli schopni, ale jedním z cílů zasvěcení bylo naučit se sebekontroli.*“¹⁶

Věk aktérů v tomto vztahu byl omezen. Atéňan, kterému bylo již po čtyřicátém roku života, již po lásce chlapců netoužil a nestával se učitelem. Bylo také dáno, že pokud se na bradě žáka začal objevovat první vous, musel každý učitel se svou výukou chlapce přestat. První vous byl znakem mužnosti, tudíž se žák mohl stát učitelem.

„*V učení i erotických aktivitách byl erast aktivní, eromen pasivní. Opačný vztah by nebyl normální, neboť by nesloužil svému účelu.*“¹⁷

¹⁵ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 84

¹⁶ tamtéž, s. 84

¹⁷ tamtéž, s. 84

1. 4. 2 Lesbismus

Platón v Symposiu předkládá ústy dramatika Aristofana mýtus. Původně existovala tři pohlaví — mužské, ženské a androgynní. Tito lidé, kteří nosili tato tři pohlaví byli velmi pyšní a zaútočili na samotné bohy. Zeus, který to vnímal jako zradu, rozhodl se je potrestat a rozsekl je vedví. Z ženského pohlaví se staly ženy, které milovaly ženy, z mužského pohlaví muži, kteří milovali mužskou láskou, tedy muže a z androgenního pohlaví se stal muž a žena — heterosexuálové. Přesto, že se antická homosexualita týkala povětšinou pouze mužů, dá se tento jev pozorovat i u ženského pohlaví v reakci na Aristofanův mýtus.¹⁸

„Termín „lesbismus“ pro označení ženské homosexuality by naznačoval, že lesbická erotika v antice existovala. Na ostrově Lesbos totiž působila slavná básníkářka Sappfó, která je právě s ženskou homosexualitou spojována. Jde ale o pouhý dohad, prameny se nedochovaly. Sám termín „lesbismus“ vznikl podobně jako termín „homosexualita“ až v 19. století.“¹⁹

1. 4. 3 Sodomie — společenský pohled na homosexuály

Zatímco v některých společnostech je homosexualita spojována s pojmem výchovy, v euroamerickém pojetí je homosexualita spojována s pojmem sexuality.²⁰ Naše společnost považuje homosexualitu za součást identity jedince. Homosexualita může být vnímána jako celoživotní záležitost, avšak společnost se přiklání i k možnosti, že homosexualita může jedince v průběhu života opustit a původně homosexuální jedinec začíná žít výhradně jako heterosexuál.

¹⁸ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 85

¹⁹ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 86

²⁰ tamtéž, s. 86

„Ovšem ani v naší společnosti nebyl pohled na homosexualitu vždy stejný. Dlouho spadala pod nálepku „sodomie“, kterou byly označovány sexuální hříchy mnoha podob. Sodomie byla nesmírně širokou kategorií, kam patřil orální sex a všechny sexuální polohy, kdy není muž nahoře a žena dole, ale třeba i sexuální styk křesťana s židem“.²¹

Homosexuální chování a styk bylo chápáno jako jednorázový hříšný akt. Ten se trestal vězením a v některých případech dokonce smrtí. U nás ke zrušení trestu smrti za homosexualitu došlo až za vlády panovníka Josefa II. V některých zemích se dodnes bohužel potýkáme s touto problematikou.

Nejméně 71 zemí stále považuje homosexualitu za nelegální, nejčastěji jde o africké státy společně s několika zeměmi Blízkého východu a jihovýchodní Asie, přestože v některých z nich aktivisté a neziskové organizace usilují o změnu. Na konci června poslanci středoafriického Gabonu odhlasovali dekriminální homosexualitě, což se setkalo s kritikou zastánců tradičních a náboženských hodnot. Za pohlavní styk s osobou stejného pohlaví hrozilo až šest měsíců vězení a pokutu ve výši 200 tisíc korun.²²

Podle statistik agentury Equaldex a ILGA se homosexualita trestá smrtí v deseti zemích: Kataru, Íránu, Afghánistánu, Jemenu, Bruneji, Somálsku, Súdánu, Nigérii, Mauritanii a Saúdské Arábii. Některé státy trestají homosexualitu jen u muslimského obyvatelstva, jiné zase pouze muže, případně uplatňují zákon pouze v konkrétních regionech, kde se řídí právem islámským právem šaría.²³

Za dob vlády Josefa II. se homosexualita považovala pouze za nemravný výstřelek, ne za něco, co by mělo daného jedince identifikovat. To, že se danému muži líbili ostatní muži nemuselo znamenat, že se mu budou líbit i nadále a půjde tedy o celoživotní „problém“.

²¹ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 88

²²Týdeník ECHO, dostupné online z <https://echo24.cz/a/SBbHt/10-statu-sveta-kde-se-homosexualita-stale-tresta-smrti-podivejte-se>, citováno [6. 6. 2023]

²³ tamtéž

Současné pojetí homosexuality se objevuje na konci 19. století. Homosexualitou se vedle církve a mravokárců začíná zabývat i medicína a etablující se psychologie a psychiatrie. Objevuje se představa homosexuality coby choroby, která musí být léčena. Pokud nebude léčena, jedinec se jí nezbaví, a protože se jedná o nemoc, je v zájmu „postiženého“ léčit se.²⁴

²⁴ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Pizskiewicz, 2004, s. 88

1. 5 Transsexualismus

Transsexualita neboli transgender se objevuje u jedinců, kteří nejsou spokojeni se svým tělem, do kterého se narodili. Považují se za opačné pohlaví a chtějí se jím stát.

Mezi transgendery například patří:²⁵

- 1) Cross — dresseři (také označováni jako transvestité — tento termín je dnes jako původně psychiatrická kategorie odmítán) — ti, kteří se oblékají jako opačný gender.
- 2) Transsexuálové — ti, co se cítí být opačným pohlavím, v případě transsexuálů rozlišujeme MtF (male to female) a FtM (female to male) transsexuály — MtF se narodil jako muž, ale cítí se být ženou, u FtM je tomu naopak.
- 3) Drag-queens a drag-kings — jedinci, kteří přehnaně prezentují opačný gender, drag-queens si libují v přehnaně monstózních róbách, které by „normální“ žena na sebe patrně nikdy nevzala
- 4) Bigendeři — ti, kteří žijí v opačném genderu, aniž volí operaci na změnu pohlaví, někteří z nich žijí střídavě v obou genderech.
- 5) Maskulinní ženy a femininní muži, kteří se tento fakt nesnaží zakrývat — například vousaté ženy, které se odmítají holit, nebo muži s ženskou postavou.
- 6) Lidé různě si upravující tělo tak, aby neslo znaky obou genderů — třeba muži s umělými ňadry (brazilští mužští prostitutí, tzv. travestis), ale i kulturistky, „které překročily pomyslnou čáru toho, co je přijatelné pro vzezření ženského těla“.
- 7) Gender — blendeři — ti, kteří míchají genderové znaky obou pohlaví, takže nepůsobí ani mužsky, ani žensky.
- 8) Androgynové, kteří působí mužsky i žensky zároveň.

„Kategorie transgendera se neustále proměňuje. Jedinec, který by byl před několika lety považován za transgendera, dnes do této kategorie nespadá. Společností je považován za „normálního“ — viz ženy, v obleku a s kravatou nebo muži s náušnicí.

²⁵ FEINBERG, Leslie: Pohlavní štvanci. G plus G, Praha 2000, s. 6–7

*Proto výše zmíněný výčet nelze považovat za konečný a jednotlivé kategorie za striktně odlišitelné.*²⁶

²⁶ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Pizkiewicz, 2004, s. 49

1. 5. 1 Rozdíly mezi MtF a FtM

Rozdíl mezi MtF (Male to Female) a FtM (Female to Male) se týká transsexuální identity a znamená přechod od přiřazeného pohlaví k pohlaví, kterému jedinec cítí, že opravdu patří.

MtF (Male to Female) se vztahuje na jedince, který byl přiřazen mužské pohlaví při narození, ale identifikuje se jako žena. Takový jedinec může podstoupit proces přechodu, který zahrnuje různé kroky, jako je hormonální terapie s estrogenem, chirurgické zákroky na genitáliích nebo další kosmetické úpravy, aby se přiblížil svému vnímanému pohlaví.²⁷

„I když si MtF transsexuálové uvědomují, že změnou pohlaví ztrácejí některé výhody, přesto se snaží hrát roli ženy dokonale. Chtějí být v lodičkách, kostýmku a perfektně nalíčené, ještě dokonalejší než ty, které se jako ženy narodily. Zároveň každé jejich zpochybnění tradiční představy ženství bývá doprovázeno pochybnostmi odborné veřejnosti nad úspěšností terapie a oprávněností operativního zákroku.“²⁸

FtM (Female to Male) naopak označuje jedince, který byl přiřazen ženské pohlaví při narození, ale identifikuje se jako muž. Proces přechodu FtM může zahrnovat hormonální terapii s testosteronem, mastektomii (odstranění prsou) a další chirurgické zákroky, aby se přiblížil svému vnímanému pohlaví.

„Jestliže společnost toleruje určitý „genderový mix“ (spojování mužského a ženského) biologickým mužům a ženám, transgenderům, kteří de facto mixem skutečně jsou, jako by takovéto chování nemělo být povoleno. Jestliže se někdo stále částečně zařazuje do obou genderů, bývá posuzován jako „nedoléčený“ nebo stále ještě nemocný — nebyť pevně daným pohlavím a genderem je chápáno jako choroba. Přitom je zřejmé, že transsexuálové nejsou ani po operaci úplně opačným pohlavím. Vnitřní anatomie jim zůstává původní, mění pouze gender.“²⁹

²⁷ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 58

²⁸ tamtéž, s. 58

²⁹ tamtéž, s. 58

Pokud se tedy jedinec rozhodne změnit svůj gender, naše společnost a kultura vyžaduje i změnu anatomie daného člověka.

„Operací pohlavních orgánů se z muže žena nestává (a naopak). To by pak také muselo logicky platit, že se z Michaela Jacksona vybělením kůže stane běloch a z některých našich politiků bohové jen proto, že se tak cítí nebo že si to o sobě myslí.“³⁰

Je důležité si tedy uvědomit, že každý přechod MtF nebo FtM je individuální a každý jedinec může mít odlišné potřeby a přístupy k dosažení své genderové identity. Proces přechodu může také zahrnovat psychologickou podporu a terapii, aby se jedinec lépe vyrovnal se svou identitou a změnami, které s ní souvisejí.

1. 5. 2 Slavné postavy mezi transgender

Snad nejznámějším českým transgenderem je Ferda Mravenec, ač anatomicky je dělnice (jako samec by musel mít křídla), vystupuje a obléká se jako muž. To, že u něj nejde o pouhou hru, svědčí i milostné avanýry s Beruškou, při kterých byl tak hanebně podveden. Zde se jednoznačně objevila jeho mužská psychika.³¹

Existuje mnoho fiktivních či historických postav, o kterých lze uvažovat jako o transgenderech. Za jednu z nich můžeme považovat Johanku z Arku. Nosila mužské oblečení, kvůli kterému pak byla později obžalována a postavena před soud a na základě toho upálena.

„Soud mimo jiné o jejím zvyku chodit oblečená jako muž prohlásil, že se znovu a znovu vrací k hnusnému chování jako pes, který se vrací ke starým zvratkům“.³²

³⁰ FIFKOVÁ Hana, „Transsexualita z pohledu sexuoložky,“ dostupné online z <https://sancedetem.cz/publikace/transsexualita-z-pohledu-sexuolozky>, citováno [25. 5. 2023]

³¹ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 50

³² tamtéž, s. 50

Martin Fafejta ve své knize Úvod do sociologie pohlaví a sexuality zmiňuje také názory na to, proč to, že Johanka z Arku byla považována za transgender, není zmíněno nikde v žádných učebnicích dějepisu a historie. Říká že:

„Je to považováno za bezvýznamné, nebo jde o spiknutí historiků, kteří nám fakt narušující o představy o normálním chování hrdinky zatajují? Domnívám se, že historici tuto skutečnost prostě nevidí, jsou vůči ní slepí. Být transgenderem je chápáno jako úchylka, která se k chování hrdinky nehodí.“³³

Zmiňuje se také o té skutečnosti, že pokud se v některých knihách uvádí, že nosila mužský oděv, autor to pravděpodobně odůvodní tím, že v době, kdy Johanka žila, nebyl ženský šat přizpůsobený k boji. Dalo by se to považovat za celkem racionální vysvětlení, kdyby Johanka v mužských šatech netrávila i dobu mimo boje.

Fafejta se přiklání k tomu, že: „Sociální konstrukce, ve které historik žije, mu prostě neumožní tento fakt vidět, a když si ho všimne, nepovažuje ho za podstatný.“³⁴

1. 5. 3 Transsexualismus v dětství

Když se dítě chová jinak, než bychom očekávali, nebereme to jako něco, co by bylo zvláštního. Setkáváme se s případy, kdy si dívky hrají s auty a chlapci, kteří se starají o panenky a vozí je v kočárcích, starají se o ně, jako kdyby měli povinnost starat se o své vlastní dítě. I přes to, že to respektujeme, postupem času je velmi pravděpodobné, že se dostaneme pod tlak okolí přátel a celkově celé společnosti. Někdo může upozornit na to, že přeci není normální, aby si náš syn hrál s panenkami a budou nám radit, jak své dítě vychovávat.

Martin Fafejta se ve své knize zabývá otázkami, které mohou přijít od společnosti. *„Představte si rodiče, kteří prohlásí, že jejich kluk je ve skutečnosti holka. Nepochybovali byste o jejich duševním zdraví?“³⁵* Pokládá otázku, zda bychom byli přesvědčeni o tom, že dokáží své dítě správně vychovat. *„Nedomnívali byste se, že svým*

³³ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 50

³⁴ tamtéž, s. 50

³⁵ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 63

postojem dítě ohrožují? A představte si rodiče, kteří poté, co se jich zeptáte na pohlaví miminka odvětlí: Nevíme. Naše dítě nám to ještě neřeklo.“³⁶

To všechno může mít a ve většině případů má zpětný vliv na dítě. Dostane se pod tlak společnosti, je pro něj těžké být tím, kým by chtělo a podléhá tak společenskému nátlaku. Jsou známy případy, kdy se homosexuální muži či transvestité ožení a zplodí dítě, protože mají pocit, že tím se všechny jejich problémy spraví. Tito lidé nejsou schopni se se svou sexualitou smířit, nechtějí ji považovat za součást své identity. „*Sociální konstrukce, ve kterých vyrůstali jsou natolik silné, že si nejsou schopni uvědomovat sami sebe*“³⁷

Robert Němec, MtF transsexuál popisuje své dětství.

Vzpomíná na své dětství v těle děvčete. Mnozí o něm říkali „chová se jako kluk“ nebo „to by měl být kluk“, ale nikoho ani nenapadlo říci: „Ale vždyť je to kluk, ale jakým tělem ho příroda proboha vybavila?“ Ve čtyřech letech sebevědomě říkal, že je kluk, a všichni to brali jako legraci. Za deset let to již považovali za malér a později za katastrofu.³⁸

Podle Americké pediatrické akademie "do čtyř let věku má většina dětí stabilní pocit své genderové identity" a "výzkumy dokládají, že děti, které jsou před pubertou a prosazují (transgenderovou nebo genderově odlišnou identitu), znají své pohlaví stejně jasně a konzistentně jako jejich vývojově rovnocenní vrstevníci, kteří se identifikují jako cisgender, a těžší ze stejné úrovně společenského přijetí."³⁹

Nicméně vždy bude velké většině záležet na rodině, která dítě vychovává a jak moc se dítě nechá ovlivnit společenským nátlakem.

³⁶ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 63

³⁷ tamtéž, s. 63

³⁸ VODRÁŽKA, Mirek: „Život mezi“. In Gender-online 3, 2001, dostupné online z <http://www.genderonline.cz/index.php?page=prehled&subrubrika=16>, citováno [23. 3. 2023]

³⁹ Rafferty, Jason. "Gender Identity Development in Children". American Academy of Pediatrics, dostupné online z <https://www.healthychildren.org/English/ages-stages/gradeschool/Pages/Gender-Identity-and-Gender-Confusion-In-Children.aspx>, citováno [21. 6. 2023]

1. 6 Heterosexuálistus

Heterosexuálistus je jednou z dominantních institucí, které se nacházejí v naší společnosti. Je to dáno tím, že už od narození každého jedince společnost předpokládá, že bude heterosexuální. Jde o sexuální orientaci, která byla předestíraná jako něco, co je považováno za normální. Pokud by se popisovala heterosexuálistus, zmíníme pojmy jako ženskost a mužnost, které jsou s heterosexuálistus spojovány. Ženskou se dá vysvětlit, jako něco, co by mělo přitahovat muže, mužnost zase to, co imponuje ženám.

Instituce heterosexuálistus svým jednáním často potvrzují i ti, co se za heterosexuály nepovažují. Život ve společnosti je pro ně snažší, když na svou odlišnost neupozorňují. Zároveň to po nich většinová heterosexuální společnost vyžaduje — ani ona nemá zájem, aby v každodenních mezilidských interakcích byly zpochybňovány dominantní instituce, jako je heterosexuálistus.⁴⁰

Jako příklady heterosexuálistus lze uvést dvě situace.⁴¹

První — v některých sociálních situacích považujeme za vhodné nebo dokonce správné, aby se muž dvořil ženě. Nikdo zde však nebere v potaz ženinu orientaci. Muž, který jí přišel oslovit neuvažuje o tom, že by ženina sexuální orientace mohla být jiná než heterosexuální, nenapadne ho, že by mohla být lesba. A i kdyby byla, na mnohé by působilo nevhodně, kdyby muže odmítla. Ženám se dvoří i gayové, v důsledku toho, že ono dvoření ženám muži je považováno za slušné.

Druhý — I heterosexuální jedinci, kteří tolerují sexuální odchylky, jako homosexualitu či transsexualitu, někdy vnímají neheterosexuální chování jako divné či dokonce odpudivé. Například, když vidí, jak se dva homosexuálové líbají na ulici.

Heterosexuálistus je ve společnosti normativní. Určuje mnohé sociální normy a hodnoty, jsou jí podloženy tradiční sociální instituce jako manželství a rodina.

⁴⁰ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004, s. 76

⁴¹ tamtéž, s. 76

1. 6. 1 Registrované partnerství

Jde o smluvní ujednání mezi partnery stejného pohlaví, kteří mezi sebou chtějí uzavřít partnerský svazek. Odpůrci homosexuálních svazků argumentují důvody, že stačí pouze smluvní ujednání, aby tito lidé mohli být spolu.⁴²

Proti tomu se staví gayové a lesby, kteří tvrdí, že jejich registrované partnerství chtějí také emocionálně posvětit. Proti tomu se zase staví odpůrci homosexuálních manželských svazků. Právě emocionálním posvěcením by se registrované partnerství stalo rovným ekvivalentem manželství a tím by, dle slov odpůrců, bylo manželství mezi mužem a ženou zpochybněno.

Jako první země na světě uzákonilo registrované partnerství osob stejného pohlaví v roce 1989 Dánsko a v roce 2001 Nizozemsko jako první stát umožnilo sňatky homosexuálních párů. Od 1. ledna 2010 rozšíří řady evropských zemí, které mají zákon o registrovaném partnerství osob stejného pohlaví, Rakousko.⁴³

Od té doby uzákonily homosexuální sňatky další evropské země: Belgie, Španělsko, Norsko, Švédsko, Portugalsko, Island, Dánsko, Francie, Británie (s výjimkou Severního Irsku, které umožňuje registrované partnerství), Lucembursko, Irsko (po referendu), Finsko, Německo a Malta. V Rakousku budou moci homosexuálové uzavírat manželství od roku 2019. Zákony, které to dosud zakazovaly, označil loni v prosinci ústavní soud za diskriminační. Slovinsko naopak v roce 2015 uzákonění sňatků homosexuálů v referendu odmítlo.⁴⁴

Martin Fafejta ve své knize Úvod do sociologie pohlaví a sexuality zmiňuje dva případy homosexuálních svazků, které jsou jako kopie svazku heterosexuálního:⁴⁵

- 1) V Brazílii spolu uzavírají homosexuální svazky feminní muži zvaní „travestis“ a maskulinní „maridos“. Pokud se maridos chovají jen trochu pasivně, a tedy z hlediska brazilské společnosti žensky, i travestis na ně posměšně pokřikují „viado!“

⁴² FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovech: Jan Piskiewicz, 2004, s. 77

⁴³ Rubrika ČTK, dostupné online z <http://www.004.cz/view.php?cislocclanku=2009123001-partnerstvi-v-Evrope>, citováno [12. 6. 2023]

⁴⁴ Týdeník ECHO24, dostupné online z <https://echo24.cz/a/SST53/vstricna-evropa-snatky-homosexualu-uzoznuje-25-zemi-16-z-nich-je-v-evrope>), citováno [21. 6. 2023]

⁴⁵ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovech: Jan Piskiewicz, 2004, s. 77

— „buzno!“ (původně šlo o označení chlapeckého prostituta vystupující v ženské roli). Jestliže travestis hrají „pravé“ ženy, maridos musí být skuteční „machové“, chlapáci se vším všudy — ač jde o svazek dvou mužů, heterosexuální norma mužskosti a ženskosti v něm nesmí být nijak zpochybněna. Ostatně slovo marido znamená manžel.

- 2) Na lesbických bálech (a nejen na nich) bylo až donedávna pevně danou normou, že se účastnice dělily na „butch“ (mužské) a „femme“ (ženské). Důvody byly i praktické: jak by jinak věděly, kdo má koho vést při tanci? I tanec je heterosexuální institucí! Klasický tanec, kde nevíte, kdo koho vede, není tancem.⁴⁶

⁴⁶ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Pizskiewicz, 2004, s. 77

1. 7. Bisexualismus

Bisexualita je sexuální orientace, která se vyznačuje sexuální přitažlivostí nebo romantickými citovými vazbami k osobám jak ženského, tak mužského pohlaví. Lidé, kteří se identifikují jako bisexuální, jsou schopni pociťovat sexuální přitažlivost ke stejnému pohlaví, opačnému pohlaví nebo i k více pohlavím. Může být také definována jako romantická nebo sexuální přitažlivost k lidem bez ohledu na jejich pohlaví nebo pohlavní identitu, což je také známo jako pansexualita.

Termín bisexualita se v kontextu lidské přitažlivosti používá především pro označení romantických nebo sexuálních citů k mužům i ženám a tento pojem je jednou ze tří hlavních klasifikací sexuální orientace spolu s heterosexuálností a homosexualitou, které existují na heterosexuálně-homosexuálním kontinuu. Bisexuální identita nemusí nutně znamenat stejnou sexuální přitažlivost k oběma pohlavím; běžně se jako bisexuální označují i lidé, kteří mají výraznou, ale ne výlučnou sexuální preferenci pro jedno pohlaví oproti druhému.⁴⁷

Bisexualita byla a je pozorována v různých lidských společnostech, ale i v jiných typech společností, například v živočišné říši a to v průběhu celé zaznamenané historie. Termín bisexualita, stejně jako termíny hetero- a homosexualita, zavedl v 19. století Charles Gilbert Chaddock.

Zde je několik klíčových faktů o bisexualitě:⁴⁸

Spektrum přitažlivosti: Bisexualita existuje na širokém spektru, kde se jedinci mohou pohybovat mezi různými úrovněmi přitažlivosti k jednotlivým pohlavím. Někteří se mohou cítit přitaženi oběma pohlavím stejnou měrou, zatímco jiní mohou mít převládající přitažlivost k jednomu pohlaví s menší přitažlivostí k druhému.

Identita a sebepojetí: Identifikace s bisexualitou je individuální a osobní záležitostí. Každý jedinec si volí svou vlastní identitu a může se rozhodnout, zda se identifikuje jako bisexuální, pansexuální nebo jiným termínem, který nejlépe vystihuje jejich zkušenosti.

⁴⁷ American Psychological Association (APA), dostupné online z <https://www.apa.org/topics/lgbtq/bisexuality>, citováno [23. 5. 2023]

⁴⁸ Bisexual Resource Center, dostupné online z <https://biresource.org/bisexual-faq/>, citováno [01. 06. 2023]

Stigmatizace a předsudky: Bisexuální lidé se často setkávají s předsudky a stereotypy, které jim mohou znesnadňovat přijetí a plné vyjádření své sexuality. Existuje také tzv. bisexualita ve skříni, kdy někteří lidé se svou bisexualitou nevyjdou veřejně z obavy z negativních reakcí.

Důležitost viditelnosti: Viditelnost bisexuálních jedinců a jejich zkušeností je důležitá pro rozšíření povědomí o bisexualitě a boji proti stigmatizaci. LGBT+ literatura, média a komunitní organizace hrají důležitou roli při zvyšování viditelnosti a osvětě o bisexualitě.

1. 7. 1 Bisexualita z biologického hlediska

Z biologického hlediska je význam bisexuality spojen s fyziologickými a neurologickými procesy, které ovlivňují sexuální orientaci. V současnosti vědci stále zkoumají biologické faktory, které mohou hrát roli v určování sexuální orientace, včetně bisexuality. Nicméně, není dosud známo přesné vysvětlení biologických mechanismů, které vedou k vývoji bisexualitou.

Existuje několik teorií, které se pokoušejí vysvětlit biologickou povahu bisexuality. Tyto teorie zahrnují genetické, hormonální, neurologické a environmentální faktory. Nicméně, žádná z těchto teorií není jednoznačně potvrzena a vědecké studie v této oblasti jsou stále ve fázi výzkumu.

Genetické studie naznačují, že existuje možnost genetického vlivu na sexuální orientaci, včetně bisexuality. Nicméně, konkrétní genetické varianty nebyly dosud jednoznačně identifikovány.

Hormonální teorie se zaměřuje na vliv hormonů, zejména v prenatálním období, na vývoj sexuální orientace. Jako příklad jede z výzkumů naznačuje, že pokud je jedinec vystaven různým hladinám pohlavních hormonů v prenatálním období, je možné, že různé hladiny pohlavních hormonů mohou ovlivnit vývoj sexuální orientace.

Neurologické studie se zabývají zkoumáním mozkových struktur a aktivit spojených se sexuální orientací. Některé výzkumy naznačují, že existují rozdíly v mozku u osob s různou sexuální orientací, ale přesné souvislosti zůstávají nejasné.

Environmentální faktory, jako jsou sociální vlivy a životní zkušenosti, také mohou hrát roli v formování sexuální orientace, včetně bisexualitou. Tyto faktory mohou ovlivnit vnímání a přijetí vlastní sexuality.

Je důležité si uvědomit, že biologické vysvětlení sexuální orientace, včetně bisexuality, je stále předmětem výzkumu a diskuse vědeckého společenství. Je třeba provést další studie a výzkumy, aby se lépe porozumělo biologickým mechanismům, které ovlivňují sexuální orientaci jedinců.

1. 8 LGBT

LGBT je zkratka pro skupinu lidí, kteří se identifikují jako lesbičky, gayové, bisexuálové nebo transsexuálové. Termín LGBT slouží k označení menšinové sexuální a genderové identity a zahrnuje širokou škálu různých sexuálních orientací a genderových identit. Tyto identitní kategorie mohou být často spojovány s určitými kulturními, společenskými a politickými hnutími, které bojují za rovnoprávnost a práva této menšiny.

Existuje mnoho odborných publikací, které se zabývají tématy souvisejícími s LGBT. Některé z těchto publikací jsou například:

"The Lesbian and Gay Studies Reader" (Čtenář studií lesbického a gayovského života) - sborník esejů a studií zaměřených na lesbickou a gayovskou kulturu, historii a politiku.

"Bisexuality: A Critical Reader" (Bisexualita: Kritický čtenář) - sborník esejů, který se zaměřuje na bisexuální identitu a vztahy a zkoumá, jak jsou vnímány a reprezentovány v různých kulturách.

"Transgender History" (Historie transgenderu) - kniha, která se zabývá historií transgenderové identity a hledá souvislosti a podobnosti mezi různými transgenderovými kulturami a obdobími.

"Queer Theory: An Introduction" (Teorie Queer: Úvod) - kniha, která se zabývá teoretickými koncepty queer identity a zkoumá, jak jsou tyto identity vnímány a reprezentovány v různých kulturách a společnostech.

LGBT je rozmanitá komunita, která se skládá z lidí, kteří mají různé sexuální orientace a genderové identity. Skupina LGBT se obvykle rozděluje na několik kategorií, včetně lesbiček, gayů, bisexuálů, transgender osob, queer lidí a dalších.

Hlavním cílem LGBT hnutí je bojovat za rovnoprávnost a práva této menšiny, včetně práva na manželství, adopci, pracovní a zdravotní zabezpečení, bezpečnost na ulici a další.

LGBT hnutí se v historii bojovalo za rovnoprávnost a větší viditelnost a vliv v různých oblastech společnosti, jako jsou politika, média a kultura.

Mnoho zemí má stále diskriminační zákony nebo politiky vůči LGBT osobám, a to jak na úrovni státu, tak na úrovni společnosti.

LGBT komunita se setkává s mnoha výzvami, jako jsou diskriminace, stigma a násilí, včetně hate speech, fyzického útoku a dokonce i vražd.

Mnoho organizací, včetně mezinárodních, národních a místních, se zabývá právy a podporou LGBT komunity, včetně zdravotní péče, poradenství, právní pomoci aj. Je důležité si uvědomit, že tato komunita se skládá z mnoha různých jednotlivců s vlastními zkušenostmi a identitami, a že je třeba respektovat a podporovat jejich práva a důstojnost.

1. 8. 1 Historie LGBT

Historie LGBT (lesbických, gay, bisexuálních a transsexuálních) práv sahá hluboko do minulosti, avšak až v moderní době se začalo mluvit o LGBT komunitě jako takové. V minulosti byla homosexualita považována za nemoc, poruchu nebo hřích a byla trestána vězením, odsouzením či dokonce smrtí. Avšak v průběhu 20. století začala vznikat LGBT hnutí, které bojuje za práva a rovnost pro lidi s různými sexuálními orientacemi a genderovými identitami.⁴⁹

Jedním z prvních významných mezníků v historii LGBT hnutí byla Stonewallská vzpoura v New Yorku v roce 1969. Tato vzpoura vypukla poté, co policie vnikla do gay baru Stonewall Inn a zatkla několik lidí na základě zastaralých zákonů proti homosexuality. Lidé, kteří byli zadrženi a čekali na zpracování, začali protestovat a tato protestní akce se rozšířila do celého okolí. Vzpoura trvala několik dní a stala se symbolem homosexuálního hnutí ve světě, které později vedlo k boji a hnutí za práva LGBT.⁵⁰

„Avšak na počátku bylo vymezení této menšiny či komunity jako „homosexuální“ však bývá vnímáno jako zjednodušující a zpochybňováno kvůli tomu, že marginalizuje další sexuální menšiny, které sdílejí podobné charakteristiky či osudy.“⁵¹

⁴⁹ "A Brief History of the Gay and Lesbian Rights Movement in the U.S." od David Johnson, publikováno na stránkách Human Rights Campaign. Dostupné z: <https://www.hrc.org/resources/a-brief-history-of-the-lgbtq-movement>, citováno [22. 5. 2023]

⁵⁰ tamtéž

⁵¹ Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR, Pracovní skupina pro otázky menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové, říjen 2007, str. 7 a násl.

Po Stonewallské vzpouře vznikla řada organizací a hnutí, které bojují za práva a rovnost LGBT lidí. V roce 1973 byla odstraněna homosexualita z klasifikace americké psychiatrické asociace jako poruchy. V 80. letech byla AIDS epidemie, která se dotkla především gay komunity a vzbudila větší povědomí o potřebě ochrany a podpory LGBT lidí.⁵²

V posledních letech se v některých zemích objevily úspěchy v oblasti práv LGBT komunity, jako je například legalizace manželství osob stejného pohlaví, ale stále existují země a společnosti, které proti LGBT komunitě diskriminují a bojují proti jejich rovnoprávnosti.

1. 8. 2 Organizace LGBT & slavné osobnosti podporující LGBT

Organizace pro LGBT (lesbické, gay, bisexuální, transgender) jsou skupiny, spolky nebo neziskové organizace, které se zaměřují na podporu, zastupování a ochranu práv a zájmů LGBT+ osob a komunity. Tyto organizace se obvykle snaží dosáhnout rovnosti, spravedlnosti a respektu pro LGBT+ lidi prostřednictvím různých aktivit, programů a kampaní.

Hlavním cílem těchto organizací je zajišťovat bezpečné a inkluzivní prostředí pro LGBT+ lidi, bojovat proti diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity a prosazovat rovné právní postavení pro všechny, bez ohledu na to, jakou mají sexuální orientaci. Organizace často poskytují podporu, poradenství, zdroje, vzdělávání a osvětu, které mají za cíl zlepšit kvalitu života a blaho LGBT+ komunity.

Mezi činnosti organizací pro LGBT může patřit lobbování u vlád a institucí za přijetí a provádění rovných práv pro LGBT+ osoby, organizování osvětových a kulturních událostí, zajišťování psychologické a právní podpory, provozování bezpečných prostor pro setkávání a vytváření komunity, ale také například poskytování zdrojů a informací o LGBT+ skupině, šíření jejich témat a nalezení společného pochopení a respektu.

Organizace pro LGBT mají významnou roli při prosazování rovnosti a ochraně práv LGBT+ komunity. Pomáhají vytvářet povědomí, bojovat proti předsudkům a

⁵² (Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR, Pracovní skupina pro otázky menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové, říjen 2007, str. 7 a násl.)

diskriminaci a podporovat inkluzivní a rozmanité společnosti, kde jsou všechny osoby respektovány a akceptovány bez ohledu na jejich sexuální orientaci nebo genderovou identitu.

Existuje mnoho organizací, které se zabývají podporou, ochranou práv a zastupováním LGBT+ (lesbické, gay, bisexuální, transgender) osob a komunity.

Níže uvádím několik mezinárodních i národních organizací:

Human Rights Campaign (HRC): Jedna z největších organizací na podporu LGBT+ práv v USA. Zaměřuje se na legislativní změny, boj proti diskriminaci a vzdělávání veřejnosti.

GLAAD: Organizace, která se zaměřuje na propagaci porozumění, přijetí a viditelnosti LGBT+ komunity v médiích a veřejném prostoru.

Amnesty International: Mezinárodní lidskoprávní organizace, která se zasazuje o ochranu lidských práv včetně práv LGBT+ osob.

ILGA World: Mezinárodní asociace organizací na podporu LGBT+ práv, která působí ve více než 150 zemích.

PFLAG (Parents, Families and Friends of Lesbians and Gays): Organizace zaměřená na podporu rodin a přátel LGBT+ osob, vzdělávání a osvětu.

The Trevor Project: Americká organizace, která poskytuje podporu a prevenci sebevražd pro LGBT+ mládež.

Stonewall: Britská organizace, která se zaměřuje na boj proti diskriminaci a zlepšení práv LGBT+ osob ve Spojeném království.

Prague Pride: Česká organizace, která pořádá každoroční festival Prague Pride a další akce na podporu a viditelnost LGBT+ komunity v České republice.

National Center for Transgender Equality: Americká organizace zaměřená na zlepšení práv a podmínek transgender osob.

OutRight Action International: Mezinárodní organizace bojující za práva LGBT+ osob a ochranu před násilím a diskriminací.

GLSEN (Gay, Lesbian and Straight Education Network): Americká organizace zaměřená na vzdělávání a podporu LGBTQ+ studentů ve školách.

The LGBT Foundation: Britská organizace poskytující podporu, zdroje a poradenství pro LGBT+ komunitu.

Egale Canada: Kanadská organizace prosazující rovnost a práva LGBT+ osob.

Háttér Society: Maďarská organizace poskytující podporu, poradenství a informace pro LGBT+ osoby v Maďarsku.

The Ali Forney Center: Americká organizace poskytující pomoc a podporu bezdomovcům LGBT+ mladých lidí.

Rainbow Railroad: Mezinárodní organizace pomáhající LGBT+ lidem utíkat z pronásledování a násilí ve svých domovských zemích.

LGBT Ireland: Irská organizace poskytující podporu, poradenství a zdroje pro LGBT+ komunitu v Irsku.

Spisovatelé

Existuje mnoho slavných osobností, profesorů a dalších významných lidí, kteří se staví na stranu LGBT literatury a podporují její důležitost.

Alison Bechdel - Americká komiksová autorka, jejíž díla, včetně slavného komiksu "Fun Home", se zaměřují na LGBT+ témata a osobní zkušenosti. Je známá svým přínosem k reprezentaci lesbických postav a je považována za jednu z ikon LGBT literatury.

Sarah Waters - Britská spisovatelka, jejíž historické romány se často zaměřují na lesbianismus a ženské sexuální identity. Je autorkou knihy "Fingersmith", která byla adaptována do televizního seriálu a získala velký ohlas.

Jacqueline Woodson - Americká spisovatelka, která je autorkou několika knih pro mládež, včetně "If You Come Softly", která pojednává o interracialním vztahu mezi dvěma mladými lidmi, z nichž jeden je bisexuální.

Brian Selznick - Americký ilustrátor a spisovatel, jehož kniha "The Invention of Hugo Cabret" byla adaptována do filmu "Hugo". V jeho dílech se objevují LGBT+ postavy a témata, ačkoli se nezaměřuje výhradně na tuto problematiku.

Tito lidé se věnují tvorbě a podpoře LGBT literatury, ať už prostřednictvím svých vlastních děl nebo podporou dalších autorů. Své příspěvky přinášejí ke zvýšení viditelnosti a přijetí LGBT+ postav a tematiky v literatuře pro mladé čtenáře.

Herci a zpěváci

Tyto osobnosti využívají své slávy a vlivu k podpoře LGBT+ literatury a důležitosti reprezentace a viditelnosti v médiích. Jejich angažovanost pomáhá posílit povědomí a zvýšit přijetí LGBT+ komunity.

Emma Watson - Britská herečka, známá ze série filmů o Harry Potterovi, se aktivně angažuje v podpoře LGBT+ práv a rovnosti. Její zájem o literaturu a čtení ji vedl k podpoře LGBT+ literatury, a dokonce zahájila knižní klub "Our Shared Shelf", který zahrnuje i knihy s LGBT+ tematikou.

Ellen Page - Kanadský herec a aktivista Ellen Page, který je otevřeně homosexuální, se zasadil o propagaci LGBT+ literatury. V roce 2014 představil na Filmovém festivalu v Torontu knihu "Freeheld: A True Story of Love and Injustice", která se stala inspirací pro stejnojmenný film.

Lady Gaga - Americká zpěvačka a herečka Lady Gaga je známá svým podporováním LGBT+ komunity a její bohatou tvorbou s tímto tématem. Její hudební videa a texty odrážejí inkluzivitu a podporu rovnosti.

Troye Sivan - Australský zpěvák a herec Troye Sivan je otevřeně homosexuální a používá svou platformu ke zvýšení povědomí o LGBT+ zkušenostech. V jeho hudbě se často objevují texty, které reflektují jeho vlastní zkušenosti a vyprávějí příběhy LGBT+ mladých lidí.

Cynthia Nixon - Americká herečka Cynthia Nixon, známá ze seriálu "Sex ve městě", se po svém coming outu jako bisexuální stala aktivistkou a podporovatelem LGBT+ práv. Angažuje se v kampaních na podporu rovnoprávnosti a literatury s LGBT+ tematikou.

1. 9 LGBT a literatura

LGBT a literatura jsou dvě oblasti, které jsou vzájemně propojené a mají důležitý vliv na společnost a kulturu. LGBT literatura se zaměřuje na tematiku sexuální orientace a genderové identity a přináší příběhy a zkušenosti LGBT+ komunity.

Aby literatura mohla být označována jako LGBT literatura, je potřeba se zaměřit především na témata, motivy a prvky, které jsou v dané literatuře obsaženy. Je také důležité připomenout, že LGBT je jistým objevujícím se konstruovaným jevem. Za LGBT literaturu můžeme označit texty, které obsahují mimořádná témata, která se mohou prolínat s tradičními „mainstreamovými“ tématy, jež jsou vyhledávány velkou částí společnosti, ale zároveň také knižním trhem. Práce se zaměřuje na zahraniční young adult knihy, byly však vybrány ty knihy, které se na český trh dostaly jako první. Lze je považovat za průkopníky LGBT young adult.

Česká společnost v posledních pár letech začíná podléhat představám o tom, že být homosexuálem, lesbou, bisexuálem či trans je jakýmsi módním trendem. Ale nemusíte se jím plně stát, za podobný trend se počítá i to, že jste prošli homosexuální zkušeností. Je velice pravděpodobné, že tato tendence a další společenské názory a kulturní skutečnosti ovlivňují poptávku o knihy s LGBT tematikou. Společnost, ve které žijeme nás formuje a vede nás k určitým společenským představám, jak zmiňuje i ve své knize Martin Fafejta. Tímto formováním společnosti člověk získává potřebu se do ní začlenit a být „normálním“ občanem.⁵³

Dnešní doba může být zčásti vnímána jako epocha, která je otevřená různým sexuálními možnostem a epochou sexuální otevřenosti jako takové. V tomto případě se najdou jedinci, kteří hledají všechny prostředky k tomu, aby se do společnosti včlenili právě tímto životním stylem.⁵⁴

Své znalosti, povědomé myšlení a zkušenosti člověk nezískává pouze ze svých osobních prožitků. Může je stejně dobře nabýt například v umění a v literatuře. V jiném, uměleckém, zpracování reality a skutečností, které dobře zná. Aby čtenář získal zkušenosti a povědomí o tom, co si v knize přečetl, je důležité, aby se dokázal identifikovat v hlavním hrdinovi. Aby se do postavy dokázal vcítit a prožíval přesně to,

⁵³ FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004.

⁵⁴ CART, M. (2017). LGBTQAI+ books for children and teens: Providing a window for all. *The Reading Teacher*, 71(3), s. 371-380.

co prožívá hlavní hrdina v knize. Identifikace čtenáře s hlavním hrdinou postupně vytváří identitu – formuje to, co prožíváme společně s postavou v knize.

LGBT literatura má několik hlavních funkcí a významů:⁵⁵

1) Viditelnost a reprezentace: LGBT literatura nabízí důležitou viditelnost a reprezentaci LGBT+ osob v literárním světě. Přináší příběhy a postavy, se kterými se čtenáři mohou ztotožnit, a poskytuje jim možnost vidět sami sebe a své zkušenosti v literárních dílech.

2) Osvěta a informace: LGBT literatura je prostředkem osvěty a informování o různých aspektech LGBT+ identit. Knihy mohou vysvětlovat a demystifikovat pojmy, jako je genderová identita, sexuální orientace a genderové rozmanitosti, a pomáhají šířit povědomí o tématu.

3) Empatie a porozumění: LGBT literatura může pomáhat čtenářům vyvíjet empatii a porozumění vůči LGBT+ osobám. Příběhy a postavy mohou představovat odlišné zkušenosti a perspektivy, které čtenářům umožňují lépe porozumět různorodosti lidských identit a vztahů.

4) Podpora a povzbuzení: LGBT literatura může poskytovat podporu a povzbuzení LGBT+ čtenářům. Příběhy o sebeakceptaci, coming outu, nalezení lásky a hledání vlastní identity mohou čtenářům nabídnout oporu a inspiraci pro jejich vlastní životní cesty. LGBT literatura se vyvíjí a rozvíjí společně se změnami v sociálním povědomí a přístupu k LGBT+ právům. Stále více autorů se zaměřuje na LGBT tematiku a jejich díla se stávají důležitými zdroji poznání, inspirace a podpory pro čtenáře po celém světě.⁵⁶

⁵⁵ ALDER, K. M. (2018). LGBTQ+ young adult literature: Fiction and nonfiction for teens. American Library Association.

⁵⁶ TOWNSEND, A. M., & Walker, K. (2016). Literature for children and young adults: LGBTQIA+. Language Arts, 94(4), s. 275

1. 9. 1 LGBT v young adult

LGBT tematika v literatuře pro mládež je důležitým a diskutovaným tématem. V dnešní době již existuje řada knih, které se zaměřují na tuto tematiku a oslovují mladé čtenáře. LGBT literatura pro mládež má několik cílů a významů.⁵⁷

Prvním z nich je viditelnost a reprezentace. LGBT literatura pro mládež nabízí rozšíření povědomí o tom, co LGBT tematika ve skutečnosti je a co může nabízet. Poskytuje příběhy, postavy a zkušenosti, které mladým čtenářům pokytnou možnost vcítit se do děje či postav a umožňují jim tak vidět sebe sama a své zkušenosti v literárních dílech. Tento cíl volně navazuje na další z mnoha cílů a tím je porozumění a povědomí. LGBT literatura pro mládež může pomoci mladým lidem/dospívajícím porozumět různým aspektům sexuální orientace, genderové identity a LGBT+ zkušeností. Tyto knihy mohou přispět k osvětě, zvýšení povědomí a demystifikaci LGBT+ tematiky. Záměrem je lepší představení samotné LGBT tematiky, rozšíření obzorů a názorů na to, co pod sebou LGBT pojem skrývá a pomáhá najít porozumění v tolerování jiných sexuálních orientací, než je tradiční heterosexuality.

Za jeden z důležitých cílů a významů je považována podpora a povzbuzení. LGBT literatura pro mládež může poskytnout podporu a povzbuzení mladým lidem, kteří se vypořádají se svou sexuální orientací. Jedná se o příběhy se sebeakceptací vlastní sexuální orientace, jejím přijetím, nalezením své identity a nalezením rovnováhy ve svém životě. V různých životních situacích může mladým lidem nabídnout oporu a inspiraci pro to, jak se vypořádat se svou sexuální orientací, jak ji přijmout a dokázat se přijmout takový, jaký člověk je, nehlédě na kontroverzní názory společnosti.⁵⁸

Nejsou to ale pouze cíle, které pomáhají samotným LGBT jedincům k tomu, aby dokázali přijmout svou sexuální orientaci, aniž by nemuseli procházet hlubokou životní změnou a zbytečným stresem. Mezi cíle LGBT tematiky v young adult literatuře se objevuje např. prevence a snižování stigma, které je spojováno s LGBT identitou. Tyto knihy mohou pomoci vytvořit prostředí tolerance, respektu a inkluзивity, což přispívá ke zdraví a blahu mladých LGBT+ jedinců.

⁵⁷ CART, M. (2017). LGBTQAI+ books for children and teens: Providing a window for all. *The Reading Teacher*, 71(3), s. 371-380.

⁵⁸ GIBSON, P. (2018). Queer representation in young adult literature: Reading under the rainbow.

Nicméně je důležité si uvědomit, že LGBT literatura pro mládež může být kontroverzní a vyvolávat různé reakce. Někteří lidé mohou mít obavy z toho, že tyto knihy mohou ovlivňovat sexuální orientaci nebo genderovou identitu mladých čtenářů. Je důležité, aby rodiče, knihovníci a pedagogové diskutovali o tématu LGBT literatury pro mládež a umožnili mladým lidem svobodu volby a přístup k různorodé literatuře.

1. 9. 2 Knihovna Gender studies

Jedná se o knihovnu, která se zaměřuje na literaturu a zdroje týkající se genderových studií. Genderové studie se zabývají zkoumáním sociálních konstrukcí pohlaví, genderových identit a genderových nerovností ve společnosti. v České republice se nachází knihovna Gender studies v Praze, konkrétně se jedná o knihovnu Jiřiny Šiklové.

Knihovna byla založena v roce 1992 v bytě české socioložky Jiřiny Šiklové, která vytvořila soukromou sbírku feministické literatury. Z velké části ji tvořily zahraniční dary, například dar z knižní akce Knihy pro Prahu pořádané Kalifornskou univerzitou v Santa Cruz nebo původně americké organizace Network of East-West Women. Později své sbírky Gender Studies svěřily lesbické organizace Promluv, Lambda a A-klub. Průběžné akvizice historicky unikátních publikací vytvářely základ budoucího archivu a knihovně se postupně dařilo získávat prostředky ze zahraničních nadací na rozšiřování sbírek. Od roku 2005 se knihovna GS specializuje na literaturu o rovných příležitostech, konkrétně o rovných příležitostech žen a mužů na trhu práce. Její sbírky se stále rozrůstají díky podpoře EU a individuálním darům.⁵⁹

Knihovny Gender studies se zaměřují na shromažďování, uchovávání a poskytování literatury, časopisů, výzkumných studií a dalších zdrojů v oblasti genderových studií. Jejich cílem je podporovat výzkum, vzdělávání a informovanost v této oblasti.

⁵⁹ Gender Library, dostupné online z <https://www.genderlibrary.cz/>, citováno [01.07.2023]

Knihovny ve většině případů nabízí širokou škálu knih a publikací pokrývajících různá témata spojená s genderovými studii, včetně feministické teorie, queer studií, sexuálních menšin, genderové identity, genderové rovnosti, genderového násilí a mnoho dalších.⁶⁰

Knihovna Gender studies je obvykle otevřena veřejnosti, studentům, výzkumníkům a dalším zájemcům o tuto problematiku. Knihy a zdroje lze často vypůjčovat nebo číst na místě.

Mnoho knihoven Gender studies také nabízí online přístup k elektronickým knihám, časopisům a databázím, což umožňuje snadnější přístup k informacím pro ty, kteří nemohou fyzicky navštívit knihovnu.

Knihovna Gender studies je cenným zdrojem informací a literatury pro všechny, kteří se zajímají o genderové studie, feministickou teorii, sexuální rovnost a související témata. Je vhodnou destinací pro výzkumníky, studenty a další osoby hledající relevantní a kvalitní zdroje v oblasti genderových studií.⁶¹

Je důležité si uvědomit, že každá knihovna Gender studies může mít specifické sbírky a zaměření, proto je vhodné konkrétně vyhledat a kontaktovat konkrétní knihovnu Gender studies pro podrobnější informace.

1. 9.3 Kdo čte LGBT literaturu

LGBT young adult literatura je čtena různými čtenáři a dokáže oslovit široké spektrum čtenářů, přestože má svou určitou cílovou skupinu. Primárními čtenáři této literatury jsou mladí lidé, kteří se nemusí veřejně hlásit k LGBT, ale sami vnitřně vědí, že jejich sexuální orientace nespadá do kategorie heterosexuality. LGBT young adult literatura je tedy především určena LGBT+ mladým lidem, kteří hledají příběhy, postavy a zkušenosti, se kterými se mohou ztotožnit, vcítit se do děje, prožívat podobné životní situace, jaké zažívají oni, porovnávat své zkušenosti a reakce společnosti s reakcemi

⁶⁰ Radcliffe Institute for Advanced Study, Schlesinger Library on the History of Women in America, dostupné online z <https://www.radcliffe.harvard>, citováno [22.06.2023]

⁶¹ University of California, Berkeley Library, dostupné online z <https://www.lib.berkeley.edu/gender-studies-library>, citováno [21.03.2023]

postav v knihách. Identifikovat se a spojit si identitu s hlavním hrdinou, porovnávat své myšlenky názory, pocity. Tato literatura jim může nabídnout viditelnost, reprezentaci a pocit sounáležitosti.

Dalšími, kteří čtou LGBT literaturu jsou mladí lidé hledající porozumění. Mladí lidé, bez ohledu na svou sexuální orientaci či genderovou identitu, mohou číst LGBT young adult literaturu, aby si rozšířili povědomí o tématu LGBT+ identit a zkušeností. Tato literatura jim může pomoci vybudovat empatii, pochopení a respekt vůči LGBT+ komunitě. Napomáhá k vcítění se do role LGBT jedince, představuje zcela nový pohled na svět a zkušenosti, kterými musejí LGBT jedinci procházet. Tato literatura dokáže nastínit situace, do kterých se jedinec, který je heterosexuální orientace, nemá jak dostat. Jednou z takových situací je coming out. Oznámení své odlišné sexuální orientace svým blízkým, přátelům, rodině. Tato situace/činnost je něco, co každý heterosexuál nikdy nemusí dělat, tudíž není zde možnost pochopit, čím se LGBT jedinci musejí projít — tudíž young adult literatura dokáže přednést celou situaci, včetně pocitů, které LGBT jedinec v dané chvíli může prožívat.

Mezi ty čtenáře, kteří vyhledávají LGBT literaturu patří i příznivci LGBT+ práv a inkluзивity. Lidé, kteří jsou zastánci LGBT+ práv a inkluзивity, mohou také číst LGBT young adult literaturu, aby podpořili viditelnost a reprezentaci LGBT+ komunity. Tato literatura jim umožňuje lépe porozumět zkušenostem a výzvám, kterým LGBT+ mladí lidé čelí.

LGBT literatura pro mládež také může sloužit vzdělávání. Tuto literaturu mohou a také vyhledávají vzdělávací pracovníci a pedagogové. Pedagogové, knihovníci a vzdělávací pracovníci mohou číst LGBT young adult literaturu, aby rozšířili své znalosti o LGBT+ tematice a mohli poskytnout informace, podporu a prostředí inkluзивity svým studentům nebo mladým čtenářům. Rozšíření znalostí a porozumění může napomáhat k vedení diskusí mezi pedagogem a žáky.

Je třeba poznamenat, že i když jsou tyto skupiny primárními čtenáři, LGBT young adult literatura může být přístupná a relevantní pro širší publikum, které se zajímá o různorodost, inkluзивitu a lidské zkušenosti.

1. 9. 4 Témata v LGBT literatuře

V LGBT literatuře se vyskytují různé příběhy a témata, která se věnují sexuální orientaci, genderovou identitě a celkovým zkušenostem lidí, kteří spadají do LGBT+ komunity.

Zde je několik častých témat, které se objevují v knihách s LGBT tematikou:

Příběhy, které se věnují coming outu: Příběhy o coming outu se zaměřují na proces, kterým jedinec prochází, když si uvědomí svou sexuální orientaci a snaží se, případně chce sdělit svou LGBT+ identitu svým blízkým. Tato témata se často dotýkají strachu, odmítnutí, ponížení ale také přijetí a osvobození, které mohou vyplývat z tohoto procesu odhalení své sexuality. Jednou z mnoha knih, která se tomuto tématu věnuje je například kniha od Becky Albertalli, *Probuzení Simona Spiera*, která je později v práci důkladně rozpracována.

Láska a romantika: LGBT literatura zahrnuje i romantické příběhy, které se zaměřují na vztahy mezi lidmi stejného pohlaví nebo s odlišnou genderovou identitou. Tyto příběhy mohou zkoumat otázky lásky, porozumění, vztahových výzev a intimitu. V knihách jsou popisovány i strasti, se kterými se mohou potýkat například homosexuální páry — ponižování na veřejnosti, znechucení a odmítnutí od ostatních jedinců, netolerance lásky a vztahu mezi osobami se stejným pohlavím. O tomto tématu pojednává kniha Becki Albertalli a Adama Silvery, *Možná jsme to my*. Kniha popisuje seznámení dvou chlapců ve městě New York, zaměřuje se na jejich seznámení, vztah a problémy s přijetím homosexuálního páru.

Identita a sebeakceptace: Příběhy zaměřené na identitu a sebeakceptaci se zabývají hledáním a formováním vlastní genderové identity a sexuální orientace. Může jít o pohled na to, jak jedinec objevuje a přijímá sám sebe v kontextu LGBT+ komunity.

Diskriminace a boj za rovnoprávnost: Tato témata se zabývají diskriminací a nerovnostmi, které LGBT+ jedinci často zažívají. Příběhy mohou zkoumat boj za rovnoprávnost, aktivismus a snahu o vytvoření inkluzivní společnosti.

Rodinné vztahy: LGBT literatura se také dotýká témat rodinných vztahů. Příběhy mohou zkoumat reakce rodiny na coming out, budování nových rodinných vazeb a vztahy mezi rodiči a jejich LGBT + dětmi.

Průnik s dalšími žánry: LGBT literatura může také pronikat do dalších literárních žánrů, jako je sci- fi, fantasy, detektivka apod., a nabízet unikátní pohled na LGBT+ postavy a jejich zážitky v těchto světech. Příkladem je kniha od Rainbow Rowellové, konkrétně její kniha „Nedej se,“ která popisuje příběh mladého kouzelníka Simona Snowa. Je zde vytvořen fantaskní kouzelnický svět s kouzelnickou školou, Simonem, který neví, odkud přišel a kdo jsou jeho rodiče, jeho úhlavním nepřítelem Zlořádem Pletichou a v neposlední řadě jeho neméně oblíbeným spolubydlicím Bazem, do kterého je Simon tajně zamilovaný.

Témata v LGBT literatuře jsou různorodá a odrážejí širokou škálu zkušeností a identit LGBT+ komunity. Tyto příběhy slouží k rozšíření povědomí, empatii a porozumění LGBT+ lidem a pomáhají vytvářet inkluzivnější literární svět.

1. 9. 5 Jak literatura ovlivňuje smýšlení mladé generace o LGBT

Literatura může mít významný vliv na smýšlení mladé generace o LGBT+ tematice.

LGBT literatura může pomáhat k překonávání předsudků a stereotypů. Tato literatura nabízí čtenářům možnost seznámit se s různými LGBT+ postavami a jejich zkušenostmi. Tím pomáhá překonávat stereotypy a předsudky spojené s LGBT+ komunitou. Čtení o různých životech a příbězích může změnit negativní postoj nebo nedostatek povědomí o této problematice. Učí také empatii a porozumění. Čtení LGBT literatury může pomoci mladým lidem vcítit se do zkušeností a emocí LGBT+ postav. Tím se rozvíjí empatie a porozumění vůči LGBT+ komunitě.

Mladí čtenáři se mohou identifikovat s postavami a uvědomit si, že i oni mají právo na lásku, akceptaci a sebevyjádření. Čtení LGBT literatury může také vést k normalizaci a viditelnosti LGBT. Když jsou LGBT+ postavy a příběhy prezentovány v literatuře, přispívá to k jejich normalizaci a viditelnosti ve společnosti. Mladí lidé, kteří čtou o LGBT+ tématech, vidí, že jsou součástí světa literatury a že jejich zkušenosti jsou důležité a platné.

Čtení této literatury také vzyšuje míru vzdělání a osvětu, které se týkají právě samotné LGBT tematiky. LGBT literatura tedy může sloužit jako významný zdroj informací o LGBT+ identitách, sexuální orientaci, genderové identitě a dalších

souvisejících tématech. Mladí lidé se tak mohou dozvědět více o této problematice, rozšířit své povědomí a naučit se respektovat rozmanitost.

Dalším z mnoha faktorů, které ovlivňují smýšlení mladé generace o LGBT literatuře je poskytnutí podpory a povzbuzení mladým lidem, zejména těm, kteří se identifikují jako LGBT+. Přečtení příběhů o postavách, které procházejí podobnými výzvami a které nachází sílu v přijetí své identity, může mladým čtenářům poskytnout naději a povzbuzení.

Je důležité si uvědomit, že literatura není jediným faktorem, který ovlivňuje smýšlení mladé generace o LGBT+. Rodina, škola, média a další sociální vlivy.

Pokud jsou knihy, které se zaměřují na LGBT témata a postavy, napsány pozitivním způsobem, mohou pomoci osvětlit a normalizovat různé sexuální orientace a genderové identity, což může vést k větší toleranci a pochopení.

Díla, jako je například kniha "V průběhu dne" od Davida Levithana, která vypráví příběh dospívajícího chlapce, který se zamiluje do jiného chlapce.

Na druhé straně, knihy a literatura, které prezentují LGBT komunitu negativně, mohou způsobit, že mladí lidé budou mít k této menšině negativní postoj. Protože knihy a literatura mohou být pro mladé lidi důležitým zdrojem informací, může mít negativní prezentace LGBT komunity v literatuře nežádoucí dopad na postoj mladé generace.

V současné době se však objevuje stále více literatury, která prezentuje LGBT témata a postavy pozitivním způsobem, což pomáhá vytvářet větší povědomí o této menšině a přispívá ke změně postojů.

1. 9. 6 Kritické čtení

Kritické čtení LGBT literatury pro mladistvé a young adult čtenáře (tedy pro čtenáře do 25 let věku) je přístup, který podporuje analytické a reflektivní zkoumání témat, postav a zpracování LGBT+ tematiky v literárních dílech. Tento přístup klade důraz na porozumění a interpretaci textu z různých perspektiv, a to jak literárních, tak i sociálních.

Když se LGBT literatura čte kriticky, čtenář se zaměřuje na aspekty, mezi něž patří reprezentace a viditelnost, poselství společně s tématy, kterým se kniha věnuje a dále kontext a společenské vlivy.

Čtenář při prvním aspektu, tedy reprezentaci a viditelnosti zkoumá, jak jsou LGBT+ postavy a zkušenosti zobrazeny v literatuře. Přemýšlí o tom, zda jsou tyto postavy reálné a komplexní, nebo zda jsou omezovány na stereotypní vyobrazení. Ptá se, zda jsou různé aspekty LGBT+ identity (např. různé sexuální orientace nebo genderové identity) zastoupeny rovnocenně a rozmanitě takovým způsobem, jaký náleží knize s přídomkem LGBT charakteru.

Každá kniha, kterou se čtenář rozhodne číst obsahuje témata, která se postupně prolínají celým dějem a utváří tak charakter knihy. Při kritickém čtení čtenář analyzuje hlavní témata, která jsou v LGBT literatuře přítomna. Pokládá si otázky, jaká jsou poselství a sdělení, která jsou prostřednictvím těchto knih předávána. Zkoumá a zjišťuje, zda jsou témata zpracována komplexně a s ohledem na různé aspekty LGBT+ zkušeností.

Jako posledním z aspektů, kterým se čtenář věnuje je kontext a společenské vlivy. Zohledňuje, jaké jsou sociální a kulturní kontexty, ve kterých jsou tyto knihy napsány a publikovány. Čtenář uvažuje a přemýšlí nad tím, jaký vliv může mít společnost, rodina a média na vyobrazení LGBT+ tematiky v literatuře. Zjišťuje, zda jsou v knihách reflektovány aktuální sociální a politické debaty související s LGBT+ právy a rovností.

Kritické čtení LGBT literatury pro mladistvé umožňuje čtenářům této literatury se aktivně zapojit do interpretace a diskuse o těchto literárních dílech. Tímto způsobem mohou rozšiřovat své porozumění a povědomí o LGBT+ zkušenostech, podporovat inkluzivitu a reflektovat na vlastní postoje a přesvědčení.⁶²

1. 9. 6. 1 Špatný dopad kritického čtení

Obecně platí, že kritické čtení LGBT literatury pro mladistvé je cenným a prospěšným přístupem k rozšíření povědomí, porozumění a inkluzivitě. Nicméně, stejně jako u jakékoli formy literatury, může i kritické čtení LGBT literatury mít potenciální dopady, které by mohly být považovány za negativní. Některé možné dopady mohou zahrnovat

⁶² KUHN, M. (2019). LGBTQ Young Adult Literature: Between the Spectacles of Identity and Experience. In T. Klaus & A. Mettinger-Schartmann (Eds.), *Narratives of Life: Mediating*

aspekty, které mohou svést čtenáře na nesprávnou cestu porozumění vůči LGBT tématice a jejím členům.

Jedním z takových aspektů je nepřiměřené zobrazování. Pokud LGBT literatura nedostatečně zobrazuje různé aspekty LGBT+ zkušeností, může docházet k vykreslování stereotypů nebo povrchních reprezentací. To by mohlo vést k nesprávnému porozumění a zkreslenému vnímání LGBT+ komunity.

Vzhledem k tomu, že některá LGBT témata, jako je diskriminace, násilí nebo vnitřní konflikty, mohou vyvolávat silné emocionální reakce u mladých čtenářů, je důležité, aby tyto emocionální aspekty byly zpracovány citlivě. Záleží však i na podpoře ze strany přátel či rodiny jedince, který se rozhodl věnovat pozornost těmto tématům. I přes to, že tato témata mohou být zpracována citelně a přijatelně, pokud čtenář nemá dostatečnou podporu, může to mít za následek negativní vliv na duševní zdraví jedince/čtenáře.

Dalším z aspektů, které mohou vést ke špatnému dopadu kritického čtení je nepochopení nebo nesouhlas. Kritické čtení LGBT literatury může vyvolat nesouhlas nebo nedostatečné porozumění u některých čtenářů nebo jejich okolí. Například rodinní členové, kteří mají odlišné názory nebo jsou neinformovaní, mohou mít negativní reakce na LGBT témata a literaturu, což může vést k e konfliktům s adolescentem, který se tuto problematiku snaží pochopit a dále ji obhajovat.

Posledním aspektem, který se ve špatném dopadu kritického čtení může objevit je nedostatek diverzity. I když LGBT literatura může poskytovat reprezentaci určitých skupin LGBT+ komunity, může se stát, že některé skupiny jsou nedostatečně zastoupeny a nemají takový vliv se dostat do povědomí společnosti. To může vést k pocitu vyloučení nebo marginalizace u těch, kteří nepocítí, že jsou dostatečně zastoupeni a tudíž si mohou namlouvat, že jejich sexuální orientace není natolik důležitá a není přijímána okolní společností.

Je důležité si uvědomit, že vliv a dopady literatury jsou individuální a závisí na mnoha faktorech, včetně osobních zkušeností, kontextu a podpory ze strany rodiny a komunity. Proto je důležité, aby byla poskytnuta prostor pro otevřenou komunikaci, reflektování a podporu, aby se předešlo negativním dopadům.

1. 9. 7 Současná LGBT beletrie

Současná LGBT beletrie je mnohotvárná a reflektuje různé aspekty a zkušenosti LGBTQ+ komunity. Její charakter se neustále vyvíjí a odráží aktuální společenské a kulturní změny. Pro současnou LGBT beletrii jsou jedněmi z hlavních rysů různorodost identit, zpracování životních příběhů, využití různých žánrů a zpracování otevřenosti a odvahy v knihách.

V otázce různorodosti současná LGBT beletrie zahrnuje široké spektrum identit, včetně gayů, leseb, bisexuálů, transgender osob, queer jedinců a dalších sexuálních a genderových identit. Tím se odráží snaha o zastoupení a viditelnost různých hlasů a zkušeností v rámci LGBTQ+ komunity.

LGBT beletrie se nachází ve všech žánrech literatury, včetně románů, povídek, poezie, young adult literatury, sci-fi, fantasy, detektivních příběhů a mnoha dalších. Existuje také výrazná rozmanitost stylů a přístupů ke zpracování LGBT tematiky.

V tématice zpracování životních příběhů lze pozorovat, jak se značná část LGBT knih zaměřuje na zpracování životních příběhů a osobních zkušeností LGBTQ+ jedinců.

Tyto příběhy mohou pojednávat o coming outu, rodinných vztazích, hledání identity, diskriminaci, lásce a intimitě.

V současné LGBT beletrii se knihy a samotné příběhy často vyznačují otevřeností a odvahou ve zpracování tabuizovaných témat a problematiky spojené s LGBTQ+ komunitou. Může se dotýkat témat jako je HIV/AIDS, sexuální násilí, náboženství, politika a další.⁶³

I přes velký společenský nátlak a utiskování samotné LGBT skupiny a jedinců, kteří se k této komoditě hlásí, LGBT beletrie se snaží být co nejinkluzivnější a zohledňovat různé etnické, kulturní a sociální kontexty. Důraz se klade na diverzitu a reprezentaci různých hlasů a zkušeností v rámci LGBTQ+ komunity. Je třeba si uvědomit, že LGBT beletrie je velmi rozmanitá a každý autor a kniha může přinést unikátní pohled na LGBT tematiku. Důležité je sledovat aktuální publikace a objevovat různé autory a přístupy, abyste si vytvořili komplexní obraz současné LGBT beletrie.

⁶³ The Advocate, dostupné online z <https://www.advocate.com/books>, citováno [11.05.2023]

1. 9. 8 Ovlivnění sexuální orientace čtením LGBT tematiky

Pokud se věnujete tématu LGBT, často se z pozice čtenáře, učitele, kamaráda můžete setkat s otázkou, zda čtení LGBT tematiky nemůže ovlivnit mladistvé k tomu, aby se změnila jejich sexuální orientace, že by tím mohli být ovlivněni.

LGBT tematika v literatuře nemá schopnost přímo ovlivnit sexuální orientaci jednotlivce. Sexuální orientace je hluboce zakořeněná identitní složka a nejedná se o něco, co lze změnit prostřednictvím četby nebo jiného vnějšího vlivu. LGBT literatura a tematika slouží především k poskytování reprezentace, viditelnosti a povědomí o LGBT + komunitě. Může pomoci LGBT+ mladým lidem a jejich vrstevníkům pochopit a přijmout jejich vlastní sexuální orientaci, genderovou identitu, zkušenosti a především jim může pomoci pochopit, s čím se lidé, kteří bojují se svou sexuální identitou musejí potýkat. Díky tomu mohou tyto knihy a příběhy poskytovat podporu a povzbuzení v procesu sebeobjevování a sebeakceptace, ale také tolerance a určité míře respektu, které lze vůči lidem s jinou sexuální orientací je dobré prokázat.⁶⁴

Je důležité rozlišovat mezi informacemi, osvětou a přijetím na jedné straně a přímým ovlivňováním nebo měněním sexuální orientace na straně druhé. LGBT literatura může pomoci vytvořit prostředí tolerance a respektu, ale nemá schopnost přímo ovlivňovat nebo měnit sexuální orientaci čtenářů.

Je také důležité, aby každý mladý čtenář měl svobodu a prostor pro sebeobjevování a rozhodování o své vlastní sexuální orientaci. Rodina, přátelé a profesionální odborníci jsou důležitými zdroji podpory a informací pro mladé lidi v jejich cestě k sebeidentifikaci a sebeakceptaci.

⁶⁴ KUHN, M. (2019). LGBTQ Young Adult Literature: Between the Spectacles of Identity and Experience. In T. Klaus & A. Mettinger-Schartmann (Eds.), *Narratives of Life: Mediating Age*. Waxmann Verlag

2. 1 Young adult literatura

Tento pojem jako první vznikl na počátku 60. let ve Spojených státech. Tato literatura je též známá pod pojmem literatura pro mládež nebo literatura pro dospívající. Jedná se o žánr, který mírní přechod od dětské literatury do literatury pro dospělé. Hlavní hrdinové jsou dívky či chlapci, kteří jsou ve věku dospívajících. Avšak literaturu pro young adults můžeme také přiblížit k próze, ve které jako hlavní hrdina vystupuje dítě, tedy próze s dětským hrdinou. Označení young adult (dříve young adult fiction) bylo původně vyvinuto knihovníky, aby pomohlo dospívajícím v přechodu mezi dětskou a dospělou literaturou, poté, co byla kolem druhé světové války uznána mládež jako samostatná skupina mladých lidí.

Petr Matoušek a Martin Reissner ji definují následovně: „*Pod pojmem „příběhová próza s dětským hrdinou“ se v české literatuře pro děti a mládež tradičně rozumějí romány, novely i povídky, soustřeďující se na prožitek dětského hrdiny a také dětskému čtenáři primárně určené.*“⁶⁵

V posledních letech se tato literatura těší velké oblibě — a to nejen mezi čtenáři pro něž je určena, ale také mezi čtenáři do 25 let věku. I přes to, že je tento žánr především určen dospívajícím, podle studie z roku 2012 tvoří 55 % čtenářů YA dospělí.⁶⁶

Zmínky o literatuře pro dospívající se objevila již v 19. století, knihy, které do tohoto žánru můžeme zařadit jsou například *Oliver Twist*, *Alenka v Říši Divů* či *Dobrodružství Toma Sawyera a Huckleberryho Finna*.

Young adult literatura se začala utvářet na začátku 60. let 20. století, kdy začalo docházet k uvolňování témat, o kterých se mohlo psát. V důsledku toho začaly vznikat romány s námětem například pionýrského dobrodružství, o kterém psal Jaroslav Foglar. V USA tomu bylo podobně — autor a akademik Michael Cart uvádí, že termín young adult fiction "se začal běžně používat koncem 60. let 20. století, a to v souvislosti s realistickou beletrií, která se odehrává v reálném (nikoliv vymyšleném) současném

⁶⁵MATOUŠEK, Petr, REISSNER, Martin. *Naděje má dětské oči: Hope has the eyes of a child*. Česká kniha pro děti a mládež 2002:Ministerstvo kultury ČR, 2003, s. 9

⁶⁶ "New Study: 55% of YA Books Bought by Adults". PublishersWeekly.com. 13 September 2012. Retrieved 14 May 2023, dostupné online z <https://wordstrated.com/young-adult-book-sales/>, citováno [05.06.2023]

světě a zabývá se problémy, otázkami a životními okolnostmi, které zajímají mladé čtenáře ve věku přibližně 12-18 let".⁶⁷

"Termín 'literatura pro mládež' je však ze své podstaty amorfní, neboť jeho složky 'young adult' a 'literatura' jsou dynamické, mění se s tím, jak se mění kultura a společnost, které jim poskytují kontext"⁶⁸, a "dokonce ani ti, kdo se touto problematikou zabývají a vyučují ji, nedospěli ke shodě na definici"⁶⁹

Postupem času se young adult literatura společně s LDM (literaturou pro děti a mládež) začíná dostávat do popředí.

Ve 20. a 21. století tato literatura přidává na oblíbenosti. Primárně lze říci, je to způsobeno také tím, že literatura pro mladistvé obsahuje velký počet žánrů, přes fantasy, dystopii, contemporary, romanci až po sci-fi nebo poezii.

V posledních letech je literatura pro mládež ve většině nakladatelství vydávána pod označením young adult literatura. V České republice se tomuto odvětví beletrie věnuje především YOLI, Cooboo, Fragment či Albatros.

Velké oblíbení young adult napomáhá fakt, že většina známých a oblíbených děl bylo zfilmováno. V důsledku toho se ke knihám dostane více lidí. Nejznámějšími young adult sériemi jsou například Harry Potter, Pán Prstenů, Hunger Games, Divergence, Spáleniště či Stmívání. Dalším důvodem je, že čtením young adult literatury se mladí čtenáři dostávají do situací, které jsou jim povědomé nebo je dobře znají. Chtějí se ztotožnit s hlavním hrdinou a prožít to, co prožívá on. V některých případech, v jiných jsou zvědaví, jak si hlavní hrdina s onou situací dokáže poradit a jakým způsobem na ni reaguje.

⁶⁷ CART, Michael (8 May 2008). "The Value of Young Adult Literature". Young Adult Library Services Association (YALSA), dostupné z <https://www.ala.org/yalsa/guidelines/whitepapers/yalit>, citováno [25.06.2023]

⁶⁸ CART, Michael (8 May 2008). "The Value of Young Adult Literature". Young Adult Library Services Association (YALSA), dostupné z <https://www.ala.org/yalsa/guidelines/whitepapers/yalit>, citováno [25.06.2023]

⁶⁹ (Victor Malo-Juvera, Crag Hill, "The Young Adult Canon : A Literary Solar System", in Critical Explorations of Young Adult Literature London: Routledge, 2019, p. 2.).

2. 2 Nakladatelství YOLI

YOLI je malé a poměrně nové nakladatelství. Funguje od roku 2014, kdy se stalo součástí společnosti Euromedia group. YOLI vydává převážně literaturu young adult, tedy literaturu pro mladistvé. Reakcí na vznik a působení nakladatelství byly především žádosti čtenářů, dospívajících čtenářů, kterým chybělo více příběhů, které by byly určeny pouze pro svou věkovou skupinu.

Žánr young adult a new adult je stále poměrně novým fenoménem, který si ale postupně podmaňuje více a více čtenářů. Toto poměrně nové nakladatelství vydává překlady současných autorů. V young adult literatuře se zde prolíná mnoho žánrů — young adult s fantasy, romancí, dystopií, contemporary, ale i se sci-fi či poezií.

YOLI vždy na začátku nového roku zveřejňuje svůj ediční plán, aby čtenáři věděli, co mají očekávat, a na co se mohou těšit. Během svého krátkého působení má nakladatelství na kontě téměř dvě stě knih a další přibývají.

První knihou, která naznačuje zmínku o LGBT tematice byla kniha, kterou naspala spisovatelka Rainbow Rowell. Kniha Fangirl pojednává o dvojčatech, dívkách, která začínají studovat na univerzitě. Zatímco Wren je divoká a nespoutaná, Cath je introvertka, která ráda sedí na pokoji a píše fanfikci ze světa Simona Snowa. Simon Snow, kouzelník, který je zamilovaný do svého spolubydlícího Basiltona. Spisovatelka se později díky velkým ohlasům, rozhodla napsat samostatnou knihu, která nese název „Nedej se“ a její pokračování „Nezdárný syn“. Obě tyto knihy patří mezi knihy s LGBT tematikou, které YOLI vydalo od svého působení, tedy od roku 2014, na téměř dvě desítky knih.

Mezi nejznámější a nejvíce publikované autory tímto nakladatelstvím můžeme zařadit např. Johna Greena, Becki Albertalli, Annu Todd, Rainbow Rowell či Colleen Hoover.

2. 3 Vybraní autoři s LGBT tematikou

V následujících kapitolách je krátké shrnutí o autorech, kteří se prezentují především publikací knih s LGBT tematikou.

2. 3. 1 Becki Albertalli

Jedná se o autorku, která se narodila a působí v Americe. Narodila se a vyrostla na předměstí poblíž Atlanty. Psát příběhy začala již v předškolním věku, především psala příběhy o svých mazlíčcích. Ve dvanácti letech napsala a režírovala tragédii, která se hodně inspirovala a hodně si vypůjčila z románu Lurlene McDanielové. Navštěvovala vysokou školu v Connecticutu, studovala rok v zahraničí — konkrétně v St. Andrews ve Skotsku. Když se vrátila zpět do Ameriky, získala doktorát z klinické psychologie.⁷⁰

Do roku 2012 pracovala jako psycholožka, kdy se jí narodil první syn, a následně se rozhodla napsat knihu.⁷¹ Její debut, „Probuzení Simona Spiera“, který získal Cenu Williama C. Morrise jako nejlepší debut roku 2015 napsaný pro mládež.⁷²

V jednom z rozhovorů Albertalli uvedla, že k práci spisovatelky ji inspirovala australská autorka Jaclyn Moriarty.⁷³

V jejích knihách — kromě Probuzení Simona Spiera napsala ještě knihy „Podělaným navrch“, „Holka mimo rytmus“ a ve spolupráci s Adamem Silverou knihu „Co když jsme to my“ — můžeme často pozorovat podobnost postav s autorkou. Ať už jde o zájmy, např. na střední škole měla Anime, stejně tak jako její postava Leah Burke z PRobuzení Simona Spiera, je židovka, stejně jako Nick Eisner nebo Arthur Seuss z knihy „Co když jsme to my“.

⁷⁰ ALBERTALLI, Becki: dostupné online z <https://www.beckyalbertalli.com/about>, citováno [21. 02. 2023]

⁷¹ ALBERTALLI, Becki: dostupné online z <https://www.beckyalbertalli.com/faq>, citováno [21.02.2023]

⁷² HETTER, Katia: CNN, dostupné z <https://edition.cnn.com/2016/01/11/living/newbery-caldecott-youth-media-awards-2016-feat/index.html>, citováno [28.02.2023]

⁷³ ALBERTALLI, Becky: My inspiration: Becky Albertalli on Jaclyn Moriarty, dostupné online z <https://www.theguardian.com/childrens-books-site/2015/may/05/my-inspiration-becky-albertalli-on-jaclyn-moriarty>, citováno [01.03.2023]

2. 3. 2 John Green

Celým jménem John Michael Green je americký spisovatel a zároveň vloger — v roce 2007 se svým bratrem založili na platformě YouTube kanál s názvem VlogBrothers.

Narodil se ve státě Indiana, v jeho třech měsících se s ním jeho rodiče přestěhovali do Alabamy, kde později navštěvoval střední školu Indian Springs. Tato škola inspirovala Greena k napsání jeho prvního debutového románu, který vycal v roce 2006 a získal za něj cenu Michaela L. Printze. Román, který nese název Hledání Aljašky. Green mluví o své zkušenosti se šikanou, která mu velice znepríjemnila léta dospívání.⁷⁴

Po studiu na střední škole navštěvoval Kenyon College, kde vystudoval angličtinu a religionistiku. Po ukončení univerzity pracoval pět měsíců v dětské nemocnici v Ohiu jako kaplan. Původně se chtěl stát episkopálním knězem, ale jeho zkušenosti s prací v nemocnici (setkával se s dětmi, které trpěly smrtelnými nemocemi) ho přivedly ke kariéře spisovatele.⁷⁵

John Green má obsedantně-kompulzivní poruchu. Svým potížím týkajícím se duševního zdraví se věnuje na platformě YouTube.

V roce 2010 napsal ve spolupráci s Davidem Leviathanem knihu „Will Grayson, Will Grayson.“ Každý popisuje svého Willa ve střídavých kapitolách. Kniha se věnuje přátelství, duševním chorobám a homosexualitě. Román debutoval na seznamu bestsellerů pro děti The New York Times po svém vydání a zůstal tam tři týdny. Bylo to první LGBT-román pro mladé dospělé, který se dostal na tento seznam.⁷⁶

2 . 3. 3 David Leviathan

⁷⁴ VLOGBROTHERS. On Middle School Misery. [s.l.]: [s.n.] Dostupné online z <https://www.youtube.com/watch?v=u90dGnKhhlk>, citováno [21. 03. 2023]

⁷⁵ GREEN, John. Interview:The Sydney Morning Herald. Dostupné online z <https://www.smh.com.au/entertainment/books/interview-john-green-20120119-1q71w.html>, citováno [03.03.2023]

⁷⁶ KEHE Marjorie. „Marjorie Kehe (June 24, 2010). "Gay-themed novels for young readers enter the mainstream". The Christian Science Monitor.“ Citováno[25.05.2023]

Americký autor, který se věnuje psaní románů pro young adult čtenáře. Napsal několik knih, jejichž hlavními postavami jsou silní chlapečtí gay hrdinové. Celkem šest

Leviathanových knih bylo nominováno a dostalo se do finále/vyhrálo cenu v kategorii Lambda Literary Award for Children's and Young Adult Literature, což z Leviathana činí jednoho z nejúspěšnějších autorů v této oblasti literatury. Několik jeho děl bylo zfilmováno, přičemž jedno z nejznámějších je film z roku 1999, „10 věcí, které na tobě nenávidím.“

Na vysoké škole vystudoval dvouoborový obor angličtina a politologie. Pracuje jako spisovatel a jako editor v nakladatelství.

Knihu Will Garyson, Will Grayson napsal ve spolupráci s Johnem Greenem. Johnovu Willovi patří všechny liché kapitoly, Leviathanovi zase kapitoly sudé. Greenův Will je přátelský a heterosexuální, přičemž jeho nejlepší přítel je gay. Davidův Will trpí depresemi, je uzavřený a tají, že je homosexuál. Scénu, kdy se oba Willové setkají napsal každý zvlášť a pak komponovali dohromady.

2. 3. 4 Adam Silvera

Narodil se a vyrostl v jižním Bronxu v New Yorku. Jeho matka je sociální pracovníce a Portoričanka. Adam začal psát zhruba v jedenácti letech a začínal fanfikcemi.

Než se stal uznávaným autorem, pracoval jako barista, recenzent pro Shelf Awareness (vydavatelská společnost) nebo také pracoval jako prodejce dětských knih.

Je gay. Otevřeně mluví o svém boji s depresí, v jednom z rozhovorů přiznal, že mu byla diagnostikována hraniční porucha osobnosti.

Kromě povídek má ve své autorské publikaci celkem dvě samostatné knihy a tři série po dvou či třech knihách. Mezi jeho nejznámější patří kniha, která vznikla ve spolupráci s Becki Albertalli (autorka knihy *Probuzení Simona Spiera*) „Co když jsme to my.“ Na českém trhu vyšel pouze jeden jeho samostatný román - „Oba na konci zemřou“ - což se později ze samostatného románu stalo sérií, díky prequelu a sequelu, kterým Silvera obohatil a vysvětlil původní příběh.

2. 4 Knihy s LGBT tematikou

V následujících kapitolách jsou charakterizovány tři knihy s LGBT tematikou. U každé knihy je uvedena charakteristika postav a děj. U jediné kapitoly 2. 4. 3 Probuzení Simona Spiera není uveden děj, vzhledem k tomu, že dějová linka knihy je detailně popsána a rozebrána v poslední kapitole.

2. 4. 1 Will Grayson, Will Grayson

Anotace: *Chicago je dost velké město a dva středoškoláky z jeho opačných konců může dohromady svést leda náhoda. A aby se navíc ti dva jmenovali úplně stejně, totiž Will Grayson, musí ta náhoda být hodně veliká. Jenže opravdový spád věci nabudou teprve tehdy, když se do všeho vloží ještě někdo třetí — kamarád jednoho z Willů zvaný Drobek, tornádo v lidské podobě. Drobek je střední útočník školního týmu amerického fotbalu, autor, skladatel, producent, režisér a hlavní hvězda nejlepšího muzikálu všech dob, a především věčně zamilovaný gay. A když ten se do něčeho pustí, můžete si být jistí, že při zdi se držet nebude... Oba Willy čeká řada příjemných i méně příjemných překvapení a postupně si budou muset znovu přebrat všechno, co si mysleli o sobě, o lásce i o přátelství.⁷⁷*

Postavy:

Will Grayson 1

Žije na předměstí Chicaga, konkrétně v Evanstonu v Illinois, blízko Northwesternské univerzity, kam jeho rodiče chtějí, aby nastoupil, až ukončí střední školu. Je prvním a zatím jediným členem mužským heterosexuálním členem Gay straight aliance. Je fanouškem hudby a jeho oblíbenou kapelou je Neutral milk hotel a také kapela Možná mrtvý kočky, které hrají intelektuální pop funk hudbu. Má kamarádku Jane Turnerovou, která je také součástí Gay straight aliance a to znamená, že je možná na holky, ale možná je bisexuální, protože měla bývalého přítele. Přes tohle všechno se do ní Will zamiluje. Jeho nejlepším přítelem je Drobek Cooper — podle Willových slov jeden z největších gayů, kterého svět kdy viděl. Tato postava je psána Johnem Greenem.

⁷⁷ Citováno z přebalu knihy

Will Grayson 2

Tento Will je přesným opakem prvního Willa. Trpí depresemi, je gay a je to jeho tajemstvím. Stejně jako první Will bydlí v Chicagu, až na to, že tento Will žije na předměstí Napperville v Illinois. Will si dopisuje pod přezdívkou s jedním klukem. Později zjistí jeho jméno — Isaac. Postupně se do Isaaca zamilovává, skrze maily řeší mnoho věcí, včetně své orientace a všechna jejich komunikace je protkána břitkým humorem a sarkasmem. Will má nejlepší kamarádku Mauru, která je do něj zamilovaná, protože si není vědoma toho, že Will je gay.

Drobek Cooper

Nejlepší přítel Willa Graysona 1. Je popisován jako velký vznětlivý homosexuální hráč fotbalu, který rychle prochází milostnými zájmy. Je předsedou školní Gay-Straight Alliance. Je popisován jako "velmi homosexuální a velmi hrdý". S Willem Graysonem 2 se seznamuje prostřednictvím Willa Graysona 1. Ačkoli kniha může nést název podle obou Willů Graysonů, Drobek se stává hlavním tématem příběhu. Na konci knihy je prezentován Drobkův muzikál, který pojednává o jeho životě a jeho sexuální orientaci.

Jane Turnerová

Přítelkyně Tiny a Willa Graysona 1. Je také členkou školní Gay-Straight Alliance a zbožňuje Neutral Milk Hotel (Možná mrtvý kočky). Je milá, obětavá a velmi vtipná. Také je sebevědomá a chytrá, zajímá se zejména o umění a kulturu, což Willa 1 zaujme. Její upřímnost a zranitelnost pomáhají Willovi být upřímný sám k sobě a uvědomit si, že nemůže růst, pokud zůstane uzavřený vůči světu.

Maura

Gotická dívka, která je zamilovaná do Willa Graysona 2. Je jednou z mála lidí na jeho škole, se kterými se stýká. Will Grayson 2 ji popisuje jako "nerealisticky přátelskou", protože mu věnuje "příliš mnoho pozornosti", když on sám sebe popisuje jako nezajímavého. Maura se na internetu vydává za milostný zájem Willa Graysona 2, Isaaca, aby získala Willovu pozornost, obdiv a dále i náklonnost. Když pak skrze Isaaca zjistí, že Will je gay, chce, aby se jí svěřil. Will však stále nechce přiznat svou orientaci, tak dělá, že neví, co Maura naznačuje. Maura Willovi 2 prozradí, že to ona je Isaac, až

když Will dojede na Chicaga, aby se dostal na domluvenou schůzku s Isaacem, který neexistuje.

Děj:

Kniha začíná z pohledu Willa Graysona. Je studentem Evanstonské střední školy v Naperville na předměstí Chicaga ve státě Illinois. Bydlení v blízkosti Chicaga miluje, ale Naperville ho často nudí. Kdykoli pomyslí na Chicago, vrací se mu jeho vůně, která se mu líbí, i když nedokáže určit proč. Také má pocit, že je tam vždycky co dělat. Mezitím Will Grayson také žije na předměstí Chicaga. V mnoha ohledech jsou jejich životy téměř totožné.

Jejich rutinní příběhy se stanou zajímavými, když se Will Grayson a Will Grayson setkají. Ve vrcholné fázi příběhu oba navštíví obchod s pornografií v Chicagu. První Will sem jde zabít čas, když ho kvůli falešné občance (kde mu padělatel zadal špatné datum narození, takže podle dokladu mu je pouze dvacet a ne jednadvacet, což je hranční věk pro to, aby mohl na vystoupení Možná mrtvých koček) nepustili do klubu a čeká tak na konec koncertu, aby mohl Drobka a Jane odvéz domů) a druhý Will, který měl domluvenou schůzku s Isaacem, který zatím nedorazil a Will si uvědomuje, že možná ani nedorazí. Navzdory podobnostem v jejich životech se objevují i rozdíly. Životní teze Willa Graysona zní, že by se měl co nejvíce vzdálit od jednání s okolním světem, aby se ochránil. Myslí si, že když se bude starat příliš, riziko pro jeho vlastní osobu se stane příliš velkým. Jeho nejlepší přítel Drobek Cooper tuto vizi nesdílí a kvůli němu se Will Grayson dostává do povědomí veřejnosti.

Nejlepší přátelé Will Grayson a Drobek Cooper proplouvají kalnými vodami dospívající úzkosti. Drobek je posedlý sám sebou a stále do někoho zamilovaný. Will zamiluje do jeho kamarádky Jane.

Zatímco Will Grayson se snaží do světa kolem sebe příliš neinvestovat, Will Grayson je rozněvaný mladý muž. Vždycky se na všechno zlobí. Když se Drobek Cooper a Will Grayson setkají v důsledku Willova a Willova setkání, Will se zamiluje a jeho život se změní. Sebepřijetí a vztahy přinášejí Willovi i Willovi potíže. Když Drobek premiérově uvede muzikál s názvem Hold Me Closer (V českém překladu „Drž

mě pevně“, později vyšla i jako samostatná kniha), Will a Will každý z nich objeví důležitou pravdu o sobě samém.

Knihy končí dobrým a šťastným koncem. I přes to, že se druhý Will s Drobkem na chvíli rozejde, na konci knihy skončí spolu. Stejně tak jako první Will a Jane. Druhý Will Mauře odpustí, i když přizná, že jejich přátelství po takovém podrazu již nikdy nebude jako dřív.

2. 4. 2 Co když jsme to my

Anotace

Artur je beznadějný romantik a blázen do broadwayských muzikálů. Věří, že velké věci vás mohou potkat na každém kroku a osudová láska jakbysmet. Když narazí během letních prázdnin v New Yorku na Bena, má pocit, že mu vesmír dává znamení. Tohle nebyla náhoda, tohle bylo něco výjimečného...

Ben pochybuje, že by byl vesmír na jeho straně. Právě se rozešel s přítelem a opravdu nemá náladu na nový vztah. Ani on ale nedokáže Artura dostat z hlavy...

Co když se ve městě s osmi miliony obyvatel už nikdy nepotkají? A co když ano... ale jejich první rande dopadne naprosto katastrofálně? Co když život vážně není broadwayský muzikál? A co když je?⁷⁸

Postavy:

Hlavní postavy:

Artur Seuss

Šestnáctiletý kluk, který má na léto stáž v mámině právnícké firmě v New Yorku. Miluje muzikály a ze všeho nejvíc si přeje vidět muzikál Hamilton. Přípravuje se ke studiu na vysoké škole, kam po prázdninách nastoupí. Má nejlepší kamarády Ethana a Jessie, se kterými si pravidelně telefonuje, když je na stáži a je daleko od nich. Je gay a netají to. Jeho rodiče to vědí a jeho nejlepší kamarádi také, protože se jim „vyoutoval“. Artur je napsaný Becki Albertalli.

⁷⁸ Citováno z přebalu knihy

Benjamin „Ben“ Alejo

Ben je poloviční Portoričan, který bydlí se svou mámou v New Yorku. Navštěvuje střední školu a prázdniny, které by si přál strávit někde jinde se svým nejlepším kamarádem Dylanem, tráví také v ní. Do letní školy chodí kvůli matematice. Nedávno se rozešel se svým přítelem Hudsonem, který shodou okolností navštěvuje tu samou střední školu. A navštěvuje také i letní lekce, stejně, jako Ben. Když se Ben rozejde s Hudsonem, přestane se s ním bavit i zbytek jeho party přátel. S Arturem se setká na poště, když chce odeslat zbytek věcí Hudsonovi. Rád píše fanfikce a povídky. Momentálně pracuje na jedné fantasy povídce. A rád tráví čas se svým nejlepším přítelem Dylanem.

Ben je napsaný Adamem Silverou.

Vedlejší postavy:

Hudson — Benův expřítel.

Dylan Boggs

Benův nejlepší přítel. Sám přiznává, že je závislý na pití kávy a že velmi rád hraje videohry s Benem. Ben ho popisuje jako beznadějného romantika, který často propadá zklamání. Dylan se podle Benových slov moc rychle zamilovává a velmi brzy dává najevo své city. Takže téměř každé jeho rande skončí zklamáním.

Samanta

Baristka, která pracuje v kavárně, kam si Dylan s Benem občas chodí dát kávu. Dylan se do Samanty bezhlavě zamiluje, ale tentokrát na to chce jít pomalu. Chodí spolu na rande a nakonec skončí jako pár. Je milá a hodná. Chápe Dylanův a Benův specifický humor a lásku ke kávě. Je i nápomocná, v knize pomáhá Benovi s hledáním Artura.

Jessie

Jedna z Arturových kamarádek z domova. Je to jeho nejlepší kamarádka, každý den nebo když je příležitost, si s Arturem volají. Artur jí vypráví o svém novém objevu z pošty a Jessie se snaží mu pomoci ho hledat.

Ethan

Arturov nejlepší kamarád. On, Jessie a Artur tvoří nerozlučné trio přátelství. Artur popisuje Ethanovo chování. Všiml si, že se chová divně od doby, co se jemu a Jessie svěřil, že je gay. Později se zjistí, že to nebyl ten důvod, hlavním důvodem bylo, že spolu Ethan a Jessie začali chodit a Arturovi to celé měsíce neřekli, což Artura samozřejmě rozčílí.

Juliet a Namrata

Obě pracují v právnické firmě, kde Artur dělá stáž. Artur je postupem času začíná brát jako kamarádky a velmi s nimi rozumí, i když jsou o dekádu starší než on. Juliet a Namrata vzaly Artura pod svá křídla, nemají absolutně žádný problém s tím, že je Artur gay. Naopak se ho ptají na kluky, jaký je jeho tip apod. Když se jim Artur svěří o tajemném klukovi z pošty, obě se snaží podávat návrhy, jak by se mohl Artur se svým tajemným objevem setkat znovu.

Děj:

V kavárně, která je poblíž právnické firmy, kde je Artur na stáži, si při koupě kávy Artur všimne kluka, který nese velkou papírovou krabici. Je jím okouzlen a rozhodne se za ním vydat. Sleduje ho až k místní poště a rozhodne se vydat za ním. Na poště ho po chvíli osloví a zjistí, že onen kluk posílá krabici s věcmi pro jeho bývalého. Artur tedy zjistí, že je gay, stejně jako je on. Snaží se si všimnout jména na krabici, na které je napsáno jméno Hudson. Když už se ho chce zeptat na jméno a zjistit, jestli se skutečně jmenuje Hudson, přeruší je na poště flash mob (skupina lidí, která začne tančit). Artur je, jako velký milovník muzikálů, flash mobem učarován. Když vše skončí, chce pokračovat v konverzaci, ale zjistí, že jeho objekt zájmu zmizel.

Mezitím Ben — náš záhadný z pošty - přichází domů a volá si se svým nejlepším kamarádem Dylanem. Svěřuje se mu, že se snažil opět poslat krabici s věcmi Hudsonovi, ale opět to nevyšlo. Což ho na jednu stranu mrzí, ale na druhou stranu je potěšen, protože vypráví Dylanovi o tom, jak na poště potkal jednoho roztomilého kluka, který měl kravatu s hot dogy.

Artur se snaží chlapce z pošty najít. Pová o něm svým kamarádům doma a i svým kolegyním v práci. Hledá na craig listu, sociálních sítích, všude. Ale nedaří se mu.

Přeci jen je New York město s osmi miliony obyvatel. Neztrácí naději a v jeden okamžik si vzpomene, že kluk z pošty měl na sobě tričko s nápisem „Dream N Bean“. Jak se ukáže, jedná se o kavárnu, která ve svém interiéru má i nástěnku, kam lidé mohou pověsit cokoli — inzerát, letáky z práce, mazlíčky, kteří se ztratili. A nebo v Arturově případě fotografii kluka, kterého hledáte. Fotografie našel na instagramovém profilu kluka s názvem @Hudsonjakotareka, který patří Hudsonovi — bývalému příteli našeho záhadného.

Když jednoho Ben následuje svého kamaráda Dylana do kavárny, kam rád chodí, všimne si, že na nástěnce visí jeho fotka s krátkým vzkazem. Jak se ukáže, je to vzkaz od toho roztomilého kluka, který Bena oslovil na poště. Rozhodne se tedy Arturovi odpovědět.

Artur a Ben si nejprve dopisují emaily, ale později se začnou domlouvat na své první rande. A vzhledem k tomu, že se jim první rande nepovedlo podle představ, domluví si druhé první rande. Takhle vše pokračuje a Artur s Benem začnou tvořit pár. Po dvou měsících, když má dojít na pohlavní styk, Ben zjistí že Artur ještě není připraven. A je to v pořádku, Ben ukazuje, jak je chápavý a podpoří Artura naprosto ve všem.

Jednoho dne si ale Artur všimne porozchodové krabice, kterou chtěl Ben poslat v den, kdy se poznali. Artur vyčte Benovi, že pokud není krabici schopn odeslat, znamená to, že se ještě nevyrovnal s tím, že se s Hudsonem rozešel. Artur našťavaně odchází pryč. Když si uvědomí, že to přehnal, snaží se udělat milé gesto a překvapí Bena v letní škola. Arturovi se také dostane překvapení, když zjistí, že Hudson a Ben chodí do stejného letního programu a pořád se tím pádem vídají. Artur to hořce nese a s Benem se rozchází.

Jednoho dne se Benovi rozezvoní telefon s tím, že jeho nejlepší kamarád Dylan je v nemocnici. Ben zpanikaří a napíše Arturovi krátkou zprávu o tom, že Dylan je v nemocnici. Když Ben dorazí do nemocnice, Dylan je vzhůru. Ukázalo se, že měl panickou ataku a zkolaboval, když Samantě neplánovaně řekl, že jí miluje. Artur dorazí do nemocnice, kde Bena uklidní a dají se spolu opět dohromady. Když Artur slaví narozeniny, Ben mu udělá narozeninovou oslavu jako překvapení a jako dárek mu pošlu jeho povídku, kam zakomponoval Artura jako další postavu.

Prožívají spolu letní románek, ale na konci léta se Artur musí vrátit do Georgie. Snaží se s Benem vymyslet, jak by mohl fungovat vztah na dálku. I přes všechno snažení nic nevychází a tak se Artur s Benem loučí.

2. 4. 3 Probuzení Simona Spiera

Anotace knihy

Šestnáctiletý Simon již nějakou dobu ví, že je gay, ale ještě není připravený sdělit to okolnímu světu. Jedinou výjimkou je tajemný Blue, se kterým si Simon již několik měsíců vyměňuje e-maily a jejich vzájemné pouto sílí. Jenže pak citlivá korespondence padne do nesprávných rukou a Simon se stane obětí vydírání: buď udělá, co se po něm chce, i když se mu to přičí, nebo riskuje, že si tajné e-maily přečte celá škola. V sázce je však mnohem víc — plachého Bluea by nechtěná publicita mohla vyděsit a Simon už by nikdy nezjistil, kdo Blue ve skutečnosti je...⁷⁹

Postavy

Hlavní postavy:

Simon Spier — šestnáctiletý kluk, který si je vědom své sexuální orientace, ale pořád má strach svěřit se své rodině a svým nejbližším kamarádům. Nemá rád změnu, sám popisuje, jak je těžké zvyknout si na všechno nové a jiné. Hraje v divadelním kroužku a mezi svými přáteli je velmi oblíbený — snaží se být co nejlepším přítelem, pro vše je velmi zapálený a nadšený. Jeho nejlepšími přáteli jsou Nick a Lea, se kterými se zná již od školky a tráví s nimi nejvíce času. Dopisuje si maily s tajemným Bluem, on sám používá přezdívku Jacques, což je francouzský ekvivalent jména Simon.

Nick Eisner — Simonův nejlepší přítel. Rád hraje počítačové hry a ovládá hru na kytaru. Simon o něm často říká, že kvůli němu kdykoliv zastaví rozehranou hru, ale kytaru nikdy neodloží. Společně se Simonem a Leou tvoří nerozdělitelné trio, které před sebou nemá žádná tajemství, tedy, až to Simonovo. Nick je zábavný, často se u něj objevuje jeho intelektuální stránka, kdy propadne do svých filozofických nálad, ve kterých často pojednává o Freudovi. Je zamilovaný do jeho kamarádky Abby, která se nedávno přistěhovala.

⁷⁹ Citováno z přebalu knihy

Leah Burke/Burkeová

Lea je Simonova nejlepší kamarádka. Simon si myslí, že je zamilovaná do Nika, ale ve skutečnosti je Lea zamilovaná do Simona, jen to nedává najevo, vzhledem k tomu, že si myslí, že Simon je ohledně holek vybíravý a také nechce zničit jejich přátelství. Má ráda videohry, konkrétně hru Assassin's Creed. Je milá, vtipná a hodná. Někdy se drží zpátky, je lehce introvertní, ale mezi Nickem a Simonem je v pohodě. Je loajální a starostlivá a nemá ráda, když je opomenuta v čemkoliv, co se týká jejich přátel. Ráda kreslí, a podle Simonových slov kreslí parádně. Kreslí nejčastěji yaoi (tzv. klučičí láska, jde o žánr fikčních médií, které pocházejí z Japonska a jde o lásku mezi dvěma muži, která je prezentována/kreslena, ve velké většině, ženami. Má také ráda slash fikci, kterou Simonovi jedno léto doporučila.

Abigail „Abby“ Susová

Abby je černošské děvče, které se po rozvodu rodičů přestěhovala s matkou z DC do Georgie. Je milá, usměvavá a ráda se přátelí s ostatními. Navštěvuje divadelní kroužek společně se Simonem. Jako první se spřátelila s Nickem, Leou a Simonem. Nick je do ní zamilovaný, Simon si toho všiml a myslí si, že Lea je uzavřená a žárlí na Abby kvůli tomu, že miluje Nicka. Do Abby je také zamilovaný Martin Addison, který vydírá Simona e-maily, kvůli kterým by celá škola mohla zjistit, že Simon je gay. Simon je nucen přesvědčit Abby, aby si Martina začala víc všímat. Abby je také první, komu se Simon svěřil s tím, že je gay.

Martin Addison

Martin je kluk, který chodí do Shady Creek, školy, kterou navštěvuje i Simon a jeho kamarádi. Jednoho rána se v knihovně přihlásil na počítač v knihovně a našel Simonovy e-maily. Jeho bratr je gay, nemá problém s tím, že by Simon byl, ale rozhodne se ho vydírat, aby mu pomohl s Abby, do které je zakoukaný. Simon Martina považoval za neškodného, měl ho za kluka, který rád dělá show pro ostatní a je zábavný. Martin je tedy považován za onoho třídního klauna a nutno dodat, že nepatří k dětem s lepšími prospěchy. Proto se snaží se Simonem manipulovat a vydírat ho přes maily, aby se mohl chodit učit s ním a s Abby. Je také dost nedůvěryhodný a neuctivý.

Blue

Simonův kamarád, do kterého je Simon zamilovaný. Simon ví, že Blue chodí s ním do školy, ale neví, jak se jmenuje a s kým si to vlastně píše. Blue je milý, hodný a jako jediný ví, že Simon je gay a má strach to říct ostatním. Blue je taky gay a jeho rodina to o něm neví, stejně tak jako Simonova rodina o Simonovi. Společně procházejí coming outem, popisují si své pocity a problémy s tím, jak by asi takový coming out měl vypadat. Postupem času je vidět společné náklonnost, avšak Blue nechce přiznat, kdo doopravdy je, zatím. Postupně Simonovi ale dává nápovědy, jako že je pojmenován po jednom z amerických prezidentů a jeho emailová adresa je bluegreen118@gmail.com, což napovídá o začátku příjmení a datu narození jednoho ze Simonových kamarádů.

Abraham "Bram" Greenfeld

Přestěhoval se v prváku do Georgie a se Simonem se pouze zná od oběda, kde on a ostatní kamarádi sedí u jednoho stolu. Hraje fotbal a patří mezi tišší kamarády. Simon by o něm řekl, že je stydlivý, ale sladký. Bram se kamarádí s Nickem, takže ho Simon občas vídá a taky se přátelí s Garattem Laughlinem. Bram by sám o sobě řekl, že je velmi vtipný, ale skoro nikdo tohle nemůže potvrdit, protože je moc stydlivý. Je velmi chytrý, skvěle ovládá angličtinu a ve škole má výborné známky.

Vedlejší postavy

Simonovi rodiče

Simonova máma je dětská psycholožka, takže u svých dětí ráda analyzuje jejich chování. Netušila, že Simon je gay, všimla si pouze toho, že má tajemství, které ho trápí. Když se Simon svěřil, že je gay, reaguje slovy, že je na něj pyšná a vyjadřuje mu podporu. Simonův táta je dobrým manželem a otcem. Rád o všem vtipkuje, takže když Simon chce přijít se svým coming outem, dělá si z toho legraci. Vyrovnává se s tím hůř, než jeho žena, ale stejně jako ona chce být pro Simona oporou a poskytnout mu domov plný lásky a respektu.

Nora

Simonova mladší sestra, má jí rád nade vše, ale nahlas by to nikdy nepřiznal. Ráda vaří, zkouší nová jídla podle televizního pořadu a celá rodina jsou, dle Simonových slov,

pokusní králíci. Je chytrá a velmi tichá. Jako první z rodiny se dozví o tom, že Simon je gay.

Alice

Simonova straší sestra, která bydlí na koleji a studuje na Wesleyho univerzitě. Se svou rodinou se vidá přes Skype, přes něj dokonce společně koukají na americké realityshows. Simonovi říká Bobe, má stejné vlasy jako on a Nora. Nemá ráda sport, ale jelikož na koleji bydlí s cizí dívkou, která sportu imponuje, pokojová výzdoba je jasná.

Taylor Metternichová

Podle Simona ztělesněná dokonalost nejhoršího kalibru. Ten typ člověka, který vyzvídá, jak jste dopadli v testu. Ale ne proto, aby vám pomohla, ale proto, aby věděla, jakou jste měli známku. V jednu chvíli se Simona zastane, což vypoví hodně o jejím charakteru.

Slečna Albrigtová

Učitelka na střední škole, kterou naše postavy navštěvují. Vede herecký kroužek, ve kterém nacvičují kabaretní představení. Slečna Albrigtová jde trvdě za svým cílem a snaží se ve všech svých studentech probudit jejich herecké nadání. Je velmi tolerantní a stojí si za tím, že práva na lásku by měli mít všichni, nehledě na jejich sexuální orientaci. Při zesměšnění Simona vidíme její skvělý pedagogický postup a smysl pro empatii do svých studentů.

Cal Price

Dělá inspicienta divadelnímu kroužku, který navštěvuje Simon. Chodí do třetáku, nosí modré desky, které jsou plné jeho ručně psaných poznámek. Jeho prací je organizovat studenty, což je podle Simona komické, protože o Calovi říká, že je nejméně autoritativní osoba, kterou zná. Mluví potichu a má jižanský přízvuk. Simon o něm neslyšel, že by byl gay, ale prý to z něj tak nějak vyzáruje.

Garette Laughlin

Sportovec, Nickův druhý nejlepší přítel (hned po Simonovi). Sedává s ostatními hlavními postavami u tzv. obědového stolu. Je to Simonův spolužák, nepatří mezi

nejlepší přátele, ale když se o Simonovi dozví, že je gay, nedělá z toho nic velkého. Chová se k němu stejně mile, jako předtím a vyjadřuje mu svou podporu.

2. 5 Společné body v probíraných knihách

Diplomová práce se soustřeďuje na tři LGBT knihy, v nichž z každé z nich je probírána pouze homosexualita. Tyto tři knihy jsem vybrala, jelikož se na českém trhu objevily mezi prvními s nálepkou young adult s LGBT tematikou.

Každá kniha se sice věnuje otázce homosexuality, přesto každá z nich na ni nahlíží jinak a řeší otázky homosexuality po svém. V knize *Probuzení Simona Spiera* (která je detailněji rozebrána v další kapitole) hlavní postava Simon řeší svou sexuální identitu. Uvědomuje si, že je gay, jen se s tím prozatím nechce nikomu svěřit. Rodině, přátelům, zkrátka nikomu. Jediný, kdo to o něm ví je tajemný Blue. Kniha řeší otázku hledání vlastní identity a smíření se se svou sexuální orientací. Řeší otázku coming outu, ale i šikany ve škole a odmítání homosexuality ostatních.

V bodě hledání vlastní identity a přiznání si své sexuality se kniha *Probuzení Simona Spiera* dosti podobá knize *Will Grayson, Will Grayson*. I zde v této knize je jeden z Willů homosexuální orientace a ví to jen jeho kamarád Isaac, se kterým si dopisuje maily (stejně jako Simon s Bluem). Will se také nechce přiznat své matce a kamarádce Mauře, že je homosexuál. Když se vydává na tajnou schůzku za tajemným Isaacem do Chicaga, zjistí, že Isaac je ve skutečnosti Maura. V Chicagu se shodou náhod setkává s druhým Willem, který čeká na své kamarády — půvabnou Jane a svého kamaráda Drobka, který je shodou okolností gay. Rozdíl mezi knihami je zde v tom, že Drobek, který je gay to dává najevo. Dokonce sám o sobě prohlašuje, že je pyšný na to, že je gay. Nestydí se za svou homosexualitu a případnou šikanu, která se může ve škole naskytnout úspěšně bojkotuje. Kniha pak popisuje vztah mezi Willem a Drobkem a vede až k muzikálu „Drobkův život,“ který se odehraje na konci knihy a je přesně tak „teplý“ jak jen to Drobek dokáže.

V popisu vztahu mezi dvěma homosexuálními adolescenty se knize *Will Grayson, Will Grayson* podobá kniha *Co když jsme to my*. Popisuje příběh chlapce, Arthura, který vykonává praxi v právníkové firmě v New Yorku u své matky. Arthur je gay. Ví to on, jeho rodina, přátelé a nové kolegyně. Otázka coming outu zde nehraje tak velkou roli jako v knize *Probuzení Simona Spiera*, která ve své podstatě řeší coming out jako hlavní téma, i když v této knize je také zmiňován. Setkává se na poště s cizím chlapcem, který posílá věci svému bývalému příteli. Arthur mu na poště s hrdostí

přizná, že je taky gay a doufá, že navážou kontakt. Tak se nestane a tak Arthur chlapce hledá po celém NY. Najdou se a kniha popisuje začátek milostného vztahu mezi dvěma chlapci (podobně jako Will Grayson, Will Grayson). Kniha ukazuje, že láska i mezi dvěma chlapci je stejná jako láska heterosexuální. Že jejich vztah probíhá stejně jako mezi mužem a ženou.

V jednu chvíli kniha popisuje i odmítání homosexuálů ze strany veřejnosti, konkrétně: *„Napůl spím, ale jsem dost při smyslech na to, abych ve chvíli, kdy dorazíme na naši zastávku, vyskočil a vytáhl Arthura z vagonu, než se dveře zavřou. Někdo mě kopne do nohy a já otevřu oči, abych se omluvil, že se roztahuju, protože se rozhodně chovám neomaleně, ale nad nám stojí nějaký chlápek. Drží za ruku malýho chlapečka. „Pardon,“ řeknu.*

„Tohle nikdo nechce vidět,“ řekne a ukáže na a Arthura novinami. Pořád tam stojí, ostatní cestující začnou poslouchat.

„Co vidět?“ Narovná se a Arthur otevře oči. Mám pocit, že doopravdy nespal.

„Prostě si to nechte na doma, jo? Mám tu s sebou kluka.“

„Co si máme nechat na doma?“ ptám se.

„Víš, co děláte,“ řekne. Rudne v obličeji a já nevím, jestli se zlobí nebo je mu trapně, protože si nenechám nic líbit.

„Jo. Sedím tu s klukem, kterýho mám rád.“ Postavím se. Srdce mi buší, protože nevěřím, že ten chlápek neudělá nějakou blbost. Ale někdo ho natáčí, takže když se to fakt podělá, doufám, že se to virálně rozšíří, takže to budu moct ukázat policajtům a tenhle týpek už nikoho otravovat nebude.

„Nechci, aby můj kluk viděl tyhle sračky v metru, když se jen snažíme dostat domů.“⁸⁰

Jediným společným znakem pro všechny knihy je to, že se všechny věnují pouze homosexuální orientaci a ať už okrajově nebo jako hlavní téma, také coming outu. Všechny spadají pod young adult a řeší problémy, které řeší většina pubertálních jedinců. První lásky, problémy v rodině a strasti a výhody přátelství. V jiných pohledech a situacích na sebe knihy pouze navazují, ne dějově, ale v otázkách a tématech, kterým se věnují.

⁸⁰ ALBERTALLI, Becky a Adam SILVERA. Co když jsme to my. Přeložil Kateřina HAJŽMANOVÁ. Praha: Euromedia Group, 2019. Yoli, s. 190

2. 6 Reakce mladých čtenářů na LGBT tematiku v knihách pro mladistvé

Reakce na LGBT literaturu mezi mladými čtenáři jsou velmi různorodé a závisí na mnoha faktorech - jako je kultura, náboženství, osobní zkušenosti a vzdělání. Někteří čtenáři jsou otevření a přijímají různé sexuální orientace a genderové identity, zatímco jiní se mohou cítit v postoji k LGBT literatuře nepohodlně nebo dokonce odmítavě.

V některých případech může být LGBT literatura kritizována nebo dokonce zakázána kvůli obavám o morální hodnoty, náboženské přesvědčení nebo ochranu dětí. Nicméně existuje také mnoho podporovatelů a obdivovatelů této literatury, kteří v tuto literaturu shledávají jako důležitý nástroj pro zvyšování povědomí a tolerance vůči LGBT komunitě.⁸¹

Existují studie, které ukazují, že se mezi mladými čtenáři nacházejí ti, kteří mají pozitivní reakce na LGBT literaturu a že tato literatura může hrát důležitou roli při zvyšování povědomí o sexuálních a genderových otázkách. LGBT literatura může pomoci mladým lidem porozumět odlišným způsobům myšlení a zkušenostem a nabídnout jim důležitou podporu a povzbuzení.⁸²

Nicméně je také důležité si uvědomit, že LGBT literatura není určena pro každého a že někteří lidé se mohou cítit nepohodlně při čtení této tematiky. Proto je důležité respektovat různorodost a individuální preference čtenářů a umožnit jim svobodu volby při výběru literatury.

V návaznosti na kladné reakce, které byly získávány při studiích jsem se rozhodla udělat vlastní průzkum — položila jsem otázku „Jaký je Tvůj názor na LGBT literaturu?“ několika lidem ve svém okolí, abych zjistila, jak oni vnímají LGBT literaturu. Níže jsem si dovolila se souhlasem dotazovaných zveřejnit pár odpovědí na to, jaký je jejich názor na LGBT komunitu a vydávané knihy s touto tematikou. Zároveň jsem volila také ty, kteří mají s LGBT tematikou zkušenosti, ale i ty, kteří jsou

⁸¹ NAIDOO, J. (2015). Diversity and inclusion in Australian young adult literature. *Journal of children's literature*, 41(1), 42-51.

⁸² JOWETT, A., & PEEL, E. (2014). Young people's attitudes towards lesbian and gay rights in a divided society. *Journal of Youth Studies*, 17(1), 44-58.

heterosexuální orientace a zajímal mě jejich názor. U respondentů uvádím pouze jejich jméno a věk, sexuální orientaci z důvodu respektování soukromí nebudu doplňovat.

Jaký je Tvůj názor na LGBT literaturu?

Anna, 22 let:

Neni jí zatím mnoho. Ne všechny knížky jsou úplně že čtivé a kvalitní tudíž není výběr aby si člověk vzal něco co ho skutečně bude bavit (mám na mysli styl psaní, styl vyprávění, nějaká jazyková úroveň). V češtině ani nevím jestli něco je. Četla jsem pouze v aj. Rozhodně mě to nebaví a četla bych to jen proto že je to LGBT, rozhodně ne kvůli příběhu, protože prostě to není hezky psané.

Kateřina, 22 let:

S LGBT literaturou nemám vlastní zkušenosti, ale je to velmi silně probírané téma v posledních letech takže jsem se tomu úplně nevyhla a určitě bych si do budoucna chtěla nějakou doporučenou knížku zaměřenou na toto téma přečíst.

Filip, 24 let:

S LGBT literaturou se poslední dobou roztrhl pytel a na českém knižním trhu se dají najít v hojném množství, samozřejmě je to stále o hodně méně než běžná literatura, ale v porovnání s dobou před 10 lety je toho opravdu hodně.

Jsem rád, že tato literatura není přehlížena a vzniká jí daleko více, ale zároveň vznikají i knihy, které nejsou tak dobré/čtivé a zajímavé, ale chtějí se jen svést na vlně "popularity" LGBT tématu.

Osobně mám LGBT literaturu rád, protože mi je to blízké a jsem rád, že dnešní mladiství mají možnost číst i příběhy s LGBT tematikou, ať už chtějí se s hlavními hrdiny ztotožnit nebo chtějí pochopit co mohou pociťovat lidé v jejich okolí.

Barbora, 23 let:

Young adult LGBT knihy jsem nikdy nečetla. Samozřejmě, že o nich vím a musím uznat, že čím dál tím více se tento druh literatury rozrůstá a dostává do povědomí mladých lidí. Osobně proti této literatuře nic nemám, ale vím, že to není ten můj šálek kávy a že po nějaké knize jen tak nesáhnou. Já prostě miluju knihy, kde je hlavní hrdinka, do které

se mohu vžít a nějaký ten bad boy, do kterého se hlavní hrdinka zamiluje. Věřím ale, že přečtením LGBT knihy může hodně lidem přiblížit a osvětlit celou LGBT podstatu.

Veronika, 24 let:

Mám dojem, že tahle literatura táhne puberťáky víc ke čtení. Je to téma, které zrovna řeší - ať kvůli sobě, někomu jinému, anebo to jen naplňuje potřebu si prostě číst něco o sexualitě.

A zaplat' pánbůh za to, protože doby, kdy frčel Jaroslav Foglar jsou pryč, alespoň z pohledu dnešní mládeže. Pracuji v knihovně a vidím, že mladé lidi toto téma zajímá. Titul Srdcerváči od Alice Osemanový je jednou z nejmíce vypůjčovaných a dotazovaných knih za poslední dobu.

Řekla bych, že je zásadní se vždycky strejit do toho, co ten puberťák zrovna v sobě řeší. A v ten moment mu podstrčit správnou knížku, která mu s tím tématem trošku pomůže.

Irena, 21 let:

LGBT lidi a tematiku jako takovou respektuji. V poslední době mi ale přijde, jako kdyby se nám společnost snažila celou záležitost vnutit. Přijde mi, že je této tematiky všude víc než dost. Nepochybují, že se jedná o důležité téma, jen si myslím, že by se všechno mělo řešit přiměřeně. Přijdu do knihkupectví a jediné knihy, které potkávám jsou ty s LGBT tematikou. Když si chci přečíst knihu, hned v první větě se dozvídám, že jde o homosexuální pár. Vždyt knihy, které pojednávají o heterosexuálních párech také nemají potřebu zmiňovat, že se jedná o lásku mezi dívkou a chlapcem. Pak jsou zde i knihy, které autoři vydávají jen pro to, aby se dostali do popředí. A proč? Protože napíší román o dvou homosexuálech, který není ani tak dobrý a přesto se kupuje. Respektuji všechny druhy lásky, jen si myslím, že pokud LGBT chtějí být respektováni a bráni jako rovnocenní heterosexuálům, měli by přestat předsouvat tutu problematiku nad všechny ostatní, to samé platí i pro velké množství vydávaných knih s LGBT.

Kateřina, 23:

Já sama mám v klubu dvě dívky, které se k této komunitě hlásí. Jedna je na dívky, druhá to má tak jako na púl. Myslím si, že se to ještě může změnit, přeci jen jsou v pubertě a

teprve se poznávají. Já sama si osobně myslím, že to není nic špatného ty děti s tím seznámit, už jen z toho důvodu, že starší generace s tímto tématem seznámena nebyla a v důsledku toho má pak spousta lidí na toto téma poměrně radikální názor. Za mě osobně je to lidská přirozenost, že se někomu může líbit jak dívka, tak chlapec nebo obojí dohromady. Myslím si, že by to v knížkách mělo být, na druhou stranu může být problémem to, že už v tuto chvíli je LGBT komunita takovým trendem, že potom si mladiství můžou nalhávat něco, co v jejich případě nemusí být ani pravda. Že si řeknou: „Já budu asi na holky, protože jsem se podívala na holku a řekla jsem si, že je hezká.“ Je to taková dvousečná zbraň, si myslím. Stále si však stojím za tím, že by tato tematika v knížkách měla být, protože ty děti pak nejsou tolik zmatené z těch pojmů, jako je coming out, že je někdo queer, homosexuál a podobně. Že jim to pomůže spoustu věcí pochopit a pak je snažší o této tematice s nimi mluvit.

Lara, 18:

Knížky s LGBT tematikou se mi líbí, začala jsem je číst zhruba ve čtrnácti letech. V té době za mě ještě nebyla LGBT tematika v knížkách pro úplně mladé, jako dnes. Myslím si, že pomáhají dětem/mladistvím pochopit, že nejsou "nenormální" v případě, že by ve svém okolí byli jediní. Je to takový první prostor kde uchopit téma té sexuality, jak lidem kteří jsou v LGBT+ komunitě tak i těm, kteří ne. Přijde mi super, přečíst si příběh o někom, kdo si prochází tím klasickým příběhem těchto knížek, pochopit jejich pocity. Já osobně strašně nemám ráda pridy, je to podle mě ostuda, ne ta samotná myšlenka, ani samotná akce, ale to co ve finále je z toho vidět (muži v exhibicionistický ch sexuálních kostýmech podle mě nejsou dobrou prezentací boje za rovnocenná práva... Ale to je to jediné co je vidět - ten samotný průvod). Mířím k tomu, že se mi líbí, že mám možnost se s touto tematikou seznámit nenásilně pomocí knihy.

Sára, 21:

Dejme tomu, že literatura je umění a určité směry umění zachycují realitu života, LGBTQ+ lidé existují a jejich místo v médiích, umění, nevyjma literatury, je jedním ze základních pilířů demokracie, nehledě na věk člověka, který zdroje čte a vyhledává. Za mě je naprosto v pořádku, že knihy s touto tematikou jsou a že mladí mají možnost si o této problematice přečíst a svým způsobem si jí i přiblížit.

2. 7 Analýza dějových částí s LGBT tematikou v knize „Probuzení Simona Spiera“

„Každopádně by tě mohlo zajímat, že můj bratr je gay.“

„Ani ne.“

Dívá se na mě.

„Co se mi tu vlastně snažíš naznačit?“ ptám se.

„Nic, hele Spiere, já s tím problémem nemám. Vždyť koneckonců o nic nejde.“⁸³

Tento dialog se odehrává v knihovně, kde Martin Addison použil počítač, na kterém byl předtím přihlášen Simon. Simon se ve spěchu nestihl odhlásit a Martin tak mohl číst jeho tajné e-maily, které si dopisoval s někým, kdo používá jméno Blue.

Ačkoliv Martin to zde bere na lehnou váhu, jako kdyby se nic nedělo, z pohledu Simona můžeme říct, že to tak není. Nikdo neví o jeho sexuální orientaci a Simon si nepřeje, aby o ní zatím někdo věděl. Začíná panikařit, i když v jednu chvíli v této části popisuje, že sice nechce, aby o tom lidé věděli, ale zase že na druhou stranu nechápe, proč se kolem coming outu dělá takový „humbuk“. Popisuje, že to není něco, na co by se výhradně těšil (tudíž ví, že to chce udělat), ale že to pro něj nebude konec světa.

Nemám slov. Heterosexuální kluk, který mě sotva zná, mi radí s coming outem. Zvednu oči v sloup.⁸⁴

Martin opět v této situaci z toho nedělá velkou věc. Bere přiznání člověka ke své sexuální orientaci jako něco naprosto běžného a normálního. Simonovy názory se s tímhle však neshodují. Je zde vidět jasný nesouhlas, pohrdání tím, co si Martin myslí, protože naráží na to, že kluk, který je heterosexuál přeci nemůže vědět, jaké to musí být v kůži homosexuála.

⁸³ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli., s. 8

⁸⁴ tamtéž, s. 8

Osobně jsem v Chick-fil-A už nějakou dobu nebyl. Moje sestra někde zaslechla, že řetězec dává peníze na kampaně proti gayům, a tak mi najednou přišlo divné se tam stravovat. Přestože jejich mléčné koktejly jsou jedna velká lahoda. Tohle téma, ale před Nickem a Leou vytáhnout nemůžu. O své sexualitě vlastně nemluvím s nikým jiným. Kromě Bluea.⁸⁵

Rozhovor se odehrává u Nicka doma. Kde se všichni tři nejčastěji setkávají. Pozorujeme Simonovy asociace, vidí obal od fastfoodu a hned si vzpomene, že tento fastfood vystupuje proti gayům.⁸⁶

Simon zde popisuje, že by na toto téma s kamarády rád diskutoval, ale nemůže. Připomíná zde, že jediný, s kým o své sexualitě mluví, je Blue. Jedině Blue ví, že Simon je gay a i přesto, že by Simon rád řekl svým kamarádům o své sexuální orientaci. Ale má strach, zatím mu vyhovuje, že to ví pouze jeden člověk a ještě ten, kterého osobně vůbec možná nezná.

Já ani nevím, kdy mi to došlo. Dovedla mě k tomu celá řada maličkostí. Třeba ten zvláštní sen, který se mi jednou zdálo o Danielu Radcliffovi. Nebo posedlost kapelou Passion Pit a následné zjištění, že to nebude ani tak hudbou.⁸⁷

Dopisování mailů s Bluem, řeší zde společně, kdy si sami poprvé uvědomili, že jsou homosexuálně orientovaní. Simonovi zde nedělá problém to přiznat, Blue je jeho anonymní kamarád, který řeší stejné problémy, jako on.

Ale stejně je to zvláštní, nemyslíš? Že v tobě někdo spustí krizi sexuální identity, a přitom o tom nemá ani ponětí. Po pravdě ve mě nejspíš vidí dvanáctiletého syna své sestřenice.

⁸⁵ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 13, 14

⁸⁶ V červnu 2012, po sérii veřejných komentářů proti sňatkům osob stejného pohlaví Danem T. Cathym, výkonným ředitelem Chick-fil-A, vyvstaly související problémy mezi mezinárodní restaurací rychlého občerstvení a komunitou LGBTQIA+, dostupné. <https://www.esquire.com/food-drink/restaurants/a36622217/chick-fil-a-owner-donations-against-equality-act/>

⁸⁷ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 17

Je to asi dost předvídatelná otázka, ale stejně se zeptám: Když jsi věděl, že jsi gay, tak co ty přítelkyně?⁸⁸

Blueova odpověď na Simonův mail. Simon v předchozích mailech popisuje, že se mu zdál sen o Danielu Radcliffovi, ale stejně randil s holkami ze školy a měl pár přítelkyň. Na to mu Simon odpovídá, že se nejprve kamarádili a pak se najednou líbili a vyšel z toho vztah (chození). Simon tyto činy vysvětluje Blueovi v následující větě:

„Ale upřímně? Ve skutečnosti jsem myslím s holkama chodil proto, že jsem tak úplně nevěřil, že jsem gay. Nebo jsem si to jen nepřipouštěl, že by to mohl být trvalý stav.“ (Albertalli, s. 20)

Psal o tom, že člověk může znát druhého člověka sebelíp, může znát nazpaměť všechna jeho gesta, ale do jeho myšlení stejně nikdy nepronikne. Psal o tom, že lidi jsou jako domy s obrovskými pokoji a titěrnými okny.

O tom, že i přesto se člověk může cítit odhaleně.

O tom, že se kvůli své homosexualitě cítí zároveň skrytě a odhaleně.⁸⁹

Simon popisuje, jak poprvé narazil na Bluea. Našel ho na Tumblru, konkrétně v Creekwoodské zповědnici, kam člověk může vyvěsit své přiznání, myšlenky, názory — ostatní mohou komentovat, ale nikdo nikoho nesoudí. Simon popisuje, že tomu tak bylo, dokud se z toho nestalo místo plné drbů a pomluv. Blueův příspěvek o pěti řádcích Simona tak zaujal a on se s ním tak ztotožnil, že toužil Bluea poznat a napsal mu přiznání, že on vlastně všechno, co napsal, cítí stejně. Od té doby si oba vyměňují maily, zjišťují o sobě věci, probírají svou homosexualitu a postupně se do sebe zamilovávají.

To je legrační mami, protože si představ, že já se Nickovi naopak snažím zabránit, aby tu holku získal, protože jinak Martin Addison celé škole vyzvoní, že jsem gay. Už jsem se zmínil o tom, že jsem gay?

⁸⁸ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli., s. 19/20

⁸⁹ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 23

Jak s takovou věcí vůbec začít? Možná by to bylo jiné, kdybychom žili v New Yorku, ale jak být gayem v Georgii, to netuším.⁹⁰

Celé tohle jsou Simonovy myšlenky. Není to, že by najednou své mámě v zápalu hovoru řekl, že je gay. Simon zde přemýšlí, jak absurdně by asi znělo, kdyby to rodičům takhle napřímo řekl. Pociťuje to jako jednu velkou ironii, říct to takhle jednoduše, bez příkras. Uvědomuje si, že by to bylo nejsnažší a nejrychlejší. Ale Simon se nechce se svou rodinou podělit o to, jaké je sexuální orientace. A když už bude muset, chtěl by to udělat sám, podle sebe. Je si také vědom toho, že kdyby byli v NY, bylo by to jednodušší. Velké město plné tolerance a většího výskytu homosexuálů. Ale v Georgii není tohle něco, co by bylo běžné, jako v NY, alespoň podle Simona.

„Niméně Shady Creek centrem pokroku rozhodně není. Do školy s námi chodí jeden nebo dva otevření gayové a lidi jim to jednoznačně dávají sežrat. Ne nijak násilně, ale slovo „buzna“ je na denním pořádku. Kromě toho si myslím, že tam máme pár leseb a bisexuálek, ale zdá se mi, že u holek je to něco jiného. Mají to jednodušší. Z Tumblru vím, že pro spoustu kluků jsou lesbičky sexy.⁹¹

Simon zde popisuje také jeden z důvodů, proč svou sexualitu nechce přiznat. Vidí, co se děje ve škole lidem, kteří jsou ke své sexualitě otevření a nestydí se za ni. Z jeho pohledu je pochopitelné, že ne každý má dostatek energie a síly na to, aby poslouchal hanlivé urážky od studentů ze školy. Porovnává zde gaye a lesby. Popisuje, jak holky to mají jednodušší, protože kluci, kteří si dobírají gaye si to k lesbám nedovolí, protože jim to z nějakého důvodu imponuje. Vnímá to jako nespravedlnost, která se děje lidem se stejnou sexuální orientací, ale s jiným pohlavím.

Když máma a Alice mluví o podobných typech, vždycky používají spojední „pastva pro oči“.

„To snad nemyslíš vážně,“ řekne táta. „Ten gay?“

⁹⁰ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 25

⁹¹ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 25/26

„Daniel není gay,“ namítne Nora.

„Zlato, ten je jasnej. Mohl by vést Pride Parade. Všech gayů šampion.“⁹²

Rodinné sledování reality show. Simonův táta vtipkuje o gayích. Říká o někom, že je gay jen na základě vzhledu. Že je upravený a vypadá dobře. Řekne, že je šampon. Simon sám popisuje, že se cítí jako na trní. Dle mého má strach, že by jeho rodina mohla poznat, že je gay. A kdyby ne, co by na to řekl jeho táta, který ustavičně míří na gaye vtípkami a směšnými poznámkami. Simon to vnímá, že nemůže být na světě nic horšího, než když vás někdo nevědomky uráží.

Kluka jsem nikdy nepolibil, myslím na to v jednom kuse.⁹³

Simon se dostal do bodu, kde si plně uvědomuje to, kým je. Nejsou to žádné pochybnosti, sám přiznává, že myslí na kluky. On sám svou homosexualitu přijímá. Teď už jen jeho rodina a kamarádi.

Div nevybuchnu smíchy. „Ty si myslíš, že se mi Lea líbí.“

„Nevím,“ řekne, usmívá se a krčí rameny. „Dneska vám to spolu tak slušelo.“

„Já a Lea?“ zeptám se. Jenže já jsem gay. GAY. Gaaaaayyyyy. Bože, měl bych jí to prostě říct. Představuji si její reakci. Vyvalí oči. Spadne jí brada.

No jo. Možná někdy jindy.⁹⁴

Rozhovor po večírku se Simonem a jeho kamarádkou Abby. Abby si myslí, že Simon je zamilovaný do jeho kamarádky Ley. Simon začíná uvažovat nad tím, že by Abby sdělil, že je gay. Tohle mu není příjemné, když ho někdo dává dohromady s jeho nejlepší kamarádkou. Na jednu stranu by chtěl říci, že je gay, aby se vyhnul tomuto nátlaku, na druhou stranu má ale pořád strach říct o sobě, že je gay. Ví, že to Abby jednou řekne, ale ne teď.

⁹² ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 28

⁹³ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 50

⁹⁴ tamtéž, s. 54

Ten pocit sebeodhalení ostatní asi nepochopí. Ani tak nesejde na tom, že jsem gay, protože hluboko uvnitř vím, že rodina to vezme. Nejsme věřící. Rodiče jsou demokrati. Táta si sice z lidí rád utahuje, takže to bude trochu trapné, ale v podstatě mám štěstí. Ví, že mě nevydělí. Je mi jasné, že ve škole budu mít pekličko, ale kamarádi budou v klidu. Lea gaye miluje, takže ta bude asi nadšením bez sebe. Jenže já už jsem z toho unavený. Mám pocit, že musím v jednom kuse něco oznamovat. Snažím se neměnit, ale měním se pořád. Hlavně v maličkostech.⁹⁵

Simon zde popisuje, jak vnímá svůj coming out. Sám se uklidňuje tím, že jeho rodina z toho sice možná bude zaskočena, ale ví, že na něj budou milí a se svým synem to nevzdají. Což se bohužel stále v některých rodinách stát může, když jim jejich dítě oznámí svou sexuální orientaci. Simon tuší, co se stane, až se přizná k tomu, že je homosexuál. Ví, jak to budou vnímat někteří studenti, ostatně to vídá téměř každý den ve škole, jak si dobírají kluky, kteří svou orientaci otevřeně přiznávají. Uklidňuje se ale tím, že jeho blízcí přátelé to vezmou v klidu. Například Lea. Jeho dlouholetá kamarádka, která čte homosexuální fanfikce a kreslí yaoi, takže ta z jeho novinky bude nadšená (o čemž je Simon přesvědčený, ve skutečnosti totiž netuší, že Lea je do něj zamilovaná).

Dneska gauč urvali fotbalisti navlečení do roztleskávačských uniforem — konkrétně Nick, Garrette a Bram. Tenhle převlek volí v den genderové výměny většina sporťáků.⁹⁶

Simon popisuje den, kdy ve škole mají tzv. genderovou výměnu. Že se dívky převlékají za chlapce a chlapci za dívky. Říká také, že genderová výměna nikdy nebyl jeho oblíbený den ve škole. Jeho kamarádka Lea se dokonce v tento den obléká co nejvíce žensky, je to její způsob, jak dát najevo, že s tímto nápadem nesouhlasí.

⁹⁵ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 57

⁹⁶ tamtéž, s. 64/ 65

*Musím ale uznat, že na těch okopaných teniskách a fotbalových lýtčích čouhajících ze skládaných roztleskávačských sukýnek něco je. Překvapuje mě, že se přestrojil i Bram Greenfeld. Bram od jeho obědového stolu.*⁹⁷

Simon už se plně vyjadřuje ke své homosexualitě — totiž, už je schopen si sám připustit, že se mu líbí, když jsou sportovci navlečení do kostýmů roztleskávaček. Že může obdivovat jejich těla a že se mu to líbí. Od začátku knihy je zde velký pokrok, Simon by se zpočátku styděl na něco takového pomyslet. Avšak teď dává nám, čtenářům, jasně najevo, že už se nebojí s takovou myšlenkou vůbec přijít.

*Ted' polehává v rohu gauče, špičkou jedné nohy šoupe o druhou a já zjišťuju — i když jsem si toho nikdy nevšiml dřív —, jak je roztomilý.*⁹⁸

Stejně jako obdivování ostatních fotbalistů v kostýmech, Simon si všiml svého spolužáka Brama. Od jeho obědového stolu v jídelně. Simon se o něj moc nezajímal, věděl jen, že je chytrý a tichý. Ale když ho vidí v nové perspektivě, resp. v sukni roztleskávačky, najednou si Brama všimne a začne si uvědomovat, že se mu vlastně svým způsobem líbí. Simon už dokonce sám od sebe přizná, že je jeho spolužák roztomilý.

*Bohužel je však o mě jasné, že se takových blbostí účastním. Je v tom kus ironie. Bylo by tudíž nanejvýš podezřelé, kdybych si na sebe nevzal nic holčičího. Stejně mě ale vždycky pobaví, že se tohohle tématu nakonec zhostí ti nejupjatější konzervativci a atleti. Ti si jsou zřejmě svou maskulinitou natolik jistí, že jim je to jedno.*⁹⁹

Simon popisuje, že je ironické, aby se převlékal za dívku. Naráží tím zřejmě na to, že většina gayů je vnímána tak, že se oblékají žensky. Pokud se muž převlékne za ženu, Simon to může vnímat jako transvestitu. Popisuje, jak je tedy „donucen“ si na sebe něco

⁹⁷ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 65

⁹⁸ tamtéž, s. 65

⁹⁹ tamtéž, s. 66

ženského vzít (připnul si do vlasů sponky své starší sestry), protože kdyby to neudělal, lidé by se začali ptát, proč se nezapojil. A to Simon nechce. Dále v knize vysvětluje, že když byl malý, rád se převlékal do šatů. Že pro něj přestrojování bylo důležité a že nikdy nezapomene na, cituji: „...vzpomínku na hedvábí a vzdušnost kolem nohou jsem nikdy z hlavy nedostal.“¹⁰⁰

Popisuje, jak jako malý vždy snil o Halloweenu a o tom, jak si bude moct obléci dámský kostým. Tajně toužil i o tom, aby si jej mohl vyzkoušet i mimo Halloween, sám ale přiznává, že tuto hranici nikdy nepřekročil.

Pasáž z knihy se také věnuje tomu, že jedině ti, kteří jsou si jistí svou maskulinitou, se mohou bez problémů obléknout do dámských šatů. Simon s tím ale nesouhlasí, protože přesně pod onou pasáží se k tomu vyjadřuje. Konkrétně zmiňuje: „*Já jsem si svou maskulinitou také jistý. Nicméně být si jistý maskulinitou není totéž jako být heterosexuál.*“¹⁰¹

Líbí se mu představa, jak fantazíruru o sexu. Myslel jsem, že v tomhle směru o nás přemýšlím jenom já.

*Zajímalo by mě, jaké by to bylo potkat ho po takové době osobně. Museli bychom vůbec mluvit? Nezačali bychom se rovnou líbat?*¹⁰²

Simon si dopisuje s Bluem a už neřeší věci o tom, jaké to bylo, když zjistili svou homosexualitu. Pozorujeme vývoj jejich vztahu a že neřeší pouze první zamilovanost (kterou si oba již určitě uvědomili), ale pokračují v dalších sférách vztahu. Zatím jejich imaginárního vztahu, popisují si své představy a osobně se přiznávají, že myslí jeden na druhého.

„Jak je, Simone?“ zeptá se Cal.

„Ale, jde to. Hele, nemáme teď něco dělat?“ Sotva to vyslovím, začnu rudnout, protože to zní, jako bych Calovi dělal návrhy. Čau, Cale, nemáme se teď začít líbat? Nemáme teď v šatně mít vášnivý sex?

¹⁰⁰ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 66

¹⁰¹ tamtéž, s. 66

¹⁰² tamtéž, s. 80

Ale asi jsem jenom paranoidní, protože Cal z mých slov zjevně nic podobného nevyčetl.

103

Simon je v divadelním kroužku, kde Cal dělá inscipienta. Simon je do Cala tak trochu zamilovaný, protože z jedné části si o něm myslí, že je Blue a z druhé části, že Cal mu přijde roztomilý. Je vtipné pozorovat, jak je Simon nejistý a má pokaždé strach, že provede něco, co vy mohlo prozradit jeho homosexualitu. Třeba jen tou otázkou, co mají dělat. Každý by to pochopil jako prostou otázku za účelem zjištění informací, jen Simon to chápe jako něco, co mohlo být přes čáru a mohlo to vypadat, že se Calovi snaží dělat návrhy. Simon se v tomhle začíná stávat trošku paranoidním a má strach, že se neuhlídá a jednoho dne řekne něco, co poukáže na jeho sexuální orientaci. Ještě ke všemu si musí dávat pozor, protože okolo něj se neustále zdržuje Martin, který ho vydírá jeho emaily s Bluem a tím, že pokud mu nepomůže s Abby, celá škola se o tom dozví.

Nicméně vážně uvažuji o tom, že trapnost večera ještě opepřím a povím mu, že jsem gay. Možná bych to měl napsat velkými písmeny: JSEM GAY. Zbláznil jsem se?

*Blue*¹⁰⁴

Blue, který si dopisuje se Simonem maily, se Simonovi svěřuje s tím, že přijede jeho táta a budou společně v hotelovém pokoji slavit Chanuku. Blue oznamuje Simonovi, že uvažuje o tom, že svému tátovi jako prvnímú přizná, že ja gay. Pozorujeme vztah dvou kamarádů, kteří sice nevědí, kdo je kdo, ale hovoří spolu každým dnem, jako kdyby byli nejlepšími přáteli nebo partnery. Svěřují se jeden druhému a společně procházejí stejnými etapami — například Blue se svěřuje s tím, že udělá svůj první coming out. A Simon na popud statečnosti jeho kamaráda, provede to samé.

Každopádně jsem se ještě definitivně nerozhodl, jestli do toho půjdu. Ale na něco takového člověk asi není připravený nikdy. Jen mám poslední dobou nutkání to vyslovit.

¹⁰³ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 97

¹⁰⁴ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 100

Možná to prostě chci mít za sebou. A co ty? Už jsi někdy o coming outu přemýšlel? Když do té rovnice dosadíš ještě náboženství, celé se to zkomplikuje. Judaismus ani episkopalismus by teoreticky proti gayům nic mít nemusely, ale těžko říct, když jde o vlastní rodiče. Všude možné se dočteš o gayích, jejichž přísně katoličtí rodiče nakonec skončí v průvodu Pride Parade a angažují se v PFLAG, a naopak o rodičích, kterým homosexualita ani trochu nevadí, ale nedokážou se srovnat s tím, že když se k ní přihlásí jejich vlastní dítě. Člověk zkrátka nikdy neví.¹⁰⁵

Tento úryvek pochází z Blueova e-mailu. Pořád si není jistý, jestli je dobrý nápad, sdělit svému tátovi při oslavě chanuky, že je gay. Vysvětluje Simonovi, že další věc, která by to mohla komplikovat je náboženství. Protože ano, v některých kulturách, které jsou spojené s náboženství a naopak, je něco jako homosexualita přísně zakázáno. Blue se uklidňuje tím, že judaisté by proti gayům nic mít neměli. Ale snaží se Simonovi vysvětlit, že se najdou i výjimky. Dobré či špatné. Ukazuje na to, že lidé jsou nevyzpytatelní. Že nevíte, do čeho jdete a jaký výsledek by váš coming out mohl být. Buď to rodina a ostatní přijmou, jelikož vás milují anebo i přes všechnu lásku to bude něco, s čím nedokáží žít. Ukazuje Simonovi život a životní situace, jaké jsou. A bez příkras. Mohou být krásné, ale také jsou případy, že ne vždy to vyjde.

*„No...“ Martin šoupe nohama a zadívá se kamsi za moje rameno. „Tak já jdu...“
Tak já jdu vykládat o tvoji sexuální orientaci, jako by to byla moje věc. Jdu to hned teď vyslepičit celé škole, protože jsem kokot, a tak to prostě dělám.¹⁰⁶*

Simonova reakce je zde zcela oprávněná. Chápe Martina jako člověka, který za vydíráním svých kamarádů nevidí nic špatného. A stejně tak, pokud ví něčí tajemství — v tomto případě Simonovu orientaci. Nechápe to jako něco špatného. Myslí si, že je to jedno, jeho bratr je přeci gay, ne? V tom případě to nemůže být tak těžké se k tomu přiznat. Ale ono je. A hlavně pro Simona, který nemá rád změny, miluje své přátele, ale ze všeho má ohromný strach, co se stane, až to všichni zjistí.

¹⁰⁵ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 103

¹⁰⁶ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 106

Představu coming outu před rozvedenými rodiči můj mozek vůbec nedokáže vstřebat. Já jsem to v duchu plánoval tak, že posadím oba rodiče na pohovku a sfouknu to na jeden zátah. To ty asi nemůžeš, vid'? Mrzí mě to za tebe, Blue. Přál bych si, aby ses s tou extra porcí hnusu vyrovnávat nemusel.¹⁰⁷

Z korespondence mezi Bluem a Simonem. Blue popisuje, jaký byl jeho coming out před otcem. Popisuje Simonovi situace, kdy se dítě přizná a rodiče většinou řeknou, že to tušili. Jeho tec ale ne, dal mu k chauce knížku od Casanovy. Simon Bluea lituje. Už jen představa coming outu je pro něj strašná, je to něco, co ho vyloženě děsí. Píše Blueovi jak si představuje, jakým způsobem to udělá. Jak to „sfoukne“ při jednom. Bude to muset udělat pouze jednou, kdežto Blue s rozvedenými rodiči to bude muset „absolvovat“ alespoň dvakrát. Sám Simon píše, že si přeje, aby se s tou extra porcí hnusu nemusel vyrovnávat. Extra porce hnusu — tak Simon vnímá coming out a přiznání se ke své homosexualitě.

„Abby. Můžu ti něco říct?“

„Jasně, o co jde?“

Hudba jako by utichla. Zastavím na červené, čekám, až budu moct odbočit doleva, a jedině, co slyším, je neodbytné cvakání blinkru.

Mám pocit, že mi srdce bije do rytmu.

„Nesmíš to nikomu prozradit,“ začnu. „Nikdo jiný to neví.“

—

Nic takového jsem dneska neplánoval.

„Takže, věc se má tak, že jsem gay.“

Nahlas jsem to vyslovil poprvé. S rukama na volantu vyčkávám, až pocítím něco mimořádného. Na semaforu naskočí zelená.

„Ach,“ řekne Abby. Následuje napjaté ticho.

Zabočím doleva.

„Simone, zastav.“

¹⁰⁷ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 113

—
„*Třesou se ti ruce,*“ řekne Abby. *Pak mě vezme za ruku, vyhrne mi rukáv a stiskne mi ji ve dlaních.*

—
„*To je poprvé, cos to někomu řekl?*“ špitne po chvíli.

Přikývnu.

„*Wow.*“ *slyším, jak se zhluboka nadechuje.* „*Simone, to je pro mě vážně čest.*“

—
„*Jsi překvapená?*“ zeptám se.

„*Ne.*“ *Hledí mi zpříma do očí.*

„*Vědělas to?*“

„*Ne, to vůbec.*“

„*Ale překvapená nejsi?*“

„*Chtěl bys, abych byla překvapená?*“ *Působí nervózně.*

„*Nevím,*“ *odpovím.*

Stiskne mi ruku.

—
„*Co budeš dělat?*“ zeptá se Abby. „*Povíš to lidem?*“

Odmlčím se. „*Já nevím,*“ řeknu. *O tom jsem vážně nepřemýšlel.* „*Nakonec asi jo.*“

„*Dobře. Mám tě moc ráda,*“ řekne.¹⁰⁸

Simon se konečně dostane k tomu, že se svěří jedné ze svých kamarádek. Je nervózní, sám popisuje, že se byl nervózní. Přestal slyšet hudbu a vnímal blinkr od auta, jehož zvuk sesynchronizoval s rytmem svého srdce. Abby to vzala výborně, sdělila Simonovi, že homá ráda, má pro něj plné pochopení. Nebyla překvapená, ale zároveň něco takového netušila. Popsala bych to z mého pohledu jako šokovou reakci, kterou ale zvládla skvěle, Simona vyslechla a podpořila ho. Oznamila mu tím, že jí nezáleží na tom, jaké orientace je její kamarád. Respektuje a má ho ráda takového, jaký je. Simon při tom myslel na Bluea. Věděl, že v ten samý večer to Blue oznámí své mámě. V knize popisuje, že má pocit, jako kdyby to udělal pro něj.

¹⁰⁸ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 120/121

A Nick s Leou se pořád baví o podělaný TARDIS. Nic netuší. A ani nevědí, že jsem gay. Nevím, jak to navléknout. Když jsem to v pátek řekl Abby, myslel jsem, že říct to Lee a Nickovi bude brnkačka. Minimálně, že to bude jednodušší, když si pusa zvykla to říkat. Jednodušší to není. Je to nemožné.

—
Hrozně mě mrzí, jak jsem se Nickovi a Lee vzdálil. Je to něco jiného, než kdybych před nimi tajil normální zamilovanost.

—
Najednou si připadám, že žiju dvojitým životem, když před nimi tajím, že jsem gay.¹⁰⁹

Můžeme vidět, jak Simonovi na jednu stranu ubližuje, že nemůže říct svým nejlepším kamarádům, že je gay. Jeho tajemství ho ničí, na druhou stranu to bere tak, že kdyby jim to řekl, mohli by se na něj dívat jinak. Mohli by se s ním přestat kamarádit, co samozřejmě doufá, že neudělají. Ale člověk si nikdy nemůže být tak jistý. Simon taky popisuje, že si myslel, jak to bude snadné. Že když už to řekl jednou, napodruhé to nebude až tak těžké. Použil výraz, že si jeho pusa zvykla to říkat. Ne on sám, že by na to byl zvyklý. Ale jeho ústa. Jako kdyby ústa měla svalovou paměť a už to mají naučené. Naučené přesně to, co by měla říct. A Simon by to jen potvrdil a čekal na důsledky. Uvědomuje si, že tak to ale není. Bude tím muset procházet znovu a znovu, dokud se to od něj nedozví jeho rodina a blízcí kamarádi.

Což je situace, která se dá jednoznačně považovat za heterosexuální ekvivalent coming outu.

Á propos — nemyslíš, že coming out by měli podstoupit všichni? Proč je za výchozí stav považovaná zrovna heterosexuality? Ty rozpaky by si měl zažít každý a při té příležitosti se k něčemu oficiálně přihlásit, ať už k hetero-, homo-, bisexualitě nebo čemukoli jinému. To jen tak na okraj.¹¹⁰

¹⁰⁹ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 129

¹¹⁰ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 140

Z e-mailu, který posílá Simon Blueovi. Blue, jak se ukáže, svůj coming out provedl jen před jeho matkou, s jeho otcem se to mu to ještě nepodařilo. Udělal to v ten stejný večer, jako se Simon přiznal Abby. Blue píše Simonovi, jak přišel domů a čekali na něj oba jeho rozvedení rodiče. Měl strach, že jeho máma řekla tátovi, že je gay. Ukázalo se, že mu jeho otec chtěl pouze sdělit, že jeho nevlastní matka je s ním těhotná. Simon tohle oznámení přirovnává ke coming outu. Lidé jsou nervózní, přemýšlelí, jak to nejlépe říci a nikdo neví, jaká bude zpětná reakce. Mají obavy. Což musím dát Simonovi za pravdu, je přesně to, jak je popisován coming out z pohledu lidí, kteří si jím musejí projít. Polemizují také nad tím, proč zrovna heterosexuality je brána jako výchozí stav a jako to, co je pro většinu lidí „normální“.

Rozhodně mě taky rozčiluje, že je heterosexuality (mimoходом stejně jako třeba světlá barva kůže) považována za normální a že s hledáním identity mají potíže jen ti, kteří do tohoto vzorce nezapadají. I heterosexuálové by si měli projít coming outem — a čím trapnější by to bylo, tím líp. Zažít tu trapnost by mělo být povinné. Když můžou křesťanští konzervativci zpochybňovat práva homosexuálů, proč bychom my nemohli mluvit zas do jejich?¹¹¹

K tomuto úryvku nemám velmi co říci. Jde zpětnou vazbu na e-mail, který Simon poslal Blueovi. Blue se přidává k tomu, že souhlasí s tím, jak Simon vnímá coming out. Proč by si jím nemohli projít všichni? Zpochybňuje, proč zrovna heterosexuality a světlá barva kůže (tady nám Blue napovídá, že on takovou barbu kůže pravděpodobně mít nebude) jsou považovány za něco, co je normální a přirozené. Že všichni by měla mít stejná práva a stejně se cítit. Coming out je něco, čím si musí projít jen určitá sorta lidí. A přesto, že je to stresující záležitost, která, jak vidíme našeho hrdinu provází celou knihou a straší ho, jako kostlivec ve skříni. A přesto se stále nacházejí lidé, kteří lidi s jinou sexuální orientací, než je heterosexuality neuznávají. Nadávají a šikanují. S tímto úryvkem více méně souhlasím. Myslím, že každý by si měl tuto část nebo celou knihu přečíst. Dá to lidem nový pohled na věc, i když je mi jasné, že zde stále budou lidé, kteří tímto budou hluboce opovrhovat.

¹¹¹ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 141

Příspěvek na creekwoodské Zpovědnici)

24. prosince

OTEVŘENÁ NABÍDKA SIMONA SPIERA PRO VŠECHNY KLUKY

Draží kluci z Creekwoodu,

tímto se na vědomost dává, že jsem na slovo vzatý gay a že jsem otevřený novým známostem. Všechny bluezny mě mohou přímo kontaktovat za účelem smluvení podmínek pro anální zadkosex. Dámy se obtěžovat nemusí.

Tot' vše.

„Už jsem to nahlásila,“ řekne Nora. „Smažou to.“

„Jenže lidi už si to přečetli.“

„To se neví.“ Chvilí mlčí. „Kdo by o tobě něco takového psal?“

„Někdo, kdo neví, že označení ‘anální zadkosex’ je redundantní.“

„Je to sviňárna,“ řekne Nora.

—
„Ona je to pravda,“ řeknu nakonec. Na Noru se nedívám, oba civíme do stropu. „Jsem gay.“

„To mi tak nějak došlo,“ odpoví.

Ted' na ni pohlédnu. „Fakt?“

„Usoudila jsem to z tvou reakce.“ Zamrká. „A co budeš dělat dál?“

„Počkám, až to správce smaže, co jiného mi zbývá?“

„A řekneš to lidem?“

„Myslím, že Nick s Leou už to četli,“ řeknu pomalu.

Nora pokrčí rameny. „Můžeš to popřít.“

„Nic popírat nebudu, nemám se za co stydět.“

„Dobře, promiň, nevěděla jsem, jak na tom jsi. Nikdy dřív jsi nic nenaznačoval.“

Neříkej. Opravdu?

Posadím se. „Hele, ty absolutně nevíš, co plácáš.“

„Promiň! Proboha, Simone. Jen se snažím...“ Vzhledne ke mně. „Jasně, že se nemáš za co stydět. To snad víš, ne? A já si myslím, že to lidi vezmou s klidem.“

„Nikdy nemůžeš vědět, co si lidi myslí.“

Odmlčí se. „Řekneš to mámě a tátovi? A Alici?“

„Já nevím.“ Povzdychnu si. „Nevím.“¹¹²

Nastal den, kterého se Simon nejvíce obával. Martin Adison naplnil své vyhrožování o tom, že zveřejní Simonovy e-maily. Což sice neudělal, za to ale na Tumblru celé škole prozradil, že Simon je gay. Bluea dokonce nazval Blueznou. Blue si velmi cení svého soukromí, dopředu mohu říci, že si se Simonem přestane dopisovat a z e-mailu se odhlásí. Ale zpátky k ukázce. Simona na tento příspěvek upozorní až jeho sestra. Později mu napíše Abby, aby se podíval na stránky Zpovědnice a dodá, že nikomu nic neřekla a že ho má moc ráda a přeje mu mnoho sil. Lea a Nick, kteří jsou Simonovi z jeho přátel nejbliž se ani slovem o příspěvku nezmínili. Chtěli si od Simona bez kontextu ověřit, zda je to pravda. A zdali se jim Simon přizná. Po přečtení příspěvku u Simona pozoruje různé emoce. Strach, hněv, odvahu, ironii a jakési přijetí faktu, že už celá škola bude vědět o tom, jaká je jeho sexuální orientace. Strach v tom, že je dost pravděpodobné, že si příspěvek přečte Blue. Hněv — když se Nora snaží být na Simona milá a chápavá, ostře reaguje, že se přeci nemá za co stydět a že Nora nemá ponětí o tom, co mu tam říká (myšleno v tom, že to může popřít a že nutně nemusí být gay, když přeci nikdy nic takového nedal najevo. Odvaha — sám Noře řekne, že nic popírat nebude. Že je gay a nemá se přeci za co stydět. Od kluka, který napříč knihou bojuje s tím, co se stane, až jeho kamarádi zjistí, že je gay. Nakonec došel k tomu, že se nemá za co stydět. Odvážné a funguje to i jako způsob vlastní obrany. Ironie — upozorňuje na to, že ten, kdo v příspěvku napsal, „anální zadkosex“, to napsal svým způsobem dvakrát. V takové situaci má Simon ještě tolik sil na to, aby opravil dotyčnému slohový obsah. A přijetí faktu, že už celá škola ví, kdo je. Když se ho jeho sestra zeptá na to, co bude dělat, pouze odpoví, že počká na to, až příspěvek správce smaže.

„Ehm. Chtěl bych si s vámi o něčem promluvit.“ Snažím se zní jakoby nic, ale hlas mě zradí a přeskočí. Nora se na mě podívá, nenápadně se pousměje a mně se zhoupne žaludek.

„A o čem?“ zeptá se máma a narovná se.

¹¹² ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 152/153

Nechápu, jak to lidi dělají. Jak to dokázal Blue. Jen dvě slova. Dvě pitomá slova, a už nebudu tentýž Simon. Držím si rukou pusy a civím před sebe.

Fakt nechápu, proč jsem si myslel, že to bude jednoduché.

„Já vím,“ řekne táta. „Nech mě hádat. Jsi gay. Dostals někoho do jináce. Sám jsi v jináči.“

„Tati, přestaň,“ řekne Alice.

Zavřu oči.

„Jsem v jináči,“ řeknu.

„Myslel jsem si to, synku,“ řekne táta. „Celý jen záříš.“

Podívám se mu přímo do očí. „Ted’ ale vážně. Jsem gay.“

Dvě slova.

Všichni chvíli mlčí.

Pak řekne máma: „Zlato. To je...Bože, to je...Díky, žes nám to řekl.“

Alice řekne: „Wow, bobo. Dobře ty.“

Táta řekne: „Tak gay, jo?“

A mamá zase: „Pověz mi o tom.“ Jedna z jejích oblíbených psychologických průpovědek.

„Jsme na tebe hrdí,“ dodá.

Pak se táta poťouchle usměje a řekne: „Tak která z nich to byla?“

„Cože?“

„Která tě odradila od ženských. Byla to ta s tím obočím, s očními linkami nebo předkusem?“

„Tati, to je hrozně urážlivé,“ namítne Alice.

„Co je? Jen se snažím odlehčit situaci. Simon ví, že ho mám rád.“

„Tvoje sexistické komentáře situaci nijak neodlehčují, tati.“¹¹³

Simon udělal coming out pro svou rodinu. Na Vánoce, když celá rodina je pospolu. Byl nervózní. Jeho táta to neusnadnil tím, že vtipkoval. Když vám někdo řekne, že se chce k něčemu přiznat a vy vtipně vyslovíte, že je gay. Myslím si, že Simonovi tohle moc nepomohlo. Vlastně nikomu to nepomůže. Jeho otec stále žertuje, ale očividně jsou na

¹¹³ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 157

to doma zvyklí. Simon v knize popisuje, že jeho rodina je předvídatelná. A že jeho rodina na coming out reagovala přesně tak, jak si myslel, že reagovat bude.

Jeho máma je dětská psycholožka, takže se snažila, aby se jí vyzpovídal ze svých pocitů. I když teda Simona podpořila, řekla, že je na něj pyšná a byla vděčná, že se jim Simon s něčím takovým svěřil. Alice Simona pochválila (z kontextu není poznat, jestli to myslela tak, že je gay nebo že se jim přiznal) a Nora, která o tom již věděla, neřekla nic.

Nejhůře z celé rodiny na to, dle mého názoru, zareagoval jeho otec. Napřed otázkou konstatuje, že je gay. A místo toho, aby to přijal a vcítil se do situace, kterou jeho syn prožívá, začne všechno obracet v žert. Ptá se, jaká dívka Simona odradila. Dle mého takhle přesně vypadá názor člověka, který si myslí, že jeho syn byl celou dobu heterosexuální orientace a pouze mu to znechutil špatný výběr přítelkyň. Že jako homosexuál se přeci nenarodíte. Všichni jsme heterosexuálové, je to naše společenská nálepka, narodíte se a jste heterosexuál.

Jak to popisuje Simon s Bluem ve svých mailech. Ano, jsou případy, kdy lidé zjistili svou orientaci až poté, co měli ženu a dvě děti, například. Simonův táta se situaci snaží odlehčit, jelikož pro něj není synovo přiznání lehké na uvědomění. Snaží se popřít fakt o tom, že jeho syn je gay. Znechutily mu to dívky, se kterými chodil. Jsem si jistá, že zpočátku to vnímá jen jako přechodnou fázi, než zjistí, že je opravdu heterosexuál a tohle byl jen malý experiment. Ale přiznává, že svého syna má rád. Sice všechno obrací v žert, ale má ho rád. A Simon tomu věří, ostatně jako čtenáři. Pro Simonova otce je očividně žertování jakousi formou vyrovnání se s faktem, že má syna homosexuála.

“Já vím, na co se mě chceš zeptat,” řeknu nakonec.

Pokrčí rameny a pousměje se.

“Jsem gay. Tahle část je pravdivá.”

Dobře,” řekne.

Všimnu si, že si Nick přestal pobrukovat.

“Ale dneska se mi to nechce nijak rozmazávat. Nedáte si radši zmrzlinu?” zvednu se.

“Tys nám právě oznámil, že jsi gay?” zeptá se Nick.

“Jo.”

“Tak jo,” řekne. Abby ho plácne. “Co je?”

“Tak jo? Copak k tomu víc neřekneš?”

“Vždyť sám říkal, že to nechce rozmazávat,” brání se Nick. “Co mám podle tebe říct?”

“Něco povzbudivého. Nevím. Nebo ho rozpačitě chytň za ruku jako já. Cokoli.”¹¹⁴

Tato konverzace se odehrává u Nicka doma, kde sedí společně Lea, Simon, Abby a Nick. Lea zničehonic zavede řeč na to, že už smazali příspěvek, který o Simonovi uvedl, že je gay. Lea se ptá, Simona, jestli ví, kdo to napsal. Simon potvrdí, že ano, ale dál to nerozvede.

Co rozvede je to, že svým kamarádům opravdu potvrdí, že je gay. Je to jiné, než coming out před rodinou. Simon sice popisuje, že se mu zhoupł žaludek, když Lea zmínila příspěvek. Ale vidíme, že před kamarády to najednou přizná a není nijak ve stresu. Akorát dá najevo, že to nechce nijak řešit a probírat dál. Abby už to o Simonovi ví, Nickova reakce je, že to přijal celkem v pohodě a Lea se k tomu nevyjádří. Je s tím pravděpodobně smířená, ale nejvíc ji mrzí, že to Simon řekl jako první Abby.

Když se Simon později baví s Leou, ptá se, jestli je našťvaná. Lea je pouze ublížená, konkrétně Simonovi řekne: *“Myslel sis, že nějak debilně zareaguju? Nebo že mi to bude vadit?”*¹¹⁵. Vidíme jasně, že Leu to mrzí hodně. A že je rozčilená. Je Simonova nejlepší kamarádka a Simon svou sexuální orientaci přizná jako první Abby, kterou zná čtyři měsíce. Lea je rozhořčená, ale ne tak kvůli tomu, že je Simon gay, ale kvůli tomu, že jako první se o tom dozvěděl někdo jiný.

Simonovo první den školy po vánočních prázdninách, příchod do školy, když už všichni vědí, že je gay.

*Dneska znovu začala škola a já vážně uvažuju o tom, že celý den prosedím na parkovišti. Nedokážu si to vysvětlit. Myslel jsem, že to bude v klidu. Ale když jsem teď tady, nemůžu se odhodlat vylézt z auta. Dělá se mi špatně, jen na to pomyslím.*¹¹⁶

¹¹⁴ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 170

¹¹⁵ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 172

¹¹⁶ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 178

—
*Do atria vcházíme těsně před zvoněním. Lidi se ženou a tlačí ze schodů. Nikdo si mě nijak zvlášť nevšímá.*¹¹⁷

—
Pluju s davem, propracovávám se ke skříňce a propracovávám se ke skříňce a pomalu se začínám uklidňovat. Pár lidí mi zamává jakoby nic. Garratte od obědového stolu na mě kývne a řekne: “Jak je, Spiere?”

*Hodím si do skříňky batoh a vytáhnu učebnice na angličtinu a francouzštinu. Nikdo mi do škvírky nehodil žádné nenávistné vzkazy, což je dobré znamení. Nikdo mi ani na dvířka nenačmáral “buzna”, což je ještě lepší znamení.*¹¹⁸

—
Zaměřím po schodech dolů k jazykovým učebnám, když v tom do mě vrazí jeden z hráčů amerického fotbalu, kterého skoro neznám. Zavravorám a chytám rovnováhu, on mě ale chytí za rameno a podívá se mi přímo do očí.

“Ale, ale, zdravíčko,” řekne.

“Ahoj...”

Pak mi vezme obličej do dlaní, přitáhne si mě blíž, jako by mě chtěl políbit. “Mlask!” Zakření se a obličej má tak blízko, že cítím jeho horký dech. Všichni kolem se rozchechtají jako šilenci.

*Uskočím od něj a rozhoří se mi tváře. “Kam jdeš, Spiere,” zeptá se někdo. “Teď je řada na McGregorovi.” A všichni se znovu rozesmějí. Kurňa, vždyť ty lidi ani neznám.*¹¹⁹

—
Při angličtině se na mě Martin ani nepodívá.

—
Pár lidí si šušká a směje se. Jindy na chodbě potkávám lidi, kteří se na mě bůhvíproč zubí od ucha k uchu. Dokonce za mnou až ke skříňce přijdou dvě lesbičky, které ani neznám, obejmou mě a dají mi na sebe čísla. A aspoň tucet dalších lidí mi dá najevo, že za mnou stojí. Jedna holka mě dokonce ujistí, že mě Ježíš miluje i tak.

¹¹⁷ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 178

¹¹⁸ tamtéž, s. 179

¹¹⁹ tamtéž, s. 179

Zkrátka spousta pozornosti. Začíná se mi z toho točit hlava.¹²⁰

—
Na celý ansámbl zřejmě dolehlo prozření, že premiéra je ani ne za měsíc. Uprostřed kapsářské písni Martin znenadání přestane zpívat.

Abby řekne: “No to si děláš prdel.”

Všichni zmlknou a dívají se po sobě. Dívají se kamkoli, jen ne na mě. Na chvíli jsem zmatený, ale pak sleduju Abbyin pohled do zadní části auly. Před dvojitými spirálami tam stojí dva týpci, kteří jsou mi matně povědomí. Myslím si, že jsem s nimi chodil na zdravotní výchovu. Jeden z nich má na sobě mikinu s kapucí, falešné brýle a přes kapsáče sukni a oba drží velké transparenty.

Na prvním stojí: “Simon není žádnéj mnich.”

A na transparenty kluka v sukni: “JE TO STAREJ ŘIŤOPICH!”

Oba oplzle vrtí pánvemi a dveřmi do auly nakukuje pár dalších smějících se lidí. Jedna holka se řehtá, až se za břicho popadá, a nějaký hlas říká: “Nechte toho! Proboha, vy jste tak zlí!” Ale směje se taky.

Je to zvláštní, ale ani se nečervenám.

V tom se Taylor Metternichová - zrovna Taylor Metternichová - vrhne ze schodů po straně pódia a řítí se uličkou v hledišti. A hned za ní Abby.¹²¹

—
Zahlédnu Martina. Vypadá, že se sesype, rukama si zakrývá tvář.¹²²

—
Nic z toho není tvoje vina, Simone,” řekne Abby. “Ti kluci jsou kreténi.”

“Však jim to jen tak neprojde,” dodá Brianna. “Škola v žádném případě nic takového tolerovat nebude.”

—
A opravdu, za okamžik nás slečna Albrightová všechny svolá do kruhu na pódium. “Moc mě mrzí, čeho jste byli svědky.” Dívá se hlavně na mě. “Takové chování je naprosto nepřijatelné a nestoudné a já chci, abyste věděli, že to považuji za nesmírně

¹²⁰ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 180

¹²¹ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 182

¹²² tamtéž, s. 182

vážnou situaci.” Na chvíličku se odmlčí a já na ni pohlédnu. A zjistím, že slečna Albrightová je vzteky bez sebe.¹²³

Pro čtenáře druhá nejvíce očekávaná část knihy. Simon se po vánočních prázdninách, při kterých Marin vyvěsil příspěvek na Tumblr, že je Simon gay, vrací do školy. Setkáváme se s řadou reakcí a ze všeho nejdříve s pocitem nervozity, kterou Simon cítí. Jeho nálada je popsána skvěle, při čtení knihy nebo úryvků cítíte Simonův strach a všechno to kolem, čím si momentálně prochází. Zprvu se uklidňuje tím, že nemá pokreslenou skříňku, ani žádné nenávistné vzkazy.

Mnoho lidí mu vyjadřuje podporu, zdraví se s ním, usmívají se na něj. Nejblíží Simonovi přátelé to již vědí, jeho spolužáci od obědového stolu nikoliv. Ale všichni to vzali jako normální věc. Nezměnili na Simona názor, povídají si s ním daleko víc. Abby a Lea to berou pozitivně, v knize je popsána reakce většiny děvčat a to téměř stejná. Že mohou se Simonem probírat „kluky“. Simon sám popisuje, že je středem pozornosti. Někteří lidé mu vyjadřují podporu, ale najdou se i tací, kteří Simona pomlouvají a smějí se.

Reakce, především ty špatné, ale postupně gradují. Nejprve se pár atletů snaží Simona líbat na chodbě v jejich přesvědčení, že je to vtipné. Autorka popisuje, jak se Simonovi rozhoří tváře — sami si můžeme domyslet, že je to kombinace studu, vzteku a ponížení.

Martin, který tohle všechno způsobil se na Simona ani nepodívá. Pravděpodobně ze strachu, studu a lítosti. Sám si možná uvědomuje, že to, co udělal, nebylo nejlepší rozhodnutí. Je si vědom toho, že Simonovi zničil poslední rok na střední škole.

Největší gradace šikany a jakéhosi posměchu vůči homosexualitě z řad studentů proběhne při zkoušce dramatického kroužku. V úryvku je popsána většinová reakce Simonových spolužáků/hereckých kolegů. Zazní i vulgarismy, ale jen proto, že Abby je v šoku a rozzuřená zároveň. Martin dosáhne pomyslnou ránu svým pocitem viny, protože tohle on všechno způsobil. Simon říká, že ty dva kluky, kteří jsou oblečeni jako kluk a holka, zná z předmětu zdravotní výchovy. Zná je, jsou jeho spolužáci a přesto by nečekal, že by něco takového mohli udělat. Popisuje, že všechno vidí jako

¹²³ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 183

nezúčastněný, možná se chráním tím, jako kdyby tam vůbec nebyl. Že tohle všechno je jen hrůzná představa. Špatný sen, ze kterého by se rád probudil. Jeho kamarádi nevědí, jak zareagovat. Všichni se dívají, nikdo ale ne na Simona. Nechtějí vidět jeho reakci, protože očekávají, jaká asi bude. Hanba? Stud? Ponížení? Někteří tomu přihlížejí a smějí se. Komentují to, že je to sice zlé, ale přesto se smějí. Přijde jim někdo takového vtipné.

Žádný z chlapců, kteří stojí se Simonem na pódiu nic nedělají, možná jsou stále v šoku a nemohou uvěřit, že i ve 21. století se tohle pořád děje. Jako první reaguje Abby, které se rozhodne na kluky zaútočit a hned jako druhá Taylor, což Simona velmi překvapilo. Ta Taylor, kterou Simon nenávidí. Ta Taylor, o které Simon řekl, že si myslí, že každý večer sedí před zrcadlem a počítá si, kolikrát si pročísla vlasy. Vidíme překvapení z toho, co se děje. Simona ani tolik nešokuje to, co se stalo, ale to, že se ho zastala zrovna Taylor. Vidíme, že Simon špatně odhaduje to, jací mohou někteří lidé být. Koneckonců tohle ale děláme všichni. Když se Abby s Taylor vrací, Simona se zastává i Brianna, jedna ze čtvrtáček. Uklidňuje Simona a ostatní, že tohle chlapcům očividně jen tak neprojde. Ukázka nám prezentuje i správný pedagogický přístup. Slečna Albrightová, která vede herecký kroužek všechny svolá do kruhu a uvede situaci na pravou míru. Svě žáky a Simona uklidní, omluví se, že byli svědky něčeho takového a zároveň upozorňuje na to, co se stane s někým, kdo provede takovýto akt.

Možná to způsobil zimní vzduch, možná fotbalistická lýtka, ale na to, co se dneska seběhlo, mám obstojnou náladu.

Aspoň do doby, než dojdu na parkoviště. O auto se mi totiž opírá Martin Addison.

“Kde jsi byl?” zeptá se.

Čekám, až uhne. Nechci se na něj ani podívat.

“Můžeme se nachvilku promluvit?” zeptá se.

“S tebou si nemám co říct,” odpovím.

“Chápu.” Povzdechne si a ja doslova vidím jeho dech.

“Simone, ja jen... Vážně ti dlužím omluvu.”

Nehýbám se z místa.

Natáhne ruce v rukavicích a prokřupe si klouby.

“Ach bože, je mi to tak strašně líto. To, co se dneska stalo. Netušil jsem... Netušil jsem, že se takové sviňárny ještě dělají.”

”No jasně, koho by to napadlo? Shady Creek je přece tak pokroková čtvrť.”

—
Je mi na nic. A ty maily jsem už dávno smazal. Přisahám. Mohl bys prosím něco říct?”

Málem se rozesměju. “A co bych měl do prdele říkat?”

“Nevím,” řekne. “Snažím se jen...”

“No dobře, tak teda: Myslím si, že jsi kretén. Podělanej kretén a nic víc. Tak se přede mnou laskavě nepokoušej předstírat, žes netušil, jaký to bude mít následky. Vydíral jsi mě. Takže... nebyl tohle vlastně původní účel? Ponižít mě?”

Zavrtí hlavou a otevře pusou, aby odpověděl, ale já ho nenechám.

„A víš ty, co ještě? Tys vůbec neměl právo posuzovat, jestli to někdo bude, nebo nebude řešit. To měla být — to je, čistě moje věc. Já jsem měl rozhodnout, kdo a kde a kdy se to dozví a jak to řeknu.“ Najednou mám knedlík v krku. „A tys mi to všechno vzal. A ještě jsi do toho zatáhl Bluea? Co to má být? Jdi do prdele, Martine. Už tě nechci vidět.“¹²⁴

Simon stráví odpoledne se svými kamarády u fotbalového hřiště, protože Abby se chce jít dívat, jak Nick trénuje na konkurz do fotbalového mužstva a Simon jde s ní. Když se vrací k autu, aby mohl jet domů, potkává Martina.

Tento úryvek je dle mého názoru nejlepší částí knihy.

Martin, který se chce Simonovi omluvit za to, co způsobil. Ve dvou odstavcích je nám skrze Simona vysvětleno, jak vnímá svůj coming out on. A nejen on, jsem přesvědčena, že v podobné situaci se naskytne téměř každý, kdo bojuje s tím svou sexuální orientací (jinou než heterosexuální) oznámit svým nejbližším. Martin se hájí tím, že si nemyslel, že se ještě tohle pořád děje. Žije v představě, kdy LGBT lidé jsou respektováni lidmi okolo. Nejen svou rodinou a přáteli. Ale i lidmi, které každý den potkávají — učitelé, spolužáci, kolegové, nadřízení, ale i lidi, které potkáte například v obchodě. Simon je ironický vůči Martinovi. Jak by ho něco takového mohlo napadnout? Možná to bude tím, že Martin je heterosexuál. S takovými problémy se nemusí potýkat, tudíž si předtím ani nemusel všimnout, že se něco takového děje. Simon na to dříve

¹²⁴ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 187/188

upozorňoval, že u něj ve škole jsou dva gayové, kteří se za svou orientaci nestydí. A také zmiňuje to, jak se k nim většina lidí chová. Martin tohle neviděl. Ale Simon ano, takže měl představu o tom, jak bude jeho první školní den po prázdninách vypadat.

Co se mi ale na ukázce nejvíce líbí je tato Simonova věta: „*A víš ty, co ještě? Tys vůbec neměl právo posuzovat, jestli to někdo bude, nebo nebude řešit. To měla být — to je, čistě moje věc. Já jsem měl rozhodnout, kdo a kde a kdy se to dozví a jak to řeknu*“

125

Autorka zde velmi dobře podtrhla fakt, jak vnímají svůj coming out queer lidé. Je to čistě a pouze věc samotného člověka. On sám by měl rozhodnout, jak danou informaci sdělí. Komu, ji sdělí. A zda vůbec bude chtít se o něco takového podělit. Mnoho lidí má strach z reakcí rodiny a někdy i ze sebe samého. Proto se setkáváme s tím, že manžel od rodiny se dvěma dětmi ve středním věku přizná, že je gay. Snaží se to změnit, říkají si, že je to něco, co přejde. Jenže nepřejde, chce velkou odvahu se s něčím takovým podělit, ale ještě větší s tím žít jako s tajemstvím. A jak řekl Simon, nikdo nemá právo posuzovat, zda jste nebo nejste jinak sexuálně orientovaný. Je to pouze čistě Vaše věc. Proto bychom také neměli posuzovat ostatní. Několikrát jsem byla svědkem toho, že lidé na základě chování, mluvy či oblékání spekulovali o tom, zda někdo je nebo není homosexuál. Měli bychom samotné přesvědčení nechat na oněch lidech a ne na nás. Pokud nám nikdo jasně nepřizná, zde je nebo není, nemá smysl na něj takto pohlížet.

Jsi radši, když ti o věcech lžu? Kromě toho asi špatně snášíš, že už si nemůžeš utahovat z gayů, vid'? *Máma ti to určitě nedovolí.*“

„*Simone,*“ *řekne táta výhruzně.*

*Zasměju se, ale vyjde ze mě podivný zvuk. „To musí být dost trapný zjištění, když ti dojde, že sis sedmnáct let dělal srandu z gayů před gayem.“*¹²⁶

Simon si přijde domů vyměnit špinavé tričko. Jenže je opilý. Přijel s Nickem a Abby, které jeho máma poslala domů. Simon dostane domácí vězení a mezitím, co jeho máma

¹²⁵ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 187

¹²⁶ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 227

posílá Abby s Nickem domů, Simon mluví se svým otcem. Je zahořklý, dává svému otci najevo, jaké to asi muselo být, když zjistil, že jeho syn je gay. Simon je ironický, dobírá si tátu za to, že si nemůže gaye zesměšňovat, když jeho syn je jedním z nich. Simon je sice ironický, ale cítíme z něj zahořklost a smutek. Lituje toho, že se jeho táta musí usměrňovat v humoru, který má tak rád. Nahlas to ale nepřizná. Úryvek nám ukazuje, že i když má Simon milující a chápající rodinu, není to takové, jak se zdá. Že váš syn pronese, že je gay a všechno je v pořádku. V pořádku to je, ale vidíme, že dochází i na hádky a na to, co Simona celou dobu frustrovalo.

„Zkrátka bych si chtěl něco vyjasnit, aby nedošlo k nějakému nedorozumění. Mám tě rád. Moc rád. Bezpodmínečně. A taky vím, že musí být super mít tak bezva tátu.“

„Ehm,“ řekne máma.

„Promiň. Chci říct bezva rodiče. Ultimátně krutopřísný hipsterský rodiče.“

„Souhlas,“ řeknu.

„Něméně, když bude potřeba, koriguj nás. Koriguj mě,“ dodá. Podrbe se na bradě. „Já vím, že jsem ti ten coming out moc neulehčil. Jsme na tebe pyšní. Chtělo to fakt odvahy.“¹²⁷

Simonovi rodiče chtějí Simona ujistit, že ho pořád vnímají stejně a milují ho stejně, jako předtím, než jim oznámil, že je gay. Vyjadřují mu hluboký respekt tím, že snaží, aby byli co nejlepšími rodiči. Sami přiznávají, že nevědí, jak se chovat a mají strach, aby se Simona ničím nedotkli. Vymezuji Simonovi jakési pomyslné hranice, aby neřekli něco, čím by se Simona a jeho orientace mohli dotknout. Snaží se být nejlepší verzí, nejen pro sebe, ale i pro jejich syna. Chtějí vytvořit příjemné domácí prostředí, kde se jejich syn nebude muset stydět za to, jak je orientovaný. Aby se doma mohl cítit uvolněně bez jakýkoliv stresujících situací. Snaží se pro svého syna vytvořit bezpečný domov. Zároveň Simonovi vyjadřují svou podporu a vděk, že se jim se svým tajemstvím svěřil.

¹²⁷ ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yolí, s. 236

„Paráda,“ řekne. Rodiče si vymění další pohled. „Ale teď pro tebe něco máme.“

„Další nevhodnou historku o mém kojení?“

„Synku, tebe nic jiného, než prsa nezajímalo,“ řekne táta. „Nechápu, že se z tebe stal gay.“

„Moc vtipný, tati.“¹²⁸

Vidíme, že Simonovi rodiče již plně přijali, že jejich syn je homosexuál. Z úryvku můžeme poznat, že Simonův otec o vtipkování na Simonovu adresu moc neupustil, ale vidíme, že se něco změnilo. Nejde zde posměšné poznámky, které by jeho syna mohly urazit. Je znát rozdíl oproti jiným vtipům, které byly v jiných úryvcích směřovány na gaye. V tomto vtipu je vidět, že Simonův otec si našel cestu zpátky ke svému synovi a vtipkuje s ním, už ne proto, že by se vysmíval homosexuálům, ale proto, aby uvolnil atmosféru. Vtip zde není nijak násilný nebo posměšný, vidíme zde láskyplné pošťuchování mezi otcem a synem.

¹²⁸ ALBERTALLI, Becky. *Probuzení Simona Spiera*. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli, s. 229

Závěr

Diplomová práce *Pronikání do LGBT tematiky* se věnovala nejprve samotným pojmům jako pohlaví a gender, sexualita a sexuální identita. V ostatních kapitolách bylo záměrem přiblížit jednotlivé skupiny, které utvářejí samotné LGBT. V praktické části se práce věnovala pojmu YA — young adult, vysvětlila, co tato kategorie představuje a jaká literatura se k ní vztahuje. Cílem práce bylo zvýšit povědomí o LGBT, ale také o tom, jak se tato tematika začleňuje do knih pro mladistvé. Vysvětlení pojmu LGBT a přiblížení sexuálních skupin bylo dále aplikované v praktické části. Byly vybrány pouze knihy, které se věnují homosexuální tematice. Zatím se jedná stále o sexuální skupinu, která se v LGBT knihách pro mladistvé objevuje nejčastěji. Jako první zahraniční kniha s LGBT, která dorazila na český trh a věnuje se jen a pouze této tematice byla kniha „*Probuzení Simona Spiera*“, která na české pulty knihkupectví dorazila v roce 2017. Tato kniha a ostatní, které práce v praktické části zmiňuje, jsou vydávány nakladatelstvím YOLI, které spadá pod vydavatelskou skupinu Euromedia Group.

Zpočátku LGBT knihy pro mladistvé nebyly vydávány v tak hojném množství, jakému je tomu dosud. Zatímco v roce 2008 vyšlo v tuzemsku sotva pár publikací, které obsahovaly tuto tematiku, v polovině roku 2019 už jejich počet překročil hranici dvaceti titulů. K polovině roku 2023 jich nakladatelství YOLI vydalo přesně na 42 kusů, 4 knihy se připravují a další jsou zmíněny v edičních plánech.

Všechny vybrané knihy popisují homosexualitu jako něco, s čím se daný jedinec narodil. V knize „*Probuzení Simona Spiera*“ si Simon přizná že je gay až poté, co zjistí, že všechny jeho vztahy s dívkami nesplňovaly jeho očekávání. Přijde na to až ve chvíli, kdy se zamiluje do tajemného Bluea. V knize *Will Grayson*, Will Grayson jeden z Willů ví, že je gay. Jen nepocit'uje potřebu to sdělovat společnosti, naopak Willům kamarád Drobek svou sexualitu dává najevo až příliš. V knize „*Co když jsme to my*“ se Arthur a Ben za svou sexualitu nestydí.

Pro všechny zmiňované knihy je společným znakem homosexualita. Ale také přátelství, společenské nahlížení na homosexuály, coming out, hledání vlastní identity, homofobie a šikana spojená s homofobií. Knihy autenticky popisují, jaké pro gaye je vnímání vlastního coming outu. Jaké pocity prožívali před ním, při něm, ale i poté, co se svou sexuální orientací svěřili svým nejbližším. Nicméně, všechny knihy končí

happyendem.

Podle znaků young adult literatury se dospívající čtenář může ztotožnit s hlavním hrdinou v knize. Pomáhá mu vcítit se do situace — toto platí nejen pro adolescentní čtenáře, kteří zažívají problémy se svou sexuální identitou, ale také pro ty, kteří se o dané problematice chtějí dozvědět něco víc a zároveň pochopit, co daný člověk prožívá. Jako další výchovnou (didaktickou) funkcí probírané knihy spočívají v důrazu na věrnost v partnerských vztazích, vzájemném pochopení, lásce, prvním sexu a v prevenci o bezpečnosti pohlavního soužití.

Předposlední kapitolou práce jsou reakce mladých čtenářů. V rámci fungování sociálních sítí jsem položila otázku, zda někdo četl LGBT knihy pro mladistvé. Pouze osm respondentů souhlasilo s uveřejněním odpovědi a jména. Ostatní respondenti sdělili, že knihy pouze četli, ale nemají k tomu co říci. V odpovědích se většina respondentů shodovala — LGBT tematika v knihách pro mladistvé jim nevadí někteří dokonce vítají, že se mladí lidé mohou s touto problematikou tímto způsobem seznámit. Knihy jim pomáhají k pochopení pojmů jako je homosexuál, coming out, queer lidé apod.

Ve srovnání se starší generací, pro které toto téma bylo tabuizované a tudíž na LGBT jedince mají radikální názor, nám tyto knihy pomáhají pochopit tuto problematiku a novou mladou generaci svým způsobem „vychovat“ k větší toleranci a respektu. V jedné z odpovědí zaznělo, že tyto knihy mohou mít také na pubertální jedince jiný vliv. A to, že je mohou přesvědčit o tom, že možná jsou homosexuální, i když to nemusí být pravda. Také zhruba dva až tři respondenti se shodli na tom, že knihy s LGBT tematikou začínají převažovat a že toto téma bývá předestíráno až v moc velké míře, což by mohlo za nějakou dobu spustit vlnu nenávisti vůči LGBT lidem. Je v pořádku o tom číst a zpravovat společnost, avšak jen v určité míře.

Všechny odpovědi mi přišly velmi zajímavé. Osobně shledávám, že práce s YA tematikou a zobrazující danou problematiku je nesmírně důležitá. V budoucnu při práci učitele bych shledala nesmírně zajímavým podobnou otázku probírat s žáky základních a středních škol. A nejen diskutovat, ale také připravit práci na toto téma, sestavit pracovní listy a jednu z knih, které práce zmiňuje začlenit do dílny literární četby.

Seznam použité literatury

Prameny

CART, M. LGBTQAI+ books for children and teens: Providing a window for all. *The Reading Teacher*, 2017, 71(3), s. 371-380.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0873-0

FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Ve Věrovanech: Jan Piszkiwicz, 2004. ISBN 80-86768-06-6.

FEINBERG, Leslie. *Pohlavní štvanci: [od Johanky z Arku až po současnost]*. Praha: G plus G, 2000. Zde a nyní (G plus G). ISBN 80-86103-32-3.

JOWETT, A., & PEEL, E. Young people's attitudes towards lesbian and gay rights in a divided society. *Journal of Youth Studies*, 2014, 17(1), 44-58.

KUHN, M. LGBTQ Young Adult Literature: Between the Spectacles of Identity and Experience. In T. Klaus & A. Mettinger-Schartmann (Eds.), 2019, *Narratives of Life: Mediating*.

MALO—JUVERA, Victor, Crag Hill, "The Young Adult Canon : A Literary Solar System", in *Critical Explorations of Young Adult Literature* London: Routledge, 2019, p. 2.).

MATOUŠEK, Petr, REISSNER, Martin. *Naděje má dětské oči: Hope has the eyes of a child. Česká kniha pro děti a mládež 2002: Czech books for children and young people 2002*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 2003.

NAIDOO, J. Diversity and inclusion in Australian young adult literature. *Journal of children's literature*, 2015, 41(1), 42-51.

RABOCH, PAVLOVSKÝ, RABOCH, Jiří; PAVLOVSKÝ, Pavel. Psychiatrie - minimum pro praxi. 3. vyd. Praha: Nakladatelství Triton, 2003. ISBN 80-7254-423-3

TOWNSEND, A. M., & Walker, K. (2016). Literature for children and young adults: LGBTQIA+. *Language Arts*, 94(4), s. 275

WILIAMS, R. (2013). Inclusive literature and the search for a diverse identity. *Children's Literature in Education*, 44(4), 324-338.

Internetové zdroje

ALBERTALLI, Becky. About [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.beckyalbertalli.com/about>

ALBERTALLI, Becky. ALBERTALLI FAQ [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.beckyalbertalli.com/faq>

ALBERTALLI, Becky. My inspiration: Becky Albertalli on Jaclyn Moriarty. *The GUARDIAN* [online]. 34-35 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/childrens-books-site/2015/may/05/my-inspiration-becky-albertalli-on-jaclyn-moriarty>

ALDER, K. M. LGBTQ+ young adult literature: Fiction and nonfiction for teens: American Library Association [online]. In: . 2018 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.ala.org/rt/rrt/award/stonewall/honored>

BEŇOVÁ A KOL. Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR, Pracovní skupina pro otázky menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové [online]. říjen 2007, 7 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rfp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf

CART, Michael. The Value of Young Adult Literature [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: https://alair.ala.org/bitstream/handle/11213/15093/The%20Value%20of%20Young%20Adult%20Literature%20_%20Young%20Adult%20Library%20Services%20Association%20%28YALSA%29.pdf?sequence=1

CNN. Newbery Caldecott youth media [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2016/01/11/living/newbery-caldecott-youth-media-awards-2016-feat/index.html>

DIAMOND, L. M. Sexual identity, attractions, and behavior among young sexual-minority women over a 2-year period. *Developmental Psychology* [online]. 1476–1488 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/dev0000194>

GIBSON, P. Queer representation in young adult literature: Reading under the rainbow. [online]. 2018 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.routledge.com/Sexuality-in-Literature-for-Children-and-Young-Adults/Venzo-Moruzi/p/book/9780367674748>

GREEN, John. Interview: The Sydney Morning Herald [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.smh.com.au/entertainment/books/interview-john-green-20120119-1q71w.html>

JOHNSON, David. "A Brief History of the Gay and Lesbian Rights Movement in the U.S.": Human Rights Campaign [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.hrc.org/resources/a-brief-history-of-the-lgbtq-movement>

KEHE, Marjorie. Gay-themed novels for young readers enter the mainstream": The Christian Science Monitor. [online]. 24. 6. 2010 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: doi:"Gay-themed novels for young readers enter the mainstream." The Christian Science Monitor.

TÝDENÍK ECHO: ECHO 24 [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SBbHt/10-statu-sveta-kde-se-homosexualita-stale-tresta-smrti-podivejte-se>

TÝDENÍK ECHO 24. Vstřícná Evropa: Sňatky homosexuálů [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SST53/vstricna-evropa-snatky-homosexualu-umoznuje-25-zemi-16-z-nich-je-v-evrope>)

VODRÁŽKA, Mirek. Život mezi: In Gender-online 3 [online]. 2001 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <http://www.genderonline.cz/index.php?page=prehled&subrubrika=16>

RADCLIFF Institute for Advanced Study: Schlesinger Library on the History of Women in America [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: doi:, - <https://www.radcliffe.harvard>

RAFFERTY, JASON. "Gender Identity Development in Children": American Academy of Pediatrics [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.healthychildren.org/English/ages-stages/gradeschool/Pages/Gender-Identity-and-Gender-Confusion-In-Children.aspx>

RUBRIKA 004. Partnerství v Evropě [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: www.004.cz/view.php?cislocianku=2009123001-partnerstvi-v-Evrope

THE ADVOCATE, [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.advocate.com/books>

UNIVERSITY of California: Berkeley Library [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.lib.berkeley.edu/gender-studies-library>

VLOGBROTHERS. On Middle School Misery. [online]. 19. 11. 2013 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=u90dGnKhhlk>

WEISS, Petr, a kol. Sexuologie. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8. Kapitola 6.2 Etapy psychosexuálního vývoje, s. 102, kapitola 6. 2.

WORLD Health Organization (WHO) [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: https://www.who.int/topics/sexual_health/en/

Beletrie

ALBERTALLI, Becky a Adam SILVERA. Co když jsme to my. Přeložil Kateřina HAJŽMANOVÁ. Praha: Euromedia Group, 2019. Yoli. ISBN 978-80-7617-889-2.

ALBERTALLI, Becky. Probuzení Simona Spiera. Přeložil Anna VRBOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Yoli. ISBN 978-80-7549-186-2.

GREEN, John a David LEVITHAN. Will Grayson, Will Grayson. Přeložil Veronika VOLHEJNOVÁ. Praha: Euromedia, 2016. Yoli. ISBN 978-80-7549-025-4.